

OKM:n yliopistojen tiedonkeruukäsikirja 2015

1. Johdanto	3
2. Tietojen toimittaminen	5
2.1. Tietojen toimituksen aikataulu	5
2.2. Tiedostomuoto	5
2.3. Muut tiedonkerääjät	6
2.4. Lisätietoja	6
3. Tiedonkeruut	7
3.1. Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu	7
3.1.1. Kerättävät tiedot	8
3.2. Opintopistetiedonkeruu	16
3.2.1. Kerättävät tiedot	17
3.3. Julkaisutiedonkeruu	22
3.3.1. Kerättävät tiedot	31
3.4. Toimipistetiedonkeruu	41
3.4.1. Kerättävät tiedot	42
3.5. Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu	47
3.5.1. Kerättävät tiedot	47
3.6. Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina	48
3.6.1. Kerättävät tiedot	48
3.7. Opettaja- ja tutkijavierailut	50
3.7.1. Kerättävät tiedot	51
3.8. Tilatiedonkeruu	52
3.8.1. Kerättävät tiedot	53
3.9. Harjoittelukoulut	54
3.9.1. Kerättävät tiedot	54
3.10. Taloustiedonkeruu	55
3.10.1. Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot	55
3.10.2. Tase ja sitä täydentävät tiedot	64
3.10.3. Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista	70

3.10.4. Tutkimusrahoitus.....	73
3.10.5. Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset.....	75
3.10.6. Tiedot liiketoiminnasta.....	78
4. Luokitukset.....	83
4.1. Tilastokeskuksen oppilaitostunnus.....	83
4.2. Koulutuslaluokittelu 1995.....	83
4.3. Koulutuslaluokittelu 2002.....	84
4.4. Tieteenalaluokitus.....	84
4.5. Julkaisutyypit.....	86
4.5.1. A Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit.....	86
4.5.2. B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset.....	89
4.5.3. C Tieteelliset kirjat (monografiat).....	90
4.5.4. D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut.....	91
4.5.5. E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut.....	94
4.5.6. F Julkinen taiteellinen ja taideteollinen toiminta.....	95
4.5.7. G Opinnäytteet.....	95
4.5.8. H Patentit ja keksintöilmoitukset.....	95
4.5.9. I Audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat.....	96
4.6. Henkilötyövuoden laskenta.....	97

1. Johdanto

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruukäsikirja sisältää käsitelmääritellyt niille tiedoille, jotka yliopistojen tietojärjestelmistä tarvitaan ministeriön valtakunnallista tiedonkeruuta varten. Tiedot kerätään vuosittain ministeriön Vipunen-tietokantaan. Taloustiedonkeruuta koskeva osio käsikirjassa poikkeaa rakenteeltaan muista osioista taloustiedonkeruun laajuuden takia.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruita on harmonisoitu Tilastokeskuksen kanssa siten, että Tilastokeskus hyödyntää henkilöstötiedonkeruun, julkaisutiedonkeruun, toimipistetiedonkeruun ja taloustiedonkeruun tietoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruita on aiemmin määritelty suhteessa Korkeakoulujen tietomalliin ("XDW-tietovaraston käsitelmä"), joka valmisteltiin RAKETTI-XDW-hankkeessa (2008–2011) osana korkeakouluille suunnattua tietovarastopalvelua. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruun käsikirja on aiemmin sisältänyt useiden tiedonkeruiden kohdalla kunkin kohdan suhteen korkeakoulujen tietomalliin. Vuoden 2014 tiedonkeruusta lähtien viittaussuhteita korkeakoulujen tietomalliin eli XDW-tietovaraston käsitelmään ei enää ylläpidetä käsikirjassa. Korkeakoulut voivat kuitenkin soveltuvin osin riippuen omista tietovarastototeutuksistaan edelleen hyödyntää aiempia määrittelyjä ja tietomalli on saatavilla verkossa osoitteesta <http://tietomalli.csc.fi>.

Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon kehitystyön edetessä sisällytetään sen määrittelyt osaksi opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruita ja käsikirjoja siltä osin kun tiedonkeruu toteutetaan tietovarannosta. Vuotta 2015 koskevissa tiedonkeruissa tietovarantoa hyödynnetään opintopistetiedonkeruussa. Korkeakoulu vastaa tiedonkeruussa toimittamiensa tietojen oikeellisuudesta. Tietovarannosta toteutettavien tiedonkeruiden osalta korkeakoulu huolehtii, että se on päivittänyt tiedonkeruita koskevan tietosisältönsä vähintään vaaditun tilanpäivän mukaiseksi ja siirtänyt sen lähdejärjestelmästä tietovarantoon ilmoitettuun tiedonkeruujankokseen mennessä.

Korkeakoulujen yhteisten tietomallien ja yhteentoimivuuden määrittelyjen kehittämistä jatketaan osana CSC:n palveluja korkeakouluille. Työssä keskitytään jatkossa tuottamaan toimintokohtaisia (esim. opintohallinto, tutkimushallinto) tietomäärittelyjä niiltä osin kuin standardoinnille ja tietojärjestelmien yhteentoimivuudelle on konkreettisia tarpeita tai tietoa tarvitaan yhteismitallisessa raportoinnissa. Nämä sidotaan yhteen tarvittavilta osin. Myös Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon määrittelyt ja muut viranomaisten tarpeisiin liittyvät yhteentoimivuuden määrittelyt liitetään osaksi kokonaisuutta.

Kerättäviä tietoja käytetään yliopistojen ohjauksessa (rahoitusmalli, tunnuslukutavoitteet, OKM:n palaute), opetus- ja kulttuuriministeriön raportoinnissa ulospäin ja horisontaalisessa yhteistyössä muiden hallinnonalojen kanssa sekä suomalaisen korkeakoululaitoksen tilan kuvaamisessa.

Tiedonkeruun käsikirja koskee tilastovuodelta 2015 kerättäviä tietoja. Vuodelta 2016 kerättäviin tietoihin tulee seuraavia sisällöllisiä muutoksia. Sisällöllisten muutosten lisäksi tiedonkeruun ohjeistusta saatetaan tarkentaa ja kehittää 2016 tiedonkeruun osalta.

1. Tiedonkeruissa siirrytään käyttämään koulutusala 1995 -luokituksen sijasta OKM:n ohjauksen ala -luokittelua. Luokitus otetaan käyttöön kaikissa tiedonkeruissa joissa aiemmin on käytetty koulutusala 1995 -luokitusta.
  - a) Henkilöstötiedonkeruun ja julkaisutiedonkeruun osalta OKM:n ohjauksen ala -luokitus johdetaan 2016 tiedoista lähtien vastuualue / organisaation alayksikkötiedosta. Ohjauksen ala -tietoa ei lisätä henkilön eikä julkaisun tietoihin, vaan tiedonkeruun yhteydessä toimitetaan vuosittain listaus yliopiston vastuualueista / organisaation alayksiköistä ja näihin liittyvistä ohjauksen aloista (maks 6 ohjauksen alaa).
2. Henkilöstötiedonkeruuseen lisätään ORCID id vapaaehtoisena kenttänä.
3. Opintopistetiedonkeruussa opintopisteet tilastoidaan suorituspäivän mukaan tai hyväksiluetun opintosuorituksen tapauksessa hyväksilukemispäivän mukaan. Muutoksen myötä ulkomailta suoritetuista opinnoista hyväksiluetut opintopisteet voidaan vuodesta 2016 lähtien tilastoida samassa tahdissa muiden opintopisteiden kanssa.
4. Julkaisutiedonkeruuseen tulee seuraavia muutoksia. Julkaisutiedonkeruun muutokset on lisäksi esitetty marraskuussa julkaistavassa julkaisutiedonkeruun tutkijan ohjeistuksessa. Julkaisutiedonkeruun tiedonkeruumuoto muuttuu xml-muotoiseksi ja tiedot kerätään Virta-julkaisutietopalvelun kautta ([VIRTA-julkaisutietopalvelu](#)).
  - a) Vapaaehtoisia uusia kenttiä: Avainsanat (vapaaehtoinen jo 2015 tietojen keruussa), ORCID ja hankenumero
  - b) Poistetaan kansallinen yhteisjulkaisu -kentät, näiden tilalla kenttä ”yhteisjulkaisu yrityksen kanssa”.
  - c) Kustantajan nimi kenttä pakollinen julkaisutyypeille A3, C1 ja C2.
  - d) Julkaisun avoimuus merkitään uusilla kentillä ”Open access -julkaisukanavassa ilmestynyt julkaisu”, ”Hybridijulkaisukanavassa ilmestynyt avoin julkaisu”, ” Ei vastausta”. Lisäksi erillinen kenttä julkaisun rinnakkaistallentamisesta. Nämä kentät korvaavat nykyisen avoin saatavuus -kentän.
5. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee lisäämään uuden tiedonkeruun henkilöstön rekrytoinnista. Rekrytointitiedonkeruu toteutetaan kahdessa vaiheessa, vuodesta 2016 lähtien kerätään tiedot avoinna olleista paikoista ja hakijoiden määrästä. Vuodesta 2017 lähtien kerätään tarkempia tietoja valittujen henkilöiden taustoista.

2. Tietojen toimittaminen

2.1. Tietojen toimituksen aikataulu

Viimeistään 29.1.2016

- Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina -tiedonkeruu
- Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu

Viimeistään 29.2.2016

- Henkilöstötiedonkeruu
- Opintopistetiedonkeruu
- Opettaja- ja tutkijavierailujen tiedonkeruu
- Tilatiedonkeruu
- Toimipistetiedonkeruu
- Harjoittelukoulujen tiedonkeruu

Viimeistään 14.3.2016

- Julkaisutiedonkeruu

Viimeistään 31.3.2016

- Taloustiedonkeruu

Huom. Henkilöstötiedonkeruussa käytetään toimipistetiedonkeruun toimipaikkakoodeja. Tästä syystä toimipistetiedonkeruun lomake on ladattava ennen henkilöstötiedonkeruuta.

2.2. Tiedostomuoto

Tiedot toimitetaan puolipiste-eroteltuina csv-tiedostoina. Tiedoston ensimmäiselle riville tulee kenttien nimet mallitiedostossa annetussa muodossa. Mallitiedostot löytyvät joulukuussa 2015 osoitteesta <https://confluence.csc.fi/display/suorat/2015+yliopistojen+mallitiedostot>. Mallitiedostoissa on esimerkkirivejä, jotka kuvaavat kuvitteellisen korkeakoulun toimintaa. Taloustiedonkeruun osalta tiedot tallennetaan ja toimitetaan excel-syöttöpohjen kautta.

Tiedoston kenttiin syötettävän tiedon muoto on kuvattu käsikirjassa kohdissa "tiedon muoto". Joissain tapauksissa yksi kerättävä tieto on jaettu tiedostossa useampaan kenttään. Kenttiä yliopisto ja vuosi ei ole mainittu erikseen jokaisessa tiedonkeruussa, vaikka ne kerättäisiinkin tiedostossa.

Tiedonkeruissa eri rivien määrittelevien tietojen pitää olla uniikkeja. Tiedonkeruun lataus tuottaa virheilmoituksen, mikäli tiedonkeruussa on kaikkien määrittelevien tietojen osalta identtisiä rivejä, ts. rivejä, joissa esim. yliopisto ja koulutusalatieto ovat identtisiä ja vain mittaritieto erilainen.

Julkaisutiedonkeruun osalta tiedoston merkistökoodaus tarkistetaan tiedonkeruun yhteydessä ja muulla kuin UTF-8 -merkistökoodauksella toimitetut tiedostot hylätään. Muissa tiedonkeruissa tiedoston merkistökoodaus tunnustetaan ja pyritään muuttamaan automaattisesti UTF-8 –merkistökoodaukseen silloin kuin se on mahdollista.

Valitettavasti Microsoft Excel -työkirjan tallentaminen vaaditussa merkistökoodauksessa ei onnistu suoraan Excel-ohjelmasta käsin. Julkaisutiedonkeruun teknisen toteutuksen osalta löytyy ohjeistus osoitteesta <https://confluence.csc.fi/display/tutki/2.+Julkaisutiedonkeruun+tekninen+toteutus>.

2.3. Muut tiedonkerääjät

Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää omien tiedonkeruidensa lisäksi hyväksi Tilastokeskuksen keräämiä tietoja (opiskelija- ja tutkintotiedonkeruut, tutkinnon suorittaneiden sijoittumistiedot sekä t&k-toiminnan tiedonkeruut), Opetushallituksen toimittamia tietoja opiskelijavalinnoista sekä Cimon toimittamia tietoja opiskelijaliikkuvuudesta.

2.4. Lisätietoja

Lisätietoa tiedonkeruista saa opetus- ja kulttuuriministeriöstä ylitarkastaja Jukka Haapamäeltä (puh. 0295 3 30088, [jukka.haapamaki \(ät\) minedu.fi](mailto:jukka.haapamaki@minedu.fi)).

3. Tiedonkeruut

3.1. Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu

Tiedonkeruulomake YO1 – Henkilöstötiedonkeruu:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y
	Vuosi	Henkilötunnus	Henkilönumero	Yliopisto	Tiedekunta tai vastaava	Laitos tai vastaava	Toimipaikka	Nimike	Merkitsevin tukikinto	Tuokinnon suoritusmaa	Sukupuoli	Smyttivävyksi	Kansalaisuus	Aikakausi	Nimiyhteyppi / Nysoppimakesta	Pääasiallinen koulutusala 1995	Pääasiallinen koulutusala 2002	Tieteenala	Tutkimusryhmä	Tutkijaturavaihe eri tuntiopettajissa	Henkilöstöryhmä	Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä	Vainina kutsutunnetut väit	Henkilötyövuosi	
1																									
2	2014	121280-98	10007	31313	444	123	70000	53480	341101	246	1	1980	752	fi	1	NN	N	NNN	2		1			1	
3	2014	121280-98	10008	31313	444	123	70000	68605	845201	246	1	1980	752	fi	1	87	4	113	1	3			1	0,75	
4	2014	121280-98	10008	31313	444	123	70000	68605	845201	246	1	1980	752	fi	1	87	4	1171	1	3			1	0,25	
5	2014	121280-98	10009	31313	444	123	70000	13936	742201	246	1	1980	246	fi	1	87	4	1172	2		5			1	
6	2014	121280-98	10010	31313	444	123	70000	13936	742201	246	1	1980	246	fi	1	NN	N	NNN	3			2		1	
7	2014	121280-98	10010	31313	444	123	70000	56402			1					87	4		1	5				20	

Yliopistojen henkilöstötiedonkeruu pohjautuu henkilöstön palvelusuhdejaksoihin. Yksinkertaisimmissa tapauksissa palvelusuhdejako tarkoittaa yhden vuoden palvelussuhdejaksoa eli henkilölle tulee tiedonkeruuseen yksi rivi. Jää yliopiston päätettäväksi merkitäkö tiedonkeruuseen jokainen palvelussuhdejako erikseen vaikka tiedonkeruun ulottuvuuksissa ei tapahtuisi muutoksia.

Henkilöstötiedonkeruussa käytetään toimipistetiedonkeruun toimipaikkakoodeja. Tästä syystä toimipistetiedonkeruun on ladattava ennen henkilöstötiedonkeruuta.

Mikäli henkilön tehtävät liittyvät useammalle koulutusalueelle tai tieteenalalle, voidaan henkilön palvelussuhde jakaa enintään kolmeen osaan pääasiallisen koulutusalan ja/tai tieteenalan suhteen. Tällöin henkilöltä merkitään useampi rivi, ja työajan jakautuminen koulutusaloille ja tieteenaloille merkitään henkilötyövuosien kautta. (esim. 0,5 htv tieteenala x ja 0,5 htv tieteenala y).

Henkilöstön perustiedot (kohdat 3.1.1.1.–3.1.1.14.) ovat yleisiä tietoja, jotka todennäköisesti löytyvät yliopistojen henkilöstötietojärjestelmistä. Mikäli jonkin palvelussuhdejakson osalta jokin em. tiedoista ei ole saatavilla, jätetään ko. kohta tyhjäksi. Poikkeuksena ovat henkilötunnus (3.1.1.1.), yliopisto (3.1.1.3.), laitos tai vastaava (3.1.1.5.), toimipaikka (kohta 3.1.1.6.) ja sukupuoli (3.1.1.10.) jotka täytyy merkitä jokaisen palvelussuhdejakson osalta. Mikäli puutteet lähtöjärjestelmissä ovat suuria, yliopistoja pyydetään ottamaan yhteyttä opetus- ja kulttuuriministeriöön. Henkilöstön toimintaa kuvaavat tiedot (kohdat 3.1.1.15.–3.1.1.23.) merkitään ko. kohtien ohjeistuksien mukaisesti. Tiettyä tehtäväjaottelun mukaista ryhmää koskevat kohdat jätetään tyhjäksi muilta kuin ko. ryhmiltä (esim. tutkijanuravaihe täytetään vain opetus- ja tutkimushenkilökunnalta).

Osa-aikaisten tuntiopettajien osalta tiedot voidaan kerätä summattuina palvelussuhdetasoisten tietojen sijaan. Summaus tehdään seuraavien ulottuvuuksien suhteen: laitos tai vastaava (3.1.1.5.), toimipaikka (3.1.1.6.), sukupuoli (3.1.1.10.), koulutusala 1995 (3.1.1.15.) ja koulutusala 2002 (3.1.1.16.). Näiden kohtien lisäksi osa-aikaisista tuntiopettajista täytetään vain tiedot yliopistosta (3.1.1.3.), nimikkeestä (3.1.1.7.), tehtäväjaottelusta (3.1.1.18.), tutkijanuravaiheesta tai tuntiopettajuudesta (3.1.1.19.) ja henkilötyövuodesta (3.1.1.23.). Nimikkeeksi merkitään osa-aikaisten tuntiopettajien koodi (56402 tai 56400), jotta tietojen lukuohjelma tunnistaa nämä poikkeusrivit. Muut ulottuvuudet jätetään summatieto-vaihtoehdossa tyhjiksi.

Tiedot kerätään kaikilta päätoimen palvelussuhteessa olevilta ja osa-aikaisilta tuntiopettajilta.

Henkilöstötiedonkeruun tietojen latauksessa vaadittavat pakolliset tiedot

Tiedonkeruukohta	Tietojen latauksessa pakolliset tiedot	Summatietoina lähetettävät sivutoimiset tuntiopettajat, tietojen latauksessa pakolliset tiedot
3.1.1.1. Henkilötunnus	X	
3.1.1.2. Henkilönumero		
3.1.1.3. Yliopisto	X	X
3.1.1.4. Tiedekunta tai vastaava		
3.1.1.5. Laitos tai vastaava	X	X
3.1.1.6. Toimipaikka	X	X
3.1.1.7. Nimike		X
3.1.1.8. Merkittävin tutkinto		
3.1.1.9. Tutkinnon suoritusmaa		
3.1.1.10. Sukupuoli	X	X
3.1.1.11. Syntymävuosi		
3.1.1.12. Kansalaisuus		
3.1.1.13. Äidinkieli		
3.1.1.14. Nimitystapa / Työsopimuksen kesto		
3.1.1.15. Pääasiallinen koulutusala 1995	X	X
3.1.1.16. Pääasiallinen koulutusala 2002	X	X
3.1.1.17. Pääasiallinen tieteenala 2010	X	
3.1.1.18. Tehtäväjaottelu	X	X
3.1.1.19. Tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus	X*	X
3.1.1.20. Henkilöstöryhmä	X*	
3.1.1.21. Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä	X*	
3.1.1.22. Valinta kutsumenettelyllä		
3.1.1.23. Henkilötyövuosi	X	X
	* Käsikirjan ko. kohtien ohjeiden mukaisesti	

3.1.1. Kerättävät tiedot

Tiedonkeruu koskee korkeakouluun tilastovuonna palvelussuhteessa olleita työntekijöitä (henkilöitä) ja heihin liittyviä palvelujaksoja.

3.1.1.1. Henkilötunnus**Kuvaus**

Henkilön suomalainen henkilötunnus. Mukaan liitetään ulkomaalaisille henkilöille annetut väliaikaiset henkilötunnukset.

Tiedon muoto

Valtioneuvoston asetus väestötietojärjestelmästä 25.2.2010/128, esim. 121280-781F.

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2010/20100128>.

3.1.1.2. Henkilönumero**Kuvaus**

Henkilön korkeakoulukohtainen muuttumaton henkilönumero.

Tiedon muoto

Korkeakoulun oman koodiston mukainen arvo.

3.1.1.3. Yliopisto**Kuvaus**

Yliopiston koodi.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen oppilaitosluokituksen mukainen 5-numeroinen arvo, ks. luku 4. Tieto voi olla numeromuodossa, eli tiedoston käsittelyssä hyväksytään tiedot myös ilman etunollaa.

3.1.1.4. Tiedekunta tai vastaava**Kuvaus**

Tilastokeskuksen opiskelija- ja tutkintotiedonkeruissa käyttämä tiedekuntakoodi. Kunkin yliopiston käytössä olevat tiedekuntakoodit löytyvät Tilastokeskuksen vuosittain julkaisemista yliopistokohtaisista koodistoista (<http://stat.fi/keruu/ylio/koodistot.html>). Tiedekuntien sisäisiä erillislaitoksia ei eritellä, muut kuin tiedekunnat erittelemättömiksi.

Tiedon muoto

Koodiarvo, esim. "01" (Helsingin yliopiston teologinen tiedekunta). Muut kuin tiedekunnat merkitään erittelemättömiksi arvolla "NN".

3.1.1.5. Laitos tai vastaava**Kuvaus**

Henkilön sijoitusyksikkö/vastuualue. Käytetään samoja kustannuspaikkoja/vastuualueita kuin Tilastokeskuksen t&k-tiedonkeruissa. Vastuualue-termiä käytetään tässä Tilastokeskuksen tarkoittamassa merkityksessä.

Tiedon muoto

Korkeakoulun oman koodiston mukainen koodiarvo.

3.1.1.6. Toimipaikka**Kuvaus**

Toimipaikan koodi. Toimipaikkatieto viittaa toimipistetiedonkeruuseen, jossa yliopistoilta kysytään toimipisteiden toimipaikkatietoja. Yliopistot määrittävät toimipaikan koodit itse toimipistetiedonkeruussa, koodit 5-numeroisia. Koodisto muodostuu toimipistetiedonkeruun yhteydessä.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen 5-numeroinen koodi.

3.1.1.7. Nimike**Kuvaus**

Tiedonkeruussa käytetään EK:n / Sivistystyönantajat ry:n ylläpitämää ammattinimikekoodistoa. Koodisto pohjautuu Valtiokonttorin nimikekoodistolle. Nimikekoodisto lisätään käsikirjaan tammikuun 2016 alussa.

Tiedon muoto

Nimikkeen 5-numeroinen ammattikoodi.

Koodisto: Lisätään käsikirjaan tammikuun 2016 alussa.

3.1.1.8. Merkittävin tutkinto**Kuvaus**

Merkittävin tutkinto on yleensä se tutkinto, jonka koulutusaste on korkein. Jos korkeimpia on useita, merkitään soveltuvin nykyiseen työtehtävään. Käytetään Tilastokeskuksen koulutuskoodistoa.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen koulutusluokituksen 2014 mukainen 6-numeroinen arvo, esim. 712104.

http://www.stat.fi/meta/luokitukset/koulutus/001-2014/koko_luokitus.html

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/koulutus/versio.html>

3.1.1.9. Tutkinnon suoritusmaa**Kuvaus**

Merkittävimmän suoritettun tutkinnon suoritusmaa, Tilastokeskuksen maakoodisto, 3-numeroinen tunnus (ISO 3166-standardi).

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2012 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2012/index.html>

3.1.1.10. Sukupuoli**Kuvaus**

Henkilön sukupuoli. 1 = mies, 2 = nainen.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen sukupuoliluokituksen mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

3.1.1.11. Syntymävuosi**Kuvaus**

Henkilön syntymävuosi.

Tiedon muoto

Nelinumeroinen vuoden esitysmuoto esim. 1976. Syntymävuoden on vastattava henkilötunnuksen vuosiosaa

3.1.1.12. Kansalaisuus**Kuvaus**

Henkilön kansalaisuus tilastovuoden lopussa. Tilastokeskuksen maakoodisto. Jos henkilöllä on kaksoiskansalaisuus (esim. Suomi-Espanja), niin henkilölle merkitään Suomen kansalaisuus.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2012 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2012/index.html>

3.1.1.13. Äidinkieli**Kuvaus**

Henkilön äidinkieli, Tilastokeskuksen kielikoodisto.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen kielet 2010 -luokituksen mukainen 2-kirjaiminen arvo, esim. fi.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kieli/001-2010-11-15/index.html>

3.1.1.14. Nimitystapa / Työsopimuksen kesto**Kuvaus**

Henkilön nimitystapa. EK:n tiedustelun kanssa yhdenmukainen Työsopimuksen kesto (1 = vakinainen, kokoaikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, 2 = vakinainen, osa-aikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus, 3 = määräaikainen, kokoaikainen työsopimus, 4 = määräaikainen, osa-aikainen työsopimus.)

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi	Selite
1	vakinainen, kokoaikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus
2	vakinainen, osa-aikainen, toistaiseksi voimassa oleva työsopimus
3	määräaikainen, kokoaikainen työsopimus
4	määräaikainen, osa-aikainen työsopimus

3.1.1.15. Pääasiallinen koulutusala 1995**Kuvaus**

Koulutusala 1995 tarkoittaa Opetushallinnon 1995 luokitusta opintoaloista. Opetushallinnon 1995 opintoaloja nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista.

Koulutusalat merkitään kohdan 3.1.1.18. tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

1. Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy korkeakoulun koulutusvastuun sisällä. Ei välttämättä sama kuin henkilön tutkintotieto. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, erittelemätön koulutusala ei ole vaihtoehto. Kielikeskusten henkilökunnan osalta henkilötyövuodet jyvitetään yliopistojen kaikkien koulutusalojen kesken.
2. Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön koulutusala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.20. määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään koulutusala johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy korkeakoulun koulutusvastuun sisällä. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään koulutusalaan, merkitään heille erittelemätön koulutusala.
3. Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Opetushallinnon koulutusluokituksen 1995 mukainen 2-numeroinen koodi, esim. 90.

Ks. luku 4.2. (luokitukset), lisättyinä erittelemätön koulutusalakoodilla (NN).

3.1.1.16. Pääasiallinen koulutusala 2002**Kuvaus**

Koulutusala 200202 tarkoittaa Opetushallinnon 2002 luokitusta koulutusaloista. Luokitus on uudistettu versio vuoden 1995 luokittelusta ja sitä käytetään pääsääntöisesti muiden koulutusmuotojen kuin yliopistokoulutuksen tilastoinnissa. Henkilöstötiedot kerätään myös koulutuslaluokittelu 2002 mukaisesti, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia mm. ammattikorkeakoulusektorin kanssa.

Koulutusalat merkitään kohdan 3.1.1.18. tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

1. Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Ei välttämättä sama kuin henkilön tutkintotieto. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään koulutusala, erittelemätön koulutusala ei ole vaihtoehto. Kielikeskusten henkilökunnan osalta henkilötyövuodet jyvitetään yliopistojen kaikkien koulutusalojen kesken.
2. Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön koulutusala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.20. määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään koulutusala, johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään koulutusalaan, merkitään heille erittelemätön koulutusala.
3. Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Opetushallinnon koulutusluokituksen 2002 mukainen 1-numeroinen koodi, esim. 4.

Ks. luku 4.3. (luokitukset), lisättyä erittelemätön koulutusalakoodilla (N).

3.1.1.17. Pääasiallinen tieteenala 2010**Kuvaus**

Pääasiallinen tieteenala merkitään kohdan 3.1.1.18. tehtäväjaottelun mukaisille ryhmille seuraavasti:

1. Opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään tieteenala, johon henkilön tutkimustyö pääasiallisesti liittyy. Henkilön pääasiallisen tieteenala voi viitata myös yliopiston koulutusvastuun ulkopuolelle eikä sen tarvitse olla kytköksissä henkilölle merkittävään koulutusalaan. Kaikille opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluville merkitään tieteenala, erittelemätön tieteenala ei ole vaihtoehto.
2. Muuhun henkilökuntaan kuuluville merkitään erittelemätön tieteenala. Ainoan poikkeuksen muodostaa kohdassa 3.1.1.20. määritetty opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstö, joille merkitään tieteenala johon henkilön työ pääasiallisesti liittyy. Henkilön pääasiallisen tieteenala voi viitata myös yliopiston koulutusvastuun ulkopuolelle eikä sen tarvitse olla kytköksissä henkilölle merkittävään koulutusalaan. Mikäli opetuksen ja tutkimuksen tukihenkilöstöön kuuluvan työ ei liity selkeästi mihinkään tieteenalaan, merkitään heille erittelemätön tieteenala.
3. Harjoittelukoulujen henkilökunnaksi merkityille merkitään aina erittelemätön tieteenala.

Huom! Tieteenalana vuotta 2015 koskevassa henkilöstötiedonkeruussa käytetään Tilastokeskuksen vuoden 2010 tieteenalaluokitusta lisättyä erittelemätön koodilla.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen tieteenala 2010 -luokituksen mukainen 3 tai 4-numeroinen arvo, esim. 3111.

Ks. luku 4.4. (luokitukset), lisättyä erittelemätön tieteenalakoodilla (NNN).

3.1.1.18. Tehtäväjaottelu**Kuvaus**

Henkilön tehtävien mukainen tehtäväjaottelu, ei välttämättä sama kuin henkilöön sovellettava palkkausjärjestelmä. Pääryhmien tarkempi alajaottelu seuraa jäljessä, kohdissa 3.1.1.19.–3.1.1.21.

1. Opetus- ja tutkimushenkilökunta
2. Muu henkilökunta
3. Harjoittelukoulujen henkilöstö

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

Koodi	Selite
1	opetus- ja tutkimushenkilökunta
2	muu henkilökunta
3	harjoittelukoulujen henkilöstö

3.1.1.19. Tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus**Kuvaus**

Kohdan 3.1.1.18. mukaiselta opetus- ja tutkimushenkilöstöltä, opetus- ja kulttuuriministeriön määritelmän mukainen tutkijanuravaihe tai tuntiopettajuus:

1. I. porras (Tutkijakoulutettava/ Nuorempi tutkija, jne.)
2. II porras (Tutkijatohtori, jne.)
3. III porras (Yliopistonlehtori, jne.)
4. IV porras (Professori/Akatemiaprofessori/Tutkimusprofessori/Tutkimusjohtaja, jne.)

-----

5. Tuntiopettaja (kaikki opetus- ja tutkimushenkilökuntaan kuuluvat, joiden tehtävät eivät sijoitu tutkijanurajärjestelmän piiriin)

Tutkijanuraportaiden määritelmät:

http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut/2008/Neliportainen_tutkijanura.html

Neliportainen tutkijanuramalli perustuu siihen, että kaikki yliopistojen opetus- ja tutkimushenkilöstön jäsenien tehtävät ovat sijoitettavissa tutkijanuramallin mukaisille portaille (I-IV), lukuun ottamatta tuntiopettajan työtä tekeviä henkilöitä. Tiedonkeruussa kaikki opetus- ja tutkimushenkilöstön jäsenten palvelussuhdejaksot merkitään sopivalle tutkijanuravaiheelle. Tuntiopettajiin (koodille 5) merkitään vain tuntiopettajan työtä tekevät henkilöt. Tutkijanuravaihe on henkilön palvelussuhteen ominaisuus.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1.

Koodi	Selite
1	I. porras (Tutkijakoulutettava/ Nuorempi tutkija, jne.)
2	II porras (Tutkijatohtori, jne.)
3	III porras (Yliopistonlehtori, jne.)
4	IV porras (Professori/Akatemiaprofessori/Tutkimusprofessori/Tutkimusjohtaja, jne.)
5	Tuntiopettaja

3.1.1.20. Henkilöstöryhmä**Kuvaus**

Kohdan 3.1.1.18. mukaiselta muulta henkilöstöltä:

1. Atk- henkilöstö
2. Kirjastohenkilöstö
3. Huoltohenkilöstö
4. Hallintohenkilöstö
5. Opetuksen & tutkimuksen tukihenkilöstö
6. Muu (edellisiin kategorioihin sopimaton, esim. apteekkihenkilöstö)

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Atk-henkilöstö):

Koodi	Selite
1	Atk-henkilöstö
2	Kirjastohenkilöstö
3	Huoltohenkilöstö
4	Hallintohenkilöstö
5	Opetuksen & tutkimuksen tukihenkilöstö
6	Muu

3.1.1.21. Harjoittelukoulujen henkilöstöryhmä**Kuvaus**

Kohdan 3.1.1.18. mukaiselta harjoittelukoulujen henkilöstöltä

1. Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori
2. Lehtori
3. Päätoiminen opettaja
4. Osa-aikainen tuntiopetus
5. Muu henkilökunta

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori):

Koodi	Selite
1	Johtava rehtori ja kouluasteen rehtori
2	Lehtori
3	Päätoiminen opettaja
4	Osa-aikainen tuntiopetus
5	Muu henkilökunta

3.1.1.22. Valinta kutsumenettelyllä**Kuvaus**

Merkintä mikäli henkilö on valittu kutsumenettelyllä. Koskee kohdan 3.1.1.18. mukaista opetus- ja tutkimushenkilöstöä ja siellä pääasiassa professoreita.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1:

Koodi	Selite
0	ei valittu kutsumenettelyllä
1	valittu kutsumenettelyllä

3.1.1.23. Henkilötyövuosi

Kuvaus

Henkilötyövuoden laskennassa sovelletaan Valtiokonttorin laskentatapaa. Ks. luku 4.6. Kokoaikaisen henkilön henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi. Henkilöstötiedonkeruun henkilötyövuosien summan on vastatta toimipistetiedonkeruun henkilötyövuosien summaa.

Sivutoimisten tuntiopettajien henkilötyövuodet lasketaan suhteuttamalla tuntiopettajien tuntimäärät 448 tuntiin.

Tiedon muoto

Neljän desimaalin tarkkuudella ilmaistu luku väliltä 0–2. Tietojen latauksessa hyväksytään teknisistä syistä luvut 0-2, vaikka käsitteellisesti kokoaikaisen henkilön henkilötyövuoden määrä on aina enintään yksi. Summattuina lähetettävien sivutoimisten tuntiopettajien henkilötyövuodet ilmaistaan neljän desimaalin tarkkuudella olevana lukuna väliltä 0-200.

3.2. Opintopistetiedonkeruu

Opetus- ja kulttuuriministeriön opintopistetiedonkeruu toteutetaan korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta, lukuun ottamatta harjoittelukouluissa suoritettuja opintopisteitä. Korkeakoulu huolehtii, että se on päivittänyt opintopisteitä koskevan tietosisältönsä vähintään vaaditun tilanpäivän mukaiseksi ja siirtänyt sen lähdejärjestelmästä tietovarantoon ilmoitettuun tiedonkeruujakohtaan mennessä. Harjoittelukoulujen opintopistetiedot kerätään entiseen tapaan csv-muotoisella lomakkeella.

Opintopistetiedonkeruussa kerätään tietoja yliopistossa suoritetuista opintopisteistä. Tiedonkeruussa kerätään erikseen tietoja perustutkinto-opiskelijoiden opintopistesuorituksista ja ei-tutkinto-opiskelijoiden suorituksista. Kaikki opintopisteet merkitään yliopistojen koulutusvastuiden mukaisina. Koulutusalatieto viittaa opintosuorituksen koulutusalaan eikä opiskelijan koulutusalaan. Jos esimerkiksi x alan opiskelija suorittaa y alan opintoja, opintosuoritukset kirjataan y alan suorituksiin

OKM:n opintopistetiedonkeruussa kartoitetaan korkeakoulujen vuosittain tuottamia opintopisteitä. Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta poimitaan myös Tilastokeskuksen opiskelijatiedonkeruun opintopistetiedot, mutta siinä lähtökohtana on yksittäisen opiskelijan opintopistekertymä. Tämä näkyy mm. hyväksiluettujen opintopisteiden huomioidussa.

OKM:n tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu:

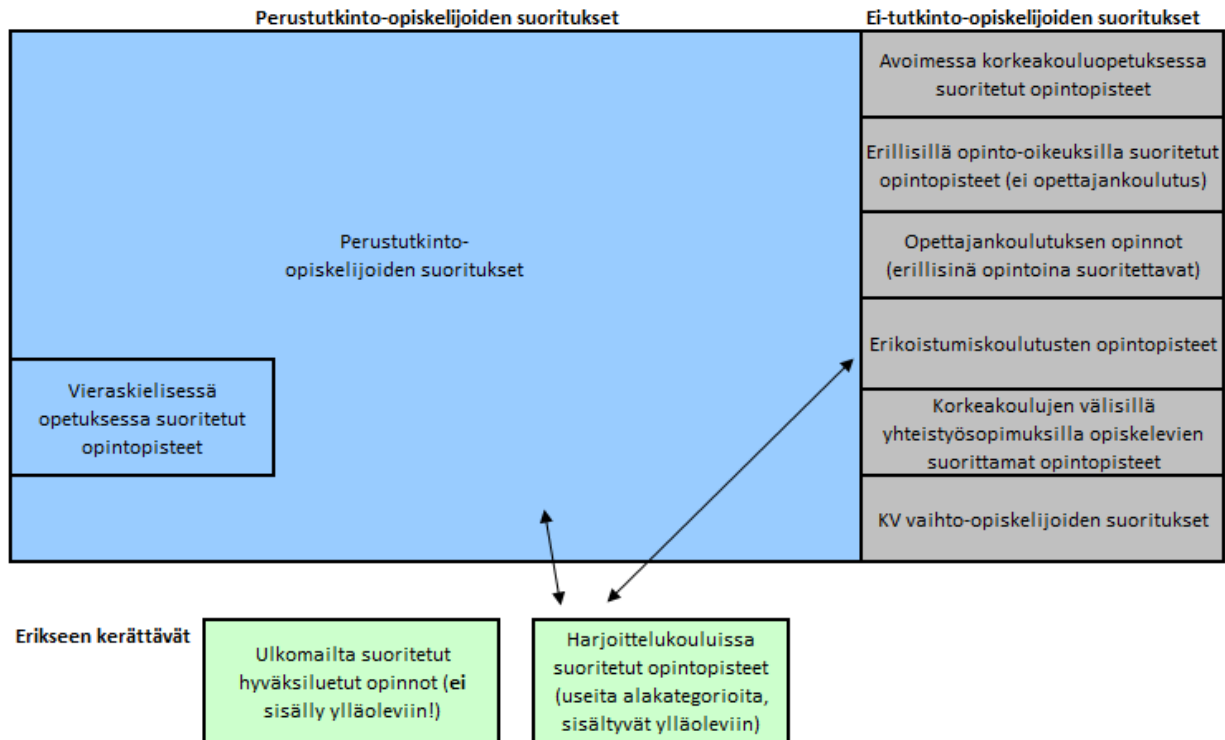
Hyväksilukemisella tarkoitetaan kaikkia opintosuorituksia, jotka ovat syntyneet ”hallinnollisen toimenpiteen tuloksena” ”hyväksilukemalla”, ”korvaamalla”, tms. Se, että suoritus on hyväksiluettu, ilmenee siitä, että suorituksella on erikseen hyväksilukemisen päivämäärä ja erikseen suorituspäivämäärä.

Poikkeuksena on kohta 3.2.1.9. (tiedot ulkomailla suoritetuista hyväksiluetuista opinnoista).

Kenttien 3.2.1.3.- 3.2.1.8. arvojen summa kultakin tietoriviltä on (rivin luokittelujen mukaan) korkeakoulussa suoritettujen (ei hyväksiluettujen) perustutkinto-opiskelijoiden ja erillisillä opinto-oikeuksilla tai avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettujen opintopisteiden kokonaissumma kalenterivuodelta. Kentässä 3.2.1.9. kerätään tiedot ulkomailla suoritetuista hyväksiluetuista opinnoista.

Asianomaisen yliopiston perustutkinto-opiskelijoiden ja ei-tutkinto-opiskelijoiden avoimessa korkeakouluopetuksessa ja erillisillä opinto-oikeuksilla vuoden aikana korkeakoulussa suoritettavat opintopisteet (ei hyväksiluettuja)

3.2.1. Kerättävät tiedot

Tiedonkeruussa kerätään tiedot korkeakoulussa tilastovuonna (kalenterivuosi) tehtyjen opintosuoritusten laajuuksista opintopisteinä. Jollei toisin mainita, tiedonkeruu koskee opintosuorituksia, joiden opintosuorituksen tila on hyväksytty ja joita ei ole hyväksiluettu (eivät ole roolissa kohdesuoritus opintosuorituksen hyväksilukuun).

Kaikki lopulliset opintosuoritukset, jotka on tallennettu lopullisina korkeakoulun opiskelijatietoja sisältävään rekisteriin, lasketaan mukaan, vaikka ne olisivatkin osa laajempaa suorituskokonaisuutta. Olennaista on, ettei samoja suorituksia raportoida useina vuosina. Opintosuorituksen ja osasuorituksen ero ei ole hierarkinen, vaan kyse on tässä yhden opintosuorituksen keskeneräisyydestä. Kirjattu opintosuoritus ei saa sisältää muita osasuorituksia (lehtitaso).

Tietovarannosta suoritettavaa opintopistetiedonkeruuta varten korkeakoulun tulee erityisesti huomioida, että opintojen suorituspäivä on kalenterivuoden sisällä, paitsi ulkomailla suoritettujen opintojen hyväksiluetuttujen opintopisteiden kohdalla (kohta 3.2.1.9.), jolloin suorituspäivämäärä on muita tiedonkeruita edeltävä kalenterivuosi. Tietovarannosta poimittavan opintosuorituksen laji on Muu opintosuoritus (2).

Opintopisteiden summat kerätään koulutusalaaluokituksen mukaan.

3.2.1.1. Harjoittelukouluissa suoritettavat opintopisteet (7 alakategoriaa)

Kuvaus

Harjoittelukouluissa suoritettavat opintopisteet. Koulutusalaksi merkitään kasvatustiede. Kerätään seuraavissa alakategorioissa:

- Luokanopettajaharjoittelu
- Aineenopettajaharjoittelu
- Erityisopettajat
- Opinto-ohjaajat
- Lastentarhanopettajat
- Aikuiskoulutukseen painottunut harjoittelu
- Muut opettajankoulutusryhmät

3.2.1.2. Vieraskielisessä perustutkinto-opetuksessa suoritettavat opintopisteet

Kuvaus

Opintopisteet, jotka on suoritettu vieraskielisessä perustutkinto-opetuksessa.

Vieraskielisen tutkinto-opetuksen määritelmä on seuraava "opintopisteen suoritus on vieraskielinen, jos myös suomea, ruotsia tai saamea taitamaton olisi voinut suorittaa sen samalla tavalla." Tämän kriteerin mukaan suoritukseen liittyvän opetuksen, ohjauksen ja kirjallisten ja suullisten töiden tulee siis olla kokonaan vieraskielisiä, jotta suoritus lasketaan vieraskieliseksi.

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta tehtävää opintopistekeruuta varten opiskeluoikeuden tyypiksi merkitään joko Alempi korkeakoulututkinto (2) tai Ylempi korkeakoulututkinto (4). Opintosuorituksen kielenä on oltava muu kuin Suomi, Ruotsi tai Saame.

Esimerkkejä:

- Opiskelija suorittaa opintojakson englanniksi luennoilla luentokurssilla, ja tenttivastaukset kirjoitetaan englanniksi
  - suoritus vieraskielinen.
- Opiskelija suorittaa opintojakson kirjoittamalla pääosin englanninkielisen materiaalin pohjalta englanninkielisen esseen
  - suoritus vieraskielinen.
- Opiskelija suorittaa opintojakson henkilökohtaisessa ohjauksessa (esim. soitinopetus) jossa ohjauskieli on englanti
  - suoritus vieraskielinen.
- Opiskelija suorittaa opintojakson kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla tenttikysymyksiin englanniksi
  - suoritus vieraskielinen.
- Opiskelija suorittaa opintojakson kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaa kysymyksiin suomeksi
  - suoritus EI vieraskielinen.
- Opiskelija suorittaa opintojakson seminaarissa, jonka keskustelukieli on ruotsi. Seminaaria varten opiskelija kirjoittaa englanniksi seminaariesitelmän, jonka lähdekirjallisuus on englanninkielistä.
  - suoritus EI vieraskielinen.

3.2.1.3. Kaikki perustutkinto-opiskelijoiden opintopisteet

Kuvaus

Ylemmän ja alemman korkeakoulututkinto-opiskelijan korkeakoulussa suorittamat opintopisteet sisältäen kohdassa 3.2.1.2. raportoidut pisteet. Tässä kohdassa raportoidaan siis valtaosa korkeakoulussa suoritetuista opintopisteistä. Mukaan ei lasketa hyväksiluettuja opintopisteitä.

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta tehtävää opintopistekeruuta varten opiskeluoikeuden tyyppiä merkitään joko Alempi korkeakoulututkinto (2) tai Ylempi korkeakoulututkinto (4).

Huom! Kansainvälistä kaksoistutkintoa tekevien (sekä lähtevien että tulevien) opiskelijoiden Suomessa suoritettavat opintopisteet raportoidaan tutkinto-opiskelijoiden suorituksina, mutta ulkomailla tehdyt suoritukset ulkomailla suoritettujen hyväksiluettujen opintojen (kohta 3.2.1.9.) kategoriassa.

3.2.1.4. Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suorittamat opintopisteet

Kuvaus

Kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden korkeakoulussa suorittamat opintopisteet (ei siis oman korkeakoulun tutkinto-opiskelijan vaihdossa suorittamia opintopisteitä vaan korkeakouluun tulevan vaihto-opiskelijan suoritukset). Kaikkien vaihto-opiskelijoiden suoritukset voidaan kirjata vaihdon pituudesta huolimatta.

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskeluoikeuden tyyppinä käytetään Kansainvälinen vaihto (9). Opiskelijalla ei saa olla suoritushetkellä voimassa olevaa perus- tai jatkotutkintoon johtavaa opiskeluoikeutta. Opintosuorituksen luokitteluna käytetään Suoritus on tulevan kansainvälisen vaihto-opiskelijan suorittama (2).

3.2.1.5. Korkeakoulujen välisillä yhteistyösopimuksilla opiskelevien suorittamat opintopisteet

Kuvaus

Tähän merkitään yliopistojen välisillä yhteistyösopimuksilla suoritettavat opintopisteet. Kerätään muiden yliopistojen tutkinto-opiskelijoiden asianomaisessa korkeakoulussa (esimerkiksi JOO-opintoina) suorittamat opintopisteet (ei siis oman yliopiston opiskelijan vieraassa yliopistossa suorittamia opintopisteitä).

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskeluoikeuden tyyppinä käytetään Kotimainen opiskelijaliikkuvuus (8). Opiskelijalla ei saa olla suoritushetkellä voimassa olevaa perus- tai jatkotutkintoon johtavaa opiskeluoikeutta. Opintosuorituksen luokitteluna käytetään: Suoritus on korkeakoulujen välisillä yhteistyösopimuksilla opiskelevan suorittama (3).

3.2.1.6. Avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettavat opintopisteet

Kuvaus

Tässä kohdassa tarkoitettua opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (531/2015 2§). Asetuksen mukaan avoimessa yliopisto-opetuksessa yliopistot myöntävät koulutukseen omaehtoisesti hakeutuville henkilöille, ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun oikeuden suorittaa yliopiston tutkintoihin kuuluvia opintoja. Oikeus rajoittuu tuolloin siihen oppiaineeseen ja siihen arvosanaan tai opintokokonaisuuteen, jonka suorittamista varten oikeus on myönnetty. Tutkintoihin kuuluvat opinnot ovat yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) mukaan asianomaisen yliopiston koulutusvastuuseen kuuluvia, tutkintosäännön mukaisia ja tutkintovaatimuksissa määriteltyjä opintoja. Niitä eivät ole opinnot, joita yliopisto erilaisin hyväksilukemismenettelyin voi tapauskohtaisesti sisällyttää tutkintoihinsa.

Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden (perus- ja jatkotutkinto-opiskelijat) tai vaihto-opiskelijoiden suorituksia (vaikka he opiskelisivat avoimena korkeakouluopetuksena tarjottavassa opetuksessa) eikä muiden korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden korkeakoulujen välisten yhteistyösopimusten puitteissa tekemiä suorituksia. Mikäli opiskelija tekee yhteistyösopimuksen ulkopuolella opintoja avoimessa yliopistossa lasketaan ne mukaan. Asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden suoritukset kerätään kohdassa 3.2.1.3. yllä, kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suoritukset kohdassa 3.2.1.4. yllä ja korkeakoulujen välisillä yhteistyösopimuksilla opiskelevien kohdassa 3.2.1.5. yllä.

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja seuraavissa kohdissa (kohdat 3.2.1.7. ja 3.2.1.8.) erikseen kerättävien erillisillä opinto-oikeuksilla suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (533 / 2015 1§) mukaisen avoimessa yliopistopetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän.

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskelu-oikeuden tyyppinä käytetään *Avoimen opinnot* (13). Opiskelijalla ei saa olla suoritushetkellä voimassa olevaa perus- tai jatkotutkintoon johtavaa opiskelu-oikeutta. Opintosuorituksen luokitteluna käytetään *Suoritus on avoimessa korkeakouluopetuksessa suoritettu* (1).

Opintopistetiedonkeruussa kerätään avoimen yliopiston opetuksessa suoritettujen opintosuoritusten alihankkiva organisaatio (esim. työväenopisto). Tällöin Organisaation roolina on *Järjestävä* (2).

Järjestävät tahot luokitellaan Tilastokeskuksen oppilaitostyyppiluokituksen pohjalta <http://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/oppilaitostyypp/001-1999/index.html> .

42	Yliopistot
41	Ammattikorkeakoulut
64	Kansalaisopistot
63	Kansanopistot
66	Kesäyliopistot
99	Muu

3.2.1.7. Erillisillä opinto-oikeuksilla opintoja suorittavien suoritukset

Kuvaus

Tässä kohdassa tarkoitetun opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (531/2015 2§). Asetuksen mukaan erillisissä opinto-oikeuksissa yliopistot myöntävät koulutukseen omaehtoisesti hakeutuville henkilöille, ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun oikeuden suorittaa yliopiston tutkintoihin kuuluvia opintoja.

Erillisiä opintoja suorittamaan voidaan hyväksyä hakemuksesta riittävät perustiedot omaava yksittäinen henkilö tai yliopisto voi tarjota yliopistosta vastavalmistuneille tutkinnon suorittamisen jälkeen määräaikaisen (yleensä vuosi valmistumisesta) oikeuden suorittaa erillisiä opintoja.

Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden (perus- ja jatkotutkinto-opiskelijat) tai vaihto-opiskelijoiden suorituksia (vaikka he opiskelisivat avoimena korkeakouluopetuksena tarjottavassa opetuksessa) eikä muiden korkeakoulujen tutkinto-opiskelijoiden korkeakoulujen välisten yhteistyösopimusten puitteissa tekemiä suorituksia. Mikäli opiskelija tekee yhteistyösopimuksen ulkopuolella opintoja avoimessa yliopistossa lasketaan ne mukaan. Asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden suoritukset kerätään kohdassa 3.2.1.3. yllä, kansainvälisten vaihto-opiskelijoiden suoritukset kohdassa 3.2.1.4. yllä ja korkeakoulujen välisillä yhteistyösopimuksilla opiskelevien kohdassa 3.2.1.5. yllä.

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja kohdissa 3.2.1.6. ja 3.2.1.8. suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (533 / 2015 1§) mukaisen avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän.

Tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskelu oikeuden tyyppinä käytetään Erillisoikeus (18). Opiskelijalla ei saa olla suoritus hetkellä voimassa olevaa perus- tai jatkotutkintoon johtavaa opiskelu oikeutta. Opintosuorituksen luokitteluna käytetään Suoritus on erillisellä opiskelu oikeudella opiskelevan suorittama (4).

3.2.1.8. Erillisillä opinto-oikeuksilla opettajankoulutuksen opintoja suorittavien suoritukset

Kuvaus

Valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 19 §:ssä säädetyissä opettajankoulutuksen opinnoissa suoritettavat opintopisteet, kun ne suoritetaan erillisinä opintoina.

Tässä kohdassa tarkoitettujen opetuksen määrittely perustuu valtioneuvoston asetukseen yliopistojen toiminnasta perittävistä maksuista (531/2015 2§).

Tässä kerätyn opintopistemäärän ja yllä olevissa kohdissa 3.2.1.6. ja 3.2.1.7. suoritettujen opintopisteiden summa muodostaa opetusministeriön asetuksen yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä (533 / 2015 1§) mukaisen avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina suoritettujen opintopisteiden yhteenlasketun määrän.

Tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskelu oikeuden tyyppi -kohtaan merkitään Erillisoikeus (18). Opiskelijalla ei saa olla suoritus hetkellä voimassa olevaa perus- tai jatkotutkintoon johtavaa opiskelu oikeutta. Opintosuorituksen luokittelu -kohtaan merkitään Suoritus on erillisellä opiskelu oikeudella opettajankoulutuksen opintoja suorittavan opiskelijan suorittama (5).

Huom! Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoiden suorituksia (opiskelijalla on voimassa oleva aktiivinen perus- tai jatkotutkinnon suoritus oikeus).

3.2.1.9. Ulkomailla suoritetuista opinnoista hyväksiluettut opintopisteet

Kuvaus

Tähän kerätään ulkomaisessa oppilaitoksessa suoritettavat opintopisteet, jotka on hyväksiluettu korkeakoulussa. Tiedot kerätään alkuperäisen suorituspäivän mukaan (ei kirjauspäivän).

Tiedonkeruun aikataulusta johtuen on tiedonkeruun jakso tässä osassa erilainen. Toisin kuin muut opintopistetiedonkeruun osat, vuonna 2016 tapahtuva ulkomailla suoritettujen opintojen tiedonkeruu koskee kalenterivuoden 2014 tietoja. Tiedot kerätään näin ollen vuoden viiveellä, jotta saadaan opintopistetiedot kerättyä suorituspäivän mukaisesti.

Korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta tehtävää opintopistekeruuta varten opiskelu oikeuden tyyppiä merkitään joko Alempi korkeakoulututkinto (2) tai Ylempi korkeakoulututkinto (4). Organisaatitietona merkitään joko UK (ulkomainen korkeakoulu) tai UM (ulkomainen muu oppilaitos), roolilla lähde (3).

3.2.1.10. Erikoistumiskoulutuksessa suoritettavat opintopisteet

Kuvaus

Tähän merkitään yliopistojen erikoistumiskoulutuksissa suoritettavat opintopisteet. Yliopistojen erikoistumiskoulutukset ovat korkeakoulututkinnon jälkeen suoritettaviksi tarkoitettuja, jo työelämässä toimineille suunnattuja ammatillista kehittymistä ja erikoistumista edistäviä koulutuksia, joiden tavoitteena on tuottaa osaamista sellaisilla asiantuntijuuden aloilla, joilla ei ole markkinaehtoisesti toteutettua koulutustarjontaa. Erikoistumiskoulutuksena voidaan järjestää vain koulutus, jonka perusteista on sovittu yliopistojen keskinäisessä yhteistyössä. Erikoistumiskoulutuksia koskevista sopimuksista pidetään julkista luetteloa (<https://confluence.csc.fi/display/OPHPALV/Erikoistumiskoulutusten+julkinen+luettelo+-yliopistot>), johon on merkitty koulutukset joiden toteuttamisesta yliopistot ovat sopineet.

Tietovarannosta suoritettavaa opintopistekeruuta varten Opiskeluoikeuden tyyppinä käytetään Erikoistumiskoulutus (19). Opiskelijalla ei saa olla suoritushetkellä voimassa olevaa muun tyyppistä opiskeluoikeutta.

3.3. Julkaisutiedonkeruu

Opetus- ja kulttuuriministeriö otti vuoden 2010 tiedonkeruussa käyttöön uuden, koko korkeakoulusektorille yhteisen julkaisutyypiluokituksen (ks. luku 4.5.). Luokitus kehitettiin yhteistyössä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa vuosina 2007-2009. Vuodesta 2011 lähtien yliopistojen osalta tiedonkeruussa on kerätty julkaisukohtaiset viitetiedot. Julkaisutiedonkeruun määritelmät koskevat ensisijaisesti opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruuta. Yksittäisillä korkeakouluilla saattaa olla erilaisia tarpeita ja määritelmiä julkaisutietojen keruussa. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää tietoja korkeakoulujen ohjaukseen sekä tiedepolitiikan valmisteluun.

Julkaisutietojen keräämisellä halutaan saada tietoa korkeakoulujen tutkimustoiminnasta ja yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta. Täten tiedonkeruun kohteena olevien julkaisujen tulee A) pohjautua tekijöiden tutkimus- ja asiantuntijatyöhön ja B) tekijöillä ja tutkimus- ja asiantuntijatyöllä tulee olla yhteys korkeakouluun. Esimerkiksi pelkästään harrastus-, järjestö- tai liiketoimintaan liittyviä julkaisuja, jotka eivät perustu tutkimustoimintaan, ei raportoida. Myöskään pelkästään markkinointiviestintään tarkoitettuja julkaisuja ei raportoida. Julkaisun tulee sisältää uutta tieteellistä, ammatillista tai taiteellista sisältöä siten, ettei sitä aikaisemmin ole julkaistu tiedonkeruussa raportoitavassa muodossa. Näin ollen esimerkiksi julkaisuarkistoon (esim. arXiv.org) tallennettu julkaisu voidaan raportoida sen ilmestyttyä lehdessä tai muussa raportoitavassa muodossa.

Yhteys korkeakouluun edellyttää, että tekijä on korkeakouluun palvelussuhteessa julkaisua koskevan tutkimus- ja kirjoitustyön aikana, tai että korkeakoulu on voimavarojen ja työympäristön (laitteet, aineistot, tutkimusryhmä) tai ohjauksen kautta olennaisesti mahdollistanut julkaisun teon (esim. jatko-opiskelijat tai apurahatutkijat). Käytännössä yhteys korkeakouluun todetaan useimmiten tekijän julkaisussa mainitsemalla affiliaation perusteella (eli tekijä mainitsee julkaisussa korkeakoulun nimen). On kuitenkin tapauksia, joissa tekijälle ei ole em. yhteyttä korkeakouluun, vaikka affiliaatitieto onkin mainittu julkaisussa tai tekijällä on yhteys korkeakouluun, vaikka affiliaatitietoa ei ole mainittu julkaisussa. Korkeakoululla on vastuu tunnistaa julkaisuihin merkityistä affiliaatioista oikeat affiliaatit. Mikäli julkaisu ei sisällä tekijöiden affiliaatitietoja, kirjoittajan tulee todeta kirjallisesti olevansa palvelussuhteessa tai jatko-opiskelijana korkeakoulussa, taikka yhteys korkeakouluun tulee todeta henkilöstöjohtajan toimesta tai palvelussuhderehdistä. Julkaisut kirjataan sille korkeakoululle jossa julkaisuun liittyvä tutkimustoiminta on pääasiallisesti tehty, vaikka tutkija olisi siirtynyt toiseen organisaatioon ennen julkaisun ilmestymistä.

Julkaisun teon olennainen mahdollistaminen muuten kuin palvelussuhteen kautta vaihtelee tieteenaloittain, mutta yleisesti ottaen pelkkä työhuoneen luovuttaminen tutkijan käyttöön ei vielä tarkoita olennaista mahdollistamista. Yliopistojen jatko-opiskelijoiden kohdalla julkaisut kirjataan niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja B) ovat saaneet säännöllistä apurahaa vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta. Yliopistojen uuden aseman myötä dosenttuuri muuttuu arvonimeksi, eikä siten pelkästään riitä siteeksi yliopistoon. Perustutkinto-opiskelijoiden julkaisuja ei oteta huomioon julkaisutiedonkeruussa.

Yhteisjulkaisuissa raportoidaan sen kaikki kirjoittajat, mutta julkaisutietojen vertailukelpoisuuden vuoksi yhteisjulkaisut kirjataan opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruissa vain kertaalleen korkeakoulua kohden. (Esim. mikäli korkeakoululla x on 3 kirjoittajaa yhdessä julkaisussa ja korkeakoululla y on 1 kirjoittaja samassa julkaisussa, julkaisu kirjataan tiedonkeruissa kertaalleen kumpaakin korkeakoulua kohti).

Julkaisulla täytyy olla aina ulkopuolinen julkaisija, eli tekijän itsensä kustantamia omakustanteita tai omilla kotisivuilla julkaistuja dokumentteja ei raportoida. Myöskään esimerkiksi yksittäisen kirjaston julkaisuarkiston kautta tekijän itse julkiseksi saattamia julkaisuja ei raportoida, mikäli julkaisemisesta ei ole päättänyt tutkijasta riippumaton ulkopuolinen taho.

Julkaisutiedot toimitetaan vuonna 2015 joko Kota-järjestelmän kautta vastaavasti kuin muutkin tiedonkeruut tai VIRTJA-julkaisutietopalvelun kautta. Yliopistojen osalta ministeriö määrittää tietoihin julkaisuforumiluokituksen julkaisujen viitetietojen pohjalta. Kohdassa 3.3.1.30. kerättävää tietoa julkaisuforumiluokituksesta käytetään tämän määrittelyn pohjalta. Mikäli kerättävissä tiedoissa on selkeitä puutteita, jotka estävät julkaisujen julkaisuforumitasojen määrittelyn, ministeriö varaa oikeuden tarkistuttaa tietoja korkeakouluilla. Erityisesti tämä koskee konferenssijulkaisujen tietoja.

Tietojen lataamisen jälkeen julkaisujen lukumäärätiedot ovat nähtävillä Vipunen-portaalissa sekä julkaisukohtaisesti Juuli-portaalissa. Tämän lisäksi ministeriö toimittaa korkeakoulujen tietoon tietojen tarkistusprosessissa esiin tulleita asioita myöhemmin tarkemmin sovittavalla tavalla.

Seuraavassa esitellään joitakin käsitteitä, joita käytetään julkaisutiedonkeruun ohjeistuksessa ja julkaisutyypiluokituksessa (luku 4.5.). Käytetyt käsitteet ja määrittelyt ovat yhdenmukaisia julkaisuforumihankkeessa käytettyjen käsitteiden kanssa.

Julkaisu

Julkaisut voidaan niiden käyttötarkoituksen mukaan karkeasti erottaa kuuteen ryhmään;

1. julkaisut, jotka on tarkoitettu edistämään tiedettä sekä tuottamaan uutta tietoa (julkaisutyypit A-C),
2. julkaisut, jotka ovat tarkoitettu levittämään tutkimukseen perustuvaa tietoa ammattiyhteisön käyttöön (julkaisutyyppi D),
3. taiteellisen toiminnan tuloksena syntyvät esitykset tai vastaavat tapahtumaluontoiset julkiset tulokset (julkaisutyyppi F)
4. julkaisut jotka levittävät tieteellistä ja ammatillista tietoa ympäröivään yhteiskuntaan (julkaisutyyppi E)
5. muut korkeakoulujen tutkimustoiminnasta kertovat julkaisut, jotka poikkeavat muodoltaan edellisistä ryhmistä (julkaisutyypit H-I)
6. opinnäytteet (julkaisutyyppi G)

Julkaisut luokitellaan em. ryhmiin julkaisukanavien ja julkaisukanavien kohdeyleisön perusteella. Varsinkin tieteellisten julkaisujen ja ammatillisten julkaisujen osalta kohdeyleisöt saattavat olla osin samoja, lisäksi kummassakin ryhmässä julkaistut yksittäiset artikkelit saattavat olla hyvinkin samantyyppisiä. Selkeyden vuoksi ammatillisen julkaisun määrittelyn yhteydessä on lueteltu muutama esimerkki ammattiyhteisölle

suunnatusta julkaisusta. Poikkeuksen yllämainittuun muodostavat ammattilehdet, joissa julkaistaan myös vertaisarvioituja tieteellisiä artikkeleita. Mikäli ko. lehdet ovat luokiteltu julkaisufoorumien tasoille 1-3, niissä julkaistut vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit merkitään julkaisutyyppeihin A1 tai A2, huolimatta siitä, että ko. lehdet on ensisijaisesti suunnattu ammattiyhteisölle (esim. Duodecim, Suomen lääkärilehti, Liikunta ja tiede). Muuten ko. lehtien vertaisarvioimattomat artikkelit merkitään julkaisutyyppeihin D1 (artikkeli ammattilehdessä).

Julkaisufoorumi luokittelee tasoille 1-3 kaikkien tutkimusalojen keskeisimmät tieteelliset julkaisukanavat (lisätietoja luokituksista: <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/>). Julkaisufoorumien tieteellisen julkaisukanavan määritelmä on yhdenmukainen OKM:n tiedonkeruun kanssa. Julkaisukanavan tieteellisyyden lisäksi julkaisufoorumissa arvioidaan myös julkaisukanavan paikallisuutta ja merkityksellisyyttä suomalaisen tutkimuksen näkökulmasta, joten tasot 1-3 eivät kata kaikkia ko. määritelmän täyttäviä tieteellisiä julkaisukanavia.

Tämän mukaisesti julkaisufoorumien tasoille 1-3 sijoitetut lehdet, sarjat ja kirjakustantajat ovat yllämainittuja tieteelliselle yhteisölle suunnattuja julkaisukanavia (ks. myös yllämainitut poikkeustapaukset), mutta julkaisukanava voi olla tieteellinen, vaikkei se olisikaan sijoitettu julkaisufoorumihankkeen tasoille 1-3. Julkaisufoorumihankkeessa tasoille 1-3 luokiteltujen tieteellisten julkaisukanavien lista on nähtävillä ja ladattavissa osoitteessa <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>.

Mikäli tutkijan/korkeakoulun julkaisu on ilmestynyt/on ilmestymässä tieteellisellä julkaisukanavalla, jota ei ole luokiteltu julkaisufoorumissa, ko. julkaisukanavaa voidaan ehdottaa arvioitavaksi Julkaisufoorumien ehdotussivun kautta: <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/ehdota.php>.

Alla on määritelty tarkemmin tieteellinen julkaisu, ammatillinen julkaisu, taiteellinen julkaisu ja yleistajuinen julkaisu (em. ryhmät 1-4).

1. Tieteellisen julkaisun määritelmä

Julkaisutyypiluokittelussa on käytetty termiä *tieteellinen julkaisu*, jolla tarkoitetaan em. ryhmään 1 kuuluvia julkaisuja. *Tieteellisiä julkaisuja* yhdistää seuraavien kolmen ehdon täytyminen.

1. Julkaisun täytyy tuottaa uutta tietoa suhteessa muuhun aiempaan tutkimustietoon samasta asiasta.
2. Julkaisu täytyy olla esitettyinä muodossa joka antaa mahdollisuuden tutkimustulosten todentamiseen ja/tai niiden käyttöön uudessa tutkimuksessa ja jonka avulla toiset tutkijat voivat arvioida tutkimustuloksia ja käyttää niitä omassa työssään.
3. Julkaisun julkaisukanava on erikoistunut tieteellisten tutkimustulosten julkaisuun, ja sillä on tieteenalalan asiantuntijoista koostuva toimituskunta sekä vertaisarviointikäytäntö. (Huom. Tieteellisillä julkaisukanavilla voidaan julkaista myös vertaisarvioimattomia julkaisuja).

Kaikkia kriteerejä sovelletaan kullekin tieteenalalle muodostuneiden vakiintuneiden käytäntöjen mukaan.

2. Ammatillisen julkaisun määritelmä

Tutkimus- ja kehitystyön pohjalta nousevan tiedon levittäminen ympäröivään yhteiskuntaan muodostaa osan korkeakoulujen lakisääteisistä tehtävistä. Ammatillisella julkaisulla tarkoitetaan julkaisuja, jotka levittävät tutkimukseen ja kehitystyöhön perustuvaa tietoa ammattiyhteisön käyttöön. Ammatillisten julkaisujen pääasiallinen lukijakunta on alalle koulutettua ja soveltaa tietoa käytännön työssään. Tieteellisten julkaisujen ja ammatillisten julkaisujen kohdeyleisöt saattavat olla osin samoja, ja lisäksi kummassakin ryhmässä julkaistut yksittäiset artikkelit saattavat olla hyvinkin saman tyyppisiä. Ammatillisen julkaisun määrittämiseksi ei ole olemassa vakiintuneita tapoja. Alla on kolme ohjeellista ehtoa, joiden täytyminen yhdistää ammatillisia julkaisuja:

1. Julkaisu tuottaa uutta tietoa ammatillisen yhteisön käyttöön. Julkaisun tuottamia tietoja ei ole aikaisemmin julkaistu vastaavassa muodossa.
2. Julkaisu on julkisesti saatavilla
3. Julkaisukanavalla on olemassa toimituskunta / julkaisija, joka päättää julkaisukanavalla julkaistavista julkaisuista

Ammatillisia julkaisukanavia ovat esimerkiksi seuraavat ammattilehdet: *Metsälehti, Käytännön maamies, Sosiaalitieto, Kehittyvä elintarvike, Acatiimi, Journalisti, Arkkitehti, Sairaanhoidtaja, Puutarha & kauppa, Ulkopoliitikka* ja *Opettaja*.

Ammatillisiksi julkaisuiksi raportoidaan myös erilaiset poliittisen tai ammatillisen päätöksenteon tueksi tuotetut tieteelliseen tutkimus- ja kehitystyöhön perustuvat selvitykset ja raportit, joiden tilaaja ja kustantaja on tyypillisesti julkinen taho, kuten ministeriö, virasto tai valtion tutkimuslaitos. Ne merkitään julkaisutyyppeihin D4.

3. Taiteellisen julkaisun määritelmä

Taiteellinen toiminta muodostaa osan korkeakoulujen lakisääteisistä tehtävistä. Taiteellinen julkaisu tässä tarkoittaa myös taiteellisen toiminnan tuloksena syntyviä esityksiä tai vastaavia tapahtumaluontoisia julkisia tuloksia.

Taidealan julkaisujen määrittelylle ei ole olemassa vakiintuneita tapoja. Alla on kolme ohjeellista ehtoa, joiden täyttyessä korkeakoulu voi kirjata taidealan julkaisun toimintansa tuloksena.

1. Julkaisu on syntynyt tekijän tai tekijöiden tarkoituksellisen, taiteelliselle näkemykselle perustuvan toiminnan myötä ja vähintään yhdellä tekijällä tulee olla yhteys korkeakouluun.
2. Tulosten kirjauksessa julkisuutta käytetään kirjaamisen yhtenä kriteerinä. Taidealalla julkisuus tarkoittaa pääsääntöisesti sitä, että julkaisemisesta on päättänyt lähinnä taiteellisin perustein jokin muu kuin tekijä itse, esim. tilaaja, kuraattori, tuottaja tai kustantaja. Tuloksen julkisuus pitää voida todentaa jälkeenpäin. Näin ollen, täyttääkseen julkisuuskriteerin taidealan julkaisun täytyy pääsääntöisesti olla:
  - A. jonkun muun kuin tekijän tai tekijöiden ainakin rajatuksi ajaksi yleisesti tavoitettavaksi toimittama, tai
  - B. riippumattomasti vertaisarvioitu ja ainakin rajatuksi ajaksi yleisesti saataville toimitettu, tai
  - C. korkeakoulun ulkopuolisen organisaation tilaama, vastaanottama ja taiteellisessa tarkoituksessa hyödyntämä.

Mikäli julkaisun julkisuutta on vaikea tulkita ed. kriteerien mukaan, täytyy julkaisun kuitenkin ylittää tekijänoikeuslainsäädännön mukaisen teoskynnyksen.

3. Taidealan julkaisu kirjataan korkeakoulun tuloksena vain yhden kerran siitä riippumatta, onko julkaisun syntyyn vaikuttanut yksi tai useampi korkeakoulun toimija. Kuitenkin, jos julkaistu teos koostuu useammista, itsenäistä taiteellista toimintaa edellyttävistä taiteellisista osasuorituksista, osasuoritukset kirjataan erikseen taiteellisen toiminnan tuloksina. Saman julkaisun peräkkäisiä julkistamisia ei kirjata erillisinä tuloksina. Samaksi julkaisuksi tulkitaan produktio tai esityskokonaisuus, joka tai jonka osat eivät ole edellyttäneet merkittävää uudelleentalmistelua tai harjoittelua. Omaksi, erikseen kirjattavaksi tulokseksi katsotaan kuitenkin julkaisun myöhäisempi versio, mikäli sen toteuttaminen on edellyttänyt oleellisesti uutta ja merkittävää taiteellista muokkausta sekä muuta erillistä resursointia tai jos uudelleen julkistaminen perustuu oleellisesti aiempaa korkeamman julkaisukynnyksen ylittämiseen.

Kirjaus suoritetaan ensimmäisen tai muuten merkittävimmän julkisen esilläolon mukaisesti tai saman julkaisun peräkkäisistä julkistamisista muodostuvana kokonaisuutena (kuten produktiona, kiertueena tai projektina). Taidealan julkaisun kirjaamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota ehtoon, joka määrittää kuinka monta kertaa se voidaan kirjata.

Yhteys korkeakouluun tarkoittaa taiteellisten julkaisujen osalta sitä, että tekijä on korkeakouluun palvelussuhteessa julkaisun valmistelun, harjoittelun ja/tai tekemisen aikana ja että taiteellinen toiminta liittyy henkilön toimenkuvaan tai asiantuntijuuden alueeseen korkeakoulussa. Myös sivutoimisissa palvelussuhteissa olevien taiteelliset julkaisut lasketaan mukaan, mikäli julkaisun valmistelu kuuluu henkilön työtehtäviin ja julkaisu liittyy korkeakoulun toimintaan. Yliopistojen jatko-opiskelijoiden kohdalla julkaisut kirjataan niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja B) ovat saaneet julkaisun valmistelun aikana säännöllistä apurahaa vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta.

Taiteellisen opetus- ja ohjaustyön tuloksena syntyneitä julkaisuja ei raportoida, paitsi siltä osin kuin kyse on opettajan henkilökohtaisesta taiteellisesta toiminnasta, joka täyttää edeltävät 3 kohtaa. Vaikka tuotannon teossa on mukana opiskelijoita, voidaan julkaisu merkitä opettajan panoksen mukaan.

Julkaisun esiintymismuototyyppien määrittelyssä voidaan soveltaa taidealan julkaisun tyyppikategoriaa.

4. Yleistajuisen julkaisun määritelmä

Yleistajuisilla julkaisuilla tarkoitetaan julkaisuja, jotka levittävät tutkimus- ja kehitystyöhön perustuvaa tietoa suurelle yleisölle ja joiden sisällön ymmärtäminen ei edellytä erityistä perehtyneisyyttä alaan. Esimerkkejä yleistajuisista julkaisuista ovat yleistajuiset kirjat, julkiseen keskusteluun osallistuvat kirjoitukset sanomalehdissä, yleistajuisissa aikakauslehdissä ja verkkoalustoilla.

Joissakin tapauksissa yleistajuisen ja ammatillisen julkaisukanavan välinen ero on vakiintumaton. Lähtökohtaisesti yleistajuisen ja ammatillisen julkaisun erottaa toisistaan julkaisukanavan kohdeyleisö tai vaihtoehtoisesti julkaisukanavaa/lehteä julkaisevan järjestön jäsenistö. Mikäli julkaisukanavan kohdeyleisö tai julkaisevan järjestön jäsenistö ei ole rajattu tiettyyn ammattiryhmään, julkaisukanavan julkaisut luokitellaan lähtökohtaisesti yleistajuisiksi julkaisuiksi.

5. Audiovisuaalisten aineistojen ja tieto- ja viestintätekniisten sovellusten määritelmä

Audiovisuaalinen aineisto ja tieto- ja viestintätekniinen ohjelma tarkoittavat korkeakoulujen omaehtoisen tutkimus- ja kehitystyön tuloksena syntyneitä julkiseksi saatettuja aineistoja ja ohjelmia. Omaehtoinen tutkimus- ja kehitystyö voi pitää sisällään myös kolmannen osapuolen kanssa tehtävän yhteistyöprojektin.

Alla on kolme ohjeellista ehtoa, joiden täytyessä korkeakoulu voi kirjata julkaisun toimintansa tuloksena.

1. Vähintään yhdellä tekijällä tulee olla yhteys korkeakouluun ja työn pitää liittyä henkilöiden tutkimus- tai asiantuntijatyöhön korkeakoulussa.
2. Aineistoa tai ohjelmaa ei ole aikaisemmin julkaistu vastaavassa muodossa.
3. Aineiston tai ohjelman, tai siihen perustuvan sovelluksen pitää olla julkisesti saatavilla ja arvioitavissa. Julkaisemisesta päättää pääsääntöisesti jokin muu kuin tekijä tai tekijät itse, esim. julkaisukanavan toimituskunta. Vaihtoehtoisesti aineiston tai ohjelman täytyy olla korkeakoulun ulkopuolisen organisaation tilaama ja hyödyntämä.

Julkaisu kirjataan korkeakoulun tuloksena vain yhden kerran siitä riippumatta, onko julkaisun syntyyn vaikuttanut yksi tai useampi korkeakoulun toimija. Saman julkaisun peräkkäisiä julkistamisia ei kirjata erillisinä tuloksina. Ohjelmistoversioista kirjataan vain ensimmäinen versio, mikäli ohjelmisto ei ole merkittävästi muuttunut jälkimmäisissä versioissa.

Yhteys korkeakouluun tarkoittaa audiovisuaalisten aineistojen ja tieto- ja viestintäteknisten ohjelmien osalta osalta sitä, että tekijä on korkeakouluun palvelussuhteessa aineiston tai ohjelman tekemisen aikana. Yliopistojen jatko-opiskelijoiden kohdalla julkaisut kirjataan niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen ja B) ovat saaneet säännöllistä apurahaa julkaisun valmistelun aikana vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta.

Opetus- ja ohjaustyön tuloksena syntyneitä julkaisuja (esim. kurssi- ja harjoitustyöt) ei raportoida, paitsi siltä osin kuin kyse on opettajan henkilökohtaisesta asiantuntijatoiminnasta, joka täyttää edeltävät kolme kohtaa. Vaikka aineiston tai ohjelmiston teossa on mukana opiskelijoita, voidaan julkaisu merkitä opettajan panoksen mukaan

-----

Vertaisarviointi

Tieteellisten julkaisujen vertaisarvioinnilla tarkoitetaan menettelyä, jossa tutkimustuloksia julkaiseva lehti, konferenssi tai kirjakustantaja pyytää tieteenalan asiantuntijoita suorittamaan ennakoarvion julkaistavaksi tarjottujen käsikirjoitusten tieteellisestä julkaisukelpoisuudesta. Julkaisutiedonkeruussa edellytetään, että vertaisarviointi täyttää seuraavat kriteerit:

- Julkaisun arvioijat ovat olleet riippumattomia suhteessa arvioitavaan käsikirjoitukseen. Riippumattomalla arvioijalla tarkoitetaan ansioituneita tutkijoita tai muita asiantuntijoita, jotka eivät ole julkaisusarjan (lehti tai kirjasarja) tai julkaisun (kokoomateos, lehden erikoisnumero, konferenssijulkaisu) toimittajia.
- Prosessissa on arvioitu aineiston kattavuutta ja teoreettisen viitekehyksen hallintaa, tutkimuksen toteutuksen luotettavuutta ja tarkkuutta sekä tulosten omaperäisyyttä ja uutuusarvoa suhteessa aiempaan tutkimukseen tieteenalalle ominaisella tavalla.
- Arvioitavana on ollut koko julkaistavaksi tarjottu käsikirjoitus, ei pelkästään abstrakti tai ote.
- Kirjoittaja on saanut vertaisarvioinnista kirjallisen referee-lausunnon (alkuperäinen lausunto tai toimituskunnan/päätoimittajan tiivistelmä).

Vertaisarviointi tulee voida epäselvissä tapauksissa todistaa kirjallisen lausunnon perusteella. Vertaisarviointia edellytetään julkaisutyyppeihin A1, A2, A3, A4, C1 ja C2 raportoitavilta julkaisuilta. Jos kotimainen tiedekustantaja käyttää TSV:n vertaisarviointitunnusta, edellä mainittuihin julkaisutyyppeihin raportoidaan ainoastaan tunnuksella merkityt artikkelit ja erillisteokset (<http://www.tsv.fi/tunnus/listaus.php>).

Huom. Aiemmasta ohjeistuksesta poiketen myös vertaisarvioiduilta kokoomateosartikkeleilta (A3) edellytetään, että arvioitsija on ulkopuolinen ja kirjoittajasta riippumaton (ei kirjan toimittaja). Lisäksi myös tieteellisiltä erillisteoksilta (C1) edellytetään vertaisarviointia.

Konferenssijulkaisu

Konferenssijulkaisulla tarkoitetaan säännöllisesti toistuvassa konferenssissa esitettäväksi ja julkaistavaksi hyväksytyjen artikkelien kokoelmaa, joka julkaistaan konferenssin omassa julkaisusarjassa tai ulkopuolisen tiedekustantajan tai konferenssin järjestäjän toimesta (ks. alla oleva taulukko). Tämä on tyypillinen julkaisumuoto tietojenkäsittelytieteessä ja tekniikan aloilla. Konferenssijulkaisun julkaisija voi olla:

1. konferenssin taustalla oleva tieteellinen yhteisö tai järjestö, jolloin julkaisu julkaistaan joko A. yhteisön omassa sarjassa, jolla on ISSN, tai

- B. yhteisön tukemana, mutta ei sarjajulkaisuna, jolloin julkaisulla ei ole ISSN-numeroa, mutta on ISBN-numero.
2. konferenssin järjestävä paikallinen host-organisaatio, esim. yliopisto. Tällöin julkaisulla on yleensä vain ISBN.
  3. ulkopuolinen taho, kuten esim. Springerin Lecture Notes in Computer Science -sarja. Ulkopuolisten kustantajien sarjoihin voidaan myös valita eri konferenssien tärkeimpiä julkaisuja. Tällöin julkaisulla on yleensä monografia- tai sarjajulkaisun ISSN.

Konferenssijulkaisu ei ole tyypillinen julkaisumuoto yhteiskunta- ja humanistisissa tieteissä tai luonnon- ja lääketieteissä. Ainutkertaisen tapahtuman esitysten pohjalta valmistetun kokoomateoksen artikkelit merkitään kokoomateosartikkeleiksi. Tieteellisissä lehdissä julkaistut artikkelit, vaikka ne perustuisivat konferenssissa pidettyyn esitykseen, merkitään aina lehtiartikkeleiksi. Edellä mainituissa tapauksissa myös julkaisufoorumitaso määräytyy ko. julkaisutyypin käytännön mukaisesti. Konferenssijulkaisujen julkaisufoorumitason määritetään aina tapahtuman vakiintuneella nimellä Julkaisufoorumissa luokitellun konferenssin perusteella.

Konferenssijulkaisun julkisuus määritetään samoin kuin muidenkin julkaisujen, eli julkaisun täytyy olla julkisesti saatavilla. Pelkästään yksittäisen kirjaston aineistoissa (esim. julkaisuarkisto) tai tutkijan kotisivuilla julkisena oleva julkaisu ei ole julkisesti saatavilla. Myöskään pelkästään konferenssin osallistujille jaettu julkaisu taikka ainoastaan verkossa rajoitetusti saatavilla olevat julkaisut eivät ole julkisesti saatavilla. CD-rom tai usb-muistitikku -muodossa jaettavilla julkaisuilla ISBN-tunnuksen olemassaolo tarkoittaa julkaisun julkisuutta.

Konferenssijulkaisuissa julkaistaan erilaajuisia julkaisuja. Opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruissa otetaan huomioon vain täydelliset kirjalliset versiot konferenssiesitelmistä (full paper). Full paper määritellään alalla vallitsevan käytännön mukaan, sivumäärä ei ole ainoa ratkaiseva tekijä. Konferenssiesitelmien abstrakteja, laajennettuja abstrakteja (extended abstract), postereita tai Powerpoint-esityksiä ei oteta huomioon. Luokkaan A4 kuuluvat vain sellaiset artikkelit, joiden vertaisarviointi on suoritettu koko käsikirjoituksen, ei vain tiivistelmän perusteella.

Konferenssijulkaisun tärkeimmät viitetiedot on esitelty alla olevassa taulukossa (tiedonkeruun pakolliset tiedot on määritelty tätä seuraavassa taulukossa X-merkeillä). Säännöllisesti toistuvan konferenssin vakiintunut nimi esiintyy tyypillisesti emojulkaisun nimessä.

Julkaiseva taho	Julkaisufoorumin määrittämisessä hyödynnettävät tiedot	Esimerkki	Lehden/Sarjan nimi	ISSN	ISBN	Emojulkaisun nimi	Kustantaja	JufoID	Konferenssin vakiintunut nimi
Konferenssin taustalla oleva tieteellinen yhteisö tai järjestö -> julkaistaan konferenssin omassa ISSN-tunnuksella varustetussa proceedings-sarjassa	Konferenssin vakiintunut nimi / Emojulkaisun nimi / ISSN / JufoID	2011 IEEE 73rd vehicular Technology Conference (VTC Spring)	IEEE VTS ... Vehicular Technology Conference	1550-2252	978-1-4673-6337-2	2013 IEEE 77th Vehicular Technology Conference (VTC Spring)	Institute of Electrical and Electronics Engineers	57589	IEEE vehicular technology conference
Konferenssin taustalla oleva tieteellinen yhteisö tai järjestö -> julkaistaan yhteisön tukemana, mutta ei sarjajulkaisuna	Konferenssin vakiintunut nimi / Emojulkaisun nimi / JufoID	2012 9th International Conference on the European Energy Market (EEM)			978-1-4673-0832-8	9th International Conference on the European Energy Market (EEM 2012) Florence 10-12 May 2012	Institute of Electrical and Electronics Engineers	70631	International Conference on the European Energy Market
Konferenssin järjestävä paikallinen isäntäorganisaatio, joka voi vaihtua vuosittain	Konferenssin vakiintunut nimi / Emojulkaisun nimi / JufoID	2011 9th Nordic Symposium on Building Physics (NSB)			978-952-15-2575-9	Proceedings of the 9th Nordic Symposium on Building Physics NSB 2011, Tampere, Finland, 29 May - 2 June 2011	Tampere University of Technology	71208	Nordic Symposium on Building Physics
Ulkopuolinen taho, joka voi vaihtua vuosittain	Konferenssin vakiintunut nimi / Emojulkaisun nimi / JufoID	2013 44th International colloquium on automata, languages and programming (ICALP)	Lecture Notes in Computer Science	0302-9743	978-3-642-39206-1	Automata, Languages, and Programming 40th International Colloquium, ICALP 2013, Riga, Latvia, July 8-12, 2013	Springer	58014	International colloquium on automata, languages and programming

Sähköinen julkaisu

Vain sähköisessä muodossa jaetuista dokumenteista (esim. verkkolehdet, -alustat) raportoidaan ainoastaan ne, jotka täyttävät muille julkaisuille asetetut yleiskriteerit sekä julkaisutyypikohtaiset kriteerit (esim. ISSN-tunnuksen ja ISBN-numeron suhteen). Kukin julkaisu merkitään vain kerran, vaikka sillä olisikin useampi ilmestymismuoto (esim. sähköinen ja painettu).

Käännökset ja uudet painokset

Omien tai muiden tekstien käännöksiä ei pääsääntöisesti oteta huomioon julkaisutiedonkeruussa. Ainoan poikkeuksen muodostaa käännös, jonka yhteydessä joissa toimittajalla/kääntäjällä on laaja johdanto tai esipuhe, tällöin johdanto merkitään luokkaan A3, B2, D2 tai E1. Myöskään julkaisujen uusia painoksia tai verkkojulkaisujen päivityksiä ei huomioida, mikäli julkaisua ei ole merkittävästi muokattu edelliseen painokseen nähden.

Julkaisuvuosi

Julkaisuvuosi tarkoittaa pääsääntöisesti vuotta, jolloin julkaisu on julkaistu ensimmäistä kertaa versiona, jossa on täydelliset viitetiedot. Erityisesti tieteellisten aikakauslehtiartikkelien osalta julkaisuvuosi voidaan määrittellä kahdella eri tavalla, ks. seuraava kappale. Julkaisuvuosi on yleisesti näkyvässä julkaisussa. Jos näin ei ole, julkaisijan täytyy voida todentaa julkaisuvuosi. Julkaisuvuosi tarkoittaa julkaisuun merkittyä julkaisuvuotta, joka saattaa olla eri kuin vuosi jona julkaisu on fyysisesti tai sähköisesti saatavilla.

Julkaisu voidaan julkaista A) vain elektronisessa muodossa (online only), B) elektronisessa ja painetussa muodossa sekä C) vain painetussa muodossa. Tieteelliset aikakauslehdet julkaisevat usein hyväksytyt ja vertaisarvioituja artikkeleita sähköisessä muodossa (online first, publish ahead of print, jne) ennen artikkelin sisältävän lehden julkaisua. Usein näillä versioilla on eri julkaisuvuosi. Eri korkeakouluissa on erilaisia käytäntöjä sen suhteen, missä vaiheessa ja miten julkaisut merkitään korkeakoulun julkaisurekisteriin. OKM:n tiedonkeruussa julkaisuvuosi määritetään korkeakoulun oman käytännön mukaisesti, julkaisuvuosi

voi täten olla joko ns. online first version julkaisu vuosi tai painetun version julkaisu vuosi. Ns. online first - artikkeleiden osalta täydelliset viittaustiedot tarkoittavat DOI-tunnistetta ja ISSN-tunnusta. HUOM. Korkeakoulujen vastuulla on, että julkaisu raportoidaan vain yhden kerran, ts. jo kertaalleen raportoidun elektronisen artikkelin painettua versiota ei enää raportoida uudelleen.

Julkaisutiedonkeruuseen otetaan mukaan vain ne julkaisut, joiden viittaustiedot ovat saatavilla 31.1.2016 mennessä. Em. päivämäärän asettamisella pyritään siihen, että yliopistojen väliset yhteisjulkaisut ilmoitettaisiin saman vuoden tiedonkeruussa. Ne julkaisut, joista viitetiedot ovat saatavilla vasta tämän jälkeen, merkitään seuraavan vuoden tiedonkeruuseen siten, että julkaisu vuodeksi merkitään korkeakoulun käytännön mukainen julkaisu vuosi. Ilmoittamisvuosi voi siis olla eri kuin julkaisu vuosi. Julkaisutietojen tilastoinnissa käytetään pääsääntöisesti julkaisujen julkaisu vuotta.

Kerättävät julkaisutyypit ja tietosisällöt

Opetus- ja kulttuuriministeriö kerää vuositason tietoja korkeakoulujen julkaisu toiminnasta käsikirjassa määriteltyjen julkaisutyypien mukaisesti. Luokasta G (opinnäytetyöt) kerätään vain tiedot väitöskirjoista (julkaisutyypit G4-G5), tiedot kerätään lomakkeella 3A. Huom! Väitöskirjojen osalta affiliaation määritelmä on erilainen kuin alussa määritelty. Yliopisto toimittaa tiedot kaikista tiedonkeruuvuoden aikana kyseisessä yliopistossa hyväksytyistä väitöskirjoista riippumatta siitä mikä on ollut tekijän affiliaatio. Väitöskirjan voi sen hyväksyneen yliopiston lisäksi raportoida myös korkeakoulu, johon tekijä on palvelus- tai muussa suhteessa.

Alla on listattu julkaisutiedonkeruussa kerättävät tiedot, joista latauksessa vaadittavat pakolliset tiedot on merkitty erikseen (X). Lisäksi on merkitty tieto (julkaisun korkeakoulukohtainen ID, joka ovat pakollisia vain VIRT-julkaisutietopalvelun kautta siirrettävien julkaisuille (V).

Tiedonkeruukohta	Julkaisutyypit A-E ja G4-G5	Julkaisutyypit F-I
3.3.1.1. Julkaisutyyppi	X	X
3.3.1.2. Julkaisun tieteenala	X	X
3.3.1.3. Julkaisun koulutusala	X	X
3.3.1.4. Organisaation tekijät	X	
3.3.1.5. Organisaation alayksikkö		
3.3.1.6. Julkaisun tekijät	X	
3.3.1.7. Julkaisun tekijöiden lukumäärä	X	
3.3.1.8. Kansainvälinen yhteisjulkaisu	X	
3.3.1.9. Kansallinen yhteisjulkaisu	X	
3.3.1.10. Julkaisun nimi	X	
3.3.1.11. Julkaisu vuosi	X	
3.3.1.12. Volyymi		
3.3.1.13. Numero		
3.3.1.14. Sivut		
3.3.1.15. Artikkelinumero		
3.3.1.16. Julkaisun kieli		
3.3.1.17. Lehden / sarjan nimi		
3.3.1.18. ISSN	*	
3.3.1.19. ISBN	*	
3.3.1.20. Emojulkaisun nimi		
3.3.1.21. Emojulkaisun toimittajat		

3.3.1.22. Kustantaja	*	
3.3.1.23. Julkaisun kustannuspaikka		
3.3.1.24. Julkaisumaa		
3.3.1.25. Julkaisun kansainvälisyys	X	X
3.3.1.26. DOI tunniste		
3.3.1.27. Pysyvä verkko-osoite		
3.3.1.28. Avoin saatavuus	X	
3.3.1.29. Lähdetietokannan koodi		
3.3.1.30. Julkaisun julkaisukanava (JUFO-ID)		
3.3.1.31. Julkaisun korkeakoulukohtainen id	V	
3.3.1.32. Konferenssin vakiintunut nimi	*	
3.3.1.33. Avainsanat		
	* Pakollisuus riippuu julkaisutyypistä, ks. alla	

Yllä tähdellä merkityt tietojen (ISSN, ISBN ja konferenssin vakiintunut nimi) pakollisuus riippuu julkaisutyypistä alla olevan taulukon mukaisesti. Näiden tietojen avulla julkaisukanava identifioidaan julkaisufoorumitason määrittämistä varten. Julkaisufoorumitason identifiointi on luotettavampaa, mikäli lisäksi lehden/sarjan tai kustantajan nimi on ilmoitettu.

Artikkelit tieteellisissä lehdissä	Erillisteokset ja artikkelit kokoomateoksissa		Artikkelit konferenssijulkaisuissa**
A1, A2 ja B1	A3, B2, C1 ja C2		A4 ja B3
	<i>Kustantaja kotimainen*</i>	<i>Kustantaja ulkomainen</i>	
ISSN	Kustantajan nimi sekä joko ISSN tai ISBN	Kustantajan nimi sekä ISBN	Konferenssin vakiintunut nimi sekä joko ISSN tai ISBN

* Kotimaisilla kustantajilla on eri tasoluokkiin kuuluvia kirjasarjoja, ja tason määrittää julkaisusarjan tasoluokka. ISSN-tunnusta käytetään julkaisufoorumitason tunnistamiseen, jos kokoomateos/monografia on julkaistu kotimaisen kustantajan kirjasarjassa.

** Konferenssijulkaisujen osalta tärkeät tiedot on selvennetty yllä.

3.3.1. Kerättävät tiedot

Julkaisutyypeistä A-E sekä G4 ja G5 kerätään tiedot julkaisun julkaisutyypistä, koulutusalaista, tieteenalasta ja julkaisun metatiedoista. Julkaisutyypeistä F, H ja I kerätään lukumäärätiedot tieteenaloittain, koulutusaloittain ja julkaisun kansainvälisyyden suhteen.

Tiedot kerätään kahdella eri tiedonkeruulomakkeella, julkaisutyyppien A-E ja G4-G5 tiedot omalle lomakkeelle ja julkaisutyyppien F-I tiedot omalle lomakkeelle. Julkaisutyypeissä A-E ja G4-G5 yhden julkaisun tiedot tulevat tiedonkeruussa yhdelle riville ja julkaisutyypeissä F-I tiedot summataan julkaisun julkaisutyyppiin, tieteenalan, koulutusalan ja kansainvälisyyden mukaan.

Huom. VIRTJA-julkaisutietopalvelun kautta toimitettavien tietojen muoto on kuvattu tarkemmin [täällä](#).

3.3.1.1. Julkaisutyyppi

Kuvaus

Julkaisutyyppi on esitelty tarkemmin luvussa 4.5. Julkaisutyyppi merkitään kokonaan, ts. ei pelkästään pääluokkaa.

Tiedon muoto

Julkaisutyyppiluokittelun mukainen arvo, esim. "A1" (Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä).

3.3.1.2. Julkaisun tieteenala

Kuvaus

Tilastokeskuksen tieteenalaluokitus 2010. Julkaisulle voi ilmoittaa useita tieteenaloja (max. 6). Tieteenalat tulee ilmoittaa siinä järjestyksessä, mitä tieteenalaa julkaisu eniten koskee. Julkaisutyypeille A-E ja G4-G5 merkitään vähintään yksi tieteenala ja julkaisutyypeille F, H ja I merkitään jokin tieteenala tai erittelemätön tieteenala.

Tieteenala tarkoittaa julkaisun sisällöllistä tieteenalaa, eli tutkijan/tutkijoiden näkökulmaa julkaisuun. Tieteenalatiieto on olennainen tieto julkaisutietojen käyttämisessä tiedepolitiikan valmisteluun.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kuusi kohtaa:

1. I Tieteenala (Ensisijainen tieteenala)
2. II Tieteenala
3. III Tieteenala
4. IV Tieteenala
5. V Tieteenala
6. VI Tieteenala

Tilastokeskuksen tieteenala 2010 -luokituksen mukainen 3 tai 4 -numeroinen arvo (esim. 212), lisättyinä erittelemätön tieteenalakoodilla (NNN). Erittelemätön tieteenalakoodia voidaan käyttää julkaisutyypeissä F, H ja I. Tieteenalaluokitus löytyy luvusta 4.4.

Huom. Tilastokeskuksen www-sivuilla löytyvästä tieteenala 2010 -luokitus sisältää teknisistä syistä myös 4-numeroisten koodien 3-numeroiset yläkohdat (esim. 118 biotieteet). Mikäli 3-numeroinen koodi on jaettu 4-numeroisiin alaryhmiin, 3-numeroinen koodi ei ole käytettävissä tieteenalan merkitsemiseen.

Mikäli julkaisulle ilmoitetaan alle 6 tieteenalaa, jätetään kohtia 2-6 tarpeen mukaan tyhjiksi. Kohtaan 1 tulee aina jokin arvo, julkaisutyypeillä A-E ja G4-G5 jokin tieteenala ja julkaisutyypeillä F, H ja I jokin tieteenala tai erittelemätön tieteenala.

3.3.1.3. Julkaisun koulutusala

Kuvaus

Julkaisun koulutusala yliopiston koulutusvastuun sisällä. Koulutusala merkitään opetushallinnon vuoden 1995 opintoalaluokituksen mukaisena. Koulutusalat tulee ilmoittaa siinä järjestyksessä, mitä koulutusala julkaisu eniten koskee. Opetushallinnon 1995 opintoaloja nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista.

Kielikeskusten ja kirjaston henkilökunnan osalta julkaisut merkitään sille yliopiston koulutusosalalle, johon ne sisällöllisesti parhaiten kuuluvat.

Julkaisua kohden voi ilmoittaa useamman koulutusalan (max. 6). Julkaisutyypeille A-E ja G4-G5 merkitään vähintään yksi koulutusala ja julkaisutyypeille F, H ja I merkitään jokin koulutusala tai erittelemätön koulutusala.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kuusi kohtaa:

1. I Koulutusala
2. II Koulutusala
3. III Koulutusala
4. IV Koulutusala
5. V Koulutusala
6. VI Koulutusala

Opetushallinnon koulutusluokituksen 1995 mukainen 2-numeroinen koodi (esim. 90), lisättynä erittelemätön koulutusalakoodilla (NN). Erittelemätön koulutusalakoodia voidaan käyttää julkaisutyypeissä F, H ja I. Koulutusalaluokitus löytyy luvusta 4.2.

Mikäli julkaisulle ilmoitetaan alle 6 koulutusala, jätetään kohtia 2-6 tarpeen mukaan tyhjiksi. Kohtaan 1 tulee aina jokin arvo, julkaisutyypeillä A-E ja G4-G5 jokin koulutusala ja julkaisutyypeillä F, H ja I jokin koulutusala tai erittelemätön koulutusala.

3.3.1.4. Organisaation tekijät

Kuvaus

Korkeakouluun kuuluvat tutkijat, jotka ovat osallistuneet julkaisun tekemiseen. Tekijän suhde korkeakouluun on määritelty luvun 3.3. johdannossa.

Tiedon muoto

Tekijätietojen esitysmuodon täytyy olla yhdenmukainen korkeakoulukohtaisesti ja nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä. Etunimi ilmoitetaan ensisijaisesti aukikirjoitettuna.

Tekijätiedot ilmoitetaan ensisijaisesti muodossa ”von Hummel, Essi; Möttönen, Matti”.

3.3.1.5. Organisaation alayksikkö (koodi)

Kuvaus

Korkeakoulun tiedekunta, osasto, laitos tai yksikkö, jonka henkilökuntaan kuuluva on osallistunut julkaisun tekemiseen. Korkeakoulusta voidaan ilmoittaa enintään 20 organisaation alayksikköä per julkaisu.

Suosittelaa käytettäväksi samoja kustannuspaikkoja / vastuualueita kuin Tilastokeskuksen t&k-tiedonkeruissa sekä OKM:n henkilöstötiedonkeruussa (kenttä 3.1.1.5.).

Poiketen vuoden 2013 tiedonkeruusta kohdassa ilmoitetaan alayksikön koodi. Yliopistoja pyydetään toimittamaan erikseen ministeriöön listaus käytettyjen alayksiköiden nimistä.

Tiedon muoto

Korkeakoulun oman koodiston mukainen koodiarvo. Lomakkeella on kenttä 20 alayksikölle, ylimääräiset kentät jätetään tyhjiksi.

3.3.1.6. Julkaisun tekijät

Kuvaus

Julkaisun täydelliset tekijätiedot (ml. ulkomaiset tekijät) siinä **muodossa ja järjestyksessä**, jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Tunnistamista varten julkaisun ensimmäisen tekijän kirjoitusasuun tulee kiinnittää huomiota. Jos tekijöitä on enemmän kuin 20, ilmoitetaan tekijöiden kokonaismäärä erillisessä kentässä (3.3.1.7.). Kuitenkin julkaisun tekijät -kentässä tulee mainita 20 ensimmäisen tekijän nimet.

Tiedon muoto

Nimet ilmoitetaan muodossa jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä.

3.3.1.7. Julkaisun tekijöiden lukumäärä

Kuvaus

Julkaisun tekijöiden kokonaislukumäärä. Jos tekijöitä on yli 50, riittää merkintä "50". Mikäli julkaisujen tekijöinä on ryhmiä, niin ryhmien jäsenet lasketaan mukaan tekijöiksi tieteenalan vakiintuneen käytännön tai tutkimusryhmien sopimusten mukaan.

Tiedon muoto

Tieto kokonaislukuna.

3.3.1.8. Kansainvälinen yhteisjulkaisu

Kuvaus

Kansainvälinen yhteisjulkaisu tarkoittaa, että tekijöissä on vähintään yksi muun kuin suomalaisen organisaation palveluksessa oleva henkilö. Jos henkilö on palvelussuhteessa sekä suomalaiseen että ulkomaalaiseen organisaatioon ja on merkinnyt julkaisuun affiliaatiokseen molemmat, katsotaan julkaisu kansainväliseksi yhteisjulkaisuksi. Julkaiseminen julkaisussa, jossa toimittaja tulee toisesta organisaatiosta, ei vielä tarkoita yhteisjulkaisua toisen organisaation kanssa.

Käytettävät koodit ovat seuraavat:

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. 1:

Koodi	Selite
0	ei ole kv-yhteisjulkaisu
1	on kv-yhteisjulkaisu

3.3.1.9. Kansallinen yhteisjulkaisu**Kuvaus**

Kansallinen yhteisjulkaisu tarkoittaa, että julkaisu on tehty yhteistyössä jonkin kansallisen tutkimusorganisaation (muu kuin korkeakoulu) kanssa, jaoteltuna ryhmiin A) yliopistollinen sairaanhoitopiiri, B) valtion sektoritutkimuslaitos tai C) muu kotimainen tutkimusorganisaatio (ml. yritykset). Kunkin julkaisun kohdalla merkitään erikseen, onko se tehty yhteistyössä ko. organisaatioryhmien kanssa (ts. organisaatioryhmät 1-3 erikseen).

Julkaisun tekeminen yhteistyössä tarkoittaa, että tekijöissä on vähintään yksi em. tutkimusorganisaatiotyyppin palveluksessa oleva henkilö. Jos henkilö on palvelussuhteessa sekä korkeakouluun että muuhun kotimaiseen tutkimusorganisaatioon ja on merkinnyt julkaisuun affiliaatiokseen molemmat, katsotaan julkaisu kansalliseksi yhteisjulkaisuksi. Julkaiseminen julkaisussa, jossa toimittaja tulee toisesta organisaatiosta, ei vielä tarkoita yhteisjulkaisua toisen organisaation kanssa.

Tiedot kotimaisten korkeakoulujen kanssa tehdyistä yhteisjulkaisuista saadaan yhdistämällä OKM:n julkaisukeruun tiedot yhteen.

Tiedon muoto

Lomake jaetaan kolmeen kenttään A) yliopistollinen sairaanhoitopiiri, B) valtion sektoritutkimuslaitos ja C) muu kotimainen tutkimusorganisaatio. Kussakin on koodisto:

0	ei ole yhteisjulkaisu ko. organisaatiotyyppin kanssa
1	on yhteisjulkaisu ko. organisaatiotyyppin kanssa

3.3.1.10. Julkaisun nimi**Kuvaus**

Julkaisun nimi siten kun se on artikkelissa tai teoksessa mainittu. Jos artikkelin nimi on emojulkaisun sisällysluettelossa eri muodossa kuin itse artikkelissa, käytetään artikkelin versiota. Pääotsikko ja mahdollinen alaotsikko tallennetaan samaan kenttään, ja ne voi erottaa toisistaan välilyönti, kaksoispiste, välilyönti -yhdistelmällä. Vieraskielisen julkaisun nimi voidaan tarvittaessa tallentaa translitteroituna versiona.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä. Pääotsikko ja mahdollinen alaotsikko tallennetaan samaan kenttään, ja ne voi erottaa toisistaan välilyönti, kaksoispiste, välilyönti -yhdistelmällä.

Vieraskielisen julkaisun nimi voidaan tarvittaessa tallentaa translitteroituna versiona. Mikäli julkaisun nimi kuitenkin sisältää erikoismerkkejä (ei-latinalaisia kirjaimia, matemaattisia kaavoja jne.), on varmistettava että erikoismerkit ovat oikeassa muodossa tiedonkeruutiedostossa. Tiedoston käsittely esim. Excel-ohjelmassa saattaa sekoittaa tiedoston merkistöjä.

3.3.1.11. Julkaisuvuosi**Kuvaus**

Julkaisuvuosi tarkoittaa pääsääntöisesti vuotta, jolloin julkaisu on julkaistu ensimmäistä kertaa versiona, jossa on täydelliset viitetiedot. Erityisesti tieteellisten aikakauslehtiartikkelien osalta julkaisuvuosi voidaan määrittellä kahdella eri tavalla, ks. edeltävä ohjeistus.

Tiedon muoto

Nelinumeroinen vuoden esitysmuoto esim. 1976.

3.3.1.12 Volyymi**Kuvaus**

Lehden volyyymi, jossa artikkeli on ilmestynyt.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.13. Numero**Kuvaus**

Lehden numero, jossa artikkeli on ilmestynyt.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.14. Sivut**Kuvaus**

Julkaisun sivunumerot (esim. 1-20), joilla artikkeli on ilmestynyt.

Tiedon muoto

Tieto kuten viitetiedoissa on esitetty, esim. 1-20.

3.3.1.15. Artikkelinumero**Kuvaus**

Osa tieteellisistä aikakauslehdistä käyttää artikkelinumeroa. Tämä ilmoitetaan siinä muodossa kun se on julkaisussa.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.16. Julkaisun kieli**Kuvaus**

Kieli, jolla julkaisu on kirjoitettu.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen kielet 2003 -luokituksen mukainen 2-kirjaiminen arvo, esim. fi.

<http://www.stat.fi/meta/luokitukset/kieli/001-2003/index.html>

3.3.1.17. Lehden / sarjan nimi**Kuvaus**

Lehden/sarjan nimi mahdollisimman täydellisenä (kokonaan auki kirjoitettuna, ei lyhenteitä esim. British Medical Journal, ei BMJ).

Etenkin jos lehdellä/sarjalla tai konferenssilla ei ole ISSN-koodia, tai ISSN-koodi ei ole tiedossa, nimi kannattaa kopioida suoraan Julkaisufoorumin lehti/sarjaluettelosta, jos julkaisukanava on luokiteltu Julkaisufoorumissa: <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>.

Monografioiden ja kokoomateosartikkeleiden osalta merkitään sarjan nimi mikäli se on tiedossa. Erityisesti kotimaisten monografioiden / kokoomateosartikkeleiden osalta asiaan kannattaa kiinnittää huomiota.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.18. ISSN**Kuvaus**

Lehden, monografiaa tai emojulkaisua julkaiseen sarjan ISSN-numero. Lehden ISSN -numero ilmoitetaan ensisijaisesti painetun version mukaisesti. Jos lehdellä ei ole painettua versiota tai jos artikkeli ilmestyy ainoastaan lehden elektronisessa versiossa, voidaan käyttää elektronisen version ISSN -numeroa. Kirjataan vain yksi ISSN-numero, vaikka lehdellä tai sarjalla olisi useita ISSN-numeroita.

ISSN-tunnuksen tarkistemerkki tarkistetaan tietojen latauksen yhteydessä.

Tiedon muoto

2 kertaa 4 merkkiä väliviivalla ilman ylimääräisiä merkkejä, esim. 0090-8258.

3.3.1.19. ISBN**Kuvaus**

Julkaisun tai emojulkaisun ISBN -numero.

ISBN-numeron tarkistemerkki tarkistetaan tietojen latauksen yhteydessä.

Tiedon muoto

Virallisen ISBN-tunnuksen muotoinen tekstikenttä, ilman alun ISBN-lyhennettä, esim. 978-951-42-9761-8.

<http://www.kansalliskirjasto.fi/julkaisu/aisbn.html#ISBN-tunnuksen> rakenne

3.3.1.20. Emojulkaisun nimi**Kuvaus**

Emojulkaisun (esim. artikkelikokoelman) nimi.

Konferenssijulkaisujen kohdalla emojulkaisun nimi kirjoitetaan siinä muodossa kun se esiintyy julkaisussa.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.21. Emojulkaisun toimittajat**Kuvaus**

Emojulkaisun toimittajien nimet.

Tiedon muoto

Emojulkaisun toimittajat ilmoitetaan siinä muodossa ja järjestyksessä, jossa ne on listattu alkuperäisessä julkaisussa tai lähdetietokannassa. Nimien erottimena täytyy käyttää puolipistettä.

3.3.1.22. Kustantaja**Kuvaus**

Julkaisun kustantaja.

Etenkin jos julkaisulla ei ole ISBN-koodia, tai ISBN-koodi ei ole tiedossa, kustantajan nimi kannattaa kopioida suoraan Julkaisufoorumin kirjakustantajaluettelosta, jos julkaisukanava on luokiteltu Julkaisufoorumissa: <http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.23. Julkaisun kustannuspaikkakunta**Kuvaus**

Julkaisun kustantajan nimen yhteydessä ilmoitettu paikkakunta tai paikkakunnat.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä.

3.3.1.24. Julkaisumaa**Kuvaus**

Lehden, monografian tai emojulkaisun julkaisumaa.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2012 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. 246.

<https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2012/index.html>

3.3.1.25. Julkaisun kansainvälisyys**Kuvaus**

Kotimainen julkaisu (=0) tarkoittaa julkaisua, jonka julkaisija on suomalainen tai se on ensisijaisesti julkaistu Suomessa. Kansainvälinen julkaisu (=1) tarkoittaa julkaisua, jonka julkaisija on ei-suomalainen tai se on ensisijaisesti julkaistu muualla kuin Suomessa. Konferenssijulkaisujen osalta julkaisijalla tarkoitetaan konferenssijulkaisun kustantajaa.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi	Selite
0	Kotimainen julkaisu
1	Kansainvälinen julkaisu

3.3.1.26. DOI tunniste**Kuvaus**

Julkaisun DOI-tunniste.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä, esim. [10.1038/ng1104-1133](https://doi.org/10.1038/ng1104-1133).

3.3.1.27. Pysyvä verkko-osoite**Kuvaus**

Julkaisun pysyviin tunnisteisiin (esim. DOI, URN tai handle) pohjautuva verkko-osoite, joka vie suoraan julkaisun kokotekstiversioon (ei siis esim. lehden/kustantajan etusivulle). Voi viitata sekä vapaasti saatavilla olevaan versioon että kustantajan palvelimella sijaitsevaan käyttöoikeudeltaan rajoitettuun versioon.

Tiedon muoto

Verkko-osoite, esim. <http://dx.doi.org/10.1038/ng1104-1133>.

3.3.1.28. Avoin saatavuus**Kuvaus**

Julkaisun avoin saatavuus koodataan seuraavasti:

0	ei Open access -julkaisu
1	Open access –julkaisu <ul style="list-style-type: none"> julkaisu on ilmestynyt lehdessä tai sarjassa, jonka kaikki artikkelit tai osajulkaisut ovat pysyvästi ladattavissa ja luettavissa Internetin kautta ilman korvausta.
2	Open access -julkaisu, rinnakkaistallennettu <ul style="list-style-type: none"> tilausmaksullisessa lehdessä tai muussa lukijoiden kannalta maksullisessa teoksessa ilmestyneen julkaisun pysyvästi saatavilla oleva open access -kopio, joka on rinnakkaistallennettu esim. organisaation omaan tai tieteenalakohtaiseen digitaaliseen arkistopalveluun. Julkaisu voi olla joko ns. kustantajan versio tai tutkijan oma viimeinen (vertaisarvioitu) versio ja se voi olla saatavissa välittömästi tai

kustantajan määrittämän kohtuullisen mittaisen (esim. puoli vuotta) embargoajan jälkeen. Julkaisu voi olla myös tiedeyhteisön käyttöön ennen virallista julkaisua annettu pre print -versio, jos se on pysyvästi saatavilla organisaation tai tieteenalan digitaalisessa arkistopalvelussa. Otetaan huomioon myös ne yksittäiset julkaisut, jotka ovat avoimesti saatavilla, vaikka itse sarja ei olisikaan avoimesti saatavilla.

9 ei tietoa onko julkaisu Open access -julkaisu.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1" (Open access julkaisu):

Koodi	Selite
0	Ei Open access -julkaisu
1	Open access -julkaisu
2	Open access -julkaisu, rinnakkaistallennettu
9	Ei tietoa

3.3.1.29. Lähdetietokannan koodi

Kuvaus

Julkaisun tunniste tai ID-numero tietokannassa, josta sen tietue on haravoitu.

Lähdetietokantoja ovat mm. ISI Web of Science, Scopus, Pubmed, ArXiv, Cab Abstracts, Arto, Fennica.

Tiedon muoto

Kirjataan muodossa lähdetietokannan nimi/lyhenne: varsinainen tunniste (esim. WOS: 000275364300009). Jos koodeja on useampia erotetaan ne toisistaan puolipisteellä (esim. WOS: 000275364300009; PMID:20036235).

3.3.1.30. Julkaisun julkaisukanava (JUFO-ID)

Kuvaus

OKM lisää yliopistojen julkaisuihin julkaisun julkaisufoorumi-luokan. Korkeakoulut voivat halutessaan merkitä omissa järjestelmissään olevan julkaisukanavatiedon käsittelyä helpottamiseksi.

Tiedon muoto

Julkaisufoorumin (<http://www.tsv.fi/julkaisufoorumi/haku.php>) luokituksen mukainen 4/5 -numeroinen arvo, esim. 5003.

3.3.1.31. Julkaisun korkeakoulukohtainen id

Kuvaus

Käytetään selkeyttämään julkaisutietojen käsittelyä korkeakoulujen ja OKM:n välillä.

Mikäli korkeakoulu ei ole syöttänyt tähän tietoja, OKM generoi arvot.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä

VIRTA-julkaisutietopalvelun kautta siirrettävien julkaisuille tieto on pakollinen.

3.3.1.32. Konferenssin vakiintunut nimi

Kuvaus

Aiemmin konferenssin vakiintunut nimi on merkitty samaan kenttään julkaisun sarjan nimen kanssa, mutta vuoden 2014 tiedonkeruusta lähtien sillä tulee oma kenttä. Koskee niitä konferenssijulkaisuja, joissa ko. tieto on olemassa. Tietoa käytetään konferenssijulkaisujen julkaisufoorumitasojen määrittämiseen.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen tekstikenttä

3.3.1.33. Avainsanat

Kuvaus

Julkaisun avainsanat (keywords)

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen teksti. Jos avainsanoja on useampia, erotetaan ne toisistaan puolipisteellä.

3.4. Toimipistetiedonkeruu

Tiedonkeruuloma YO 4 - toimipistetiedonkeruu:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S
	Yliopisto	Vuosi	Toimipisteen nimi	Toimipisteen koodi	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus- ja kehitys koulutus	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-	Toimipisteeseen liittyvä toiminta, tutkimus-
1																			
2	31313	2014	Ounasvaa	444	1	2	2	Ounaskirj	525	1	Kielokatu	70400	758	55					
3	31313	2014	Ounasvaa	444	1	2	2	Matkailul	633	5	Otavatie 4	70500	758	543,2					
4	31313	2014	Saariselän	421	1	2	1	Sote-laito	200	5	Lääketie 5	50440	148	744					
5	31313	2014	Saariselän	421	1	2	1	Apteekki	230	3	Saariselkä	55200	148	14					
6	31313	2014	Saariselän	421	1	2	1	Turismiko	231	5	Saariselkä	55200	148	23,5					
7																			

Tiedonkeruu, jonka tarkoituksena on kerätä tietojen yliopistojen henkilökunnasta ja toiminnasta toimipiste ja toimipaikka -tasoilla.

Toimipiste on määritelty seuraavalla tavalla: Yhtenäinen, tietyllä alueella sijaitseva yliopiston käytössä olevan yhden tai useamman kiinteistön muodostama kokonaisuus, johon kuuluvat rakennukset ovat toisistaan enintään satojen metrien päässä. Toimipisteen lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus, ei organisaatorakenteeseen perustuva toimintayksikkö.

Tiedonkeruussa otetaan mukaan myös erillään muusta yliopistosta toimivat tutkimusasemat ja harjoittelukoulut. Mukaan otetaan myös ulkomailla toimivat yksiköt. Yhteisessä käytössä olevat toimitilat merkitään kaikille toimipisteen käyttäjyliopistoille.

Verkostomaisia jne. toimintoja ei oteta tiedonkeruussa huomioon, mikäli yliopistolla ei ole toimipisteessä hallintoa. Mukaan otetaan vain vakiintuneet toimipisteet. Esim. yhden henkilön työpisteitä yritysten tiloissa ei lasketa toimipisteiksi. Yliopistojen omistamia asuintiloja ei oteta huomioon. Mukaan otetaan vain emoyliopiston toiminnan toimipisteet.

Yksi toimipiste jakaantuu yhteen tai useampaan toimipaikkaan. Toimipaikalla tarkoitetaan tässä kyselyssä Tilastokeskuksen määritelmän mukaista toimipaikka, jonka mukaan toimipaikka on:

- yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama
- yhdessä paikassa sijaitseva
- pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluksia tuottava tuotantoyksikkö.

Mikäli toimipisteet/paikat ovat samoja kuin vuotta 2014 koskevassa tiedonkeruussa, käytetään samoja nimiä ja koodeja. Lopetettuja toimipiste/paikkatunnuksia ei saa ottaa uudelleen käyttöön.

Toimipistetiedonkeruussa kerätään tietojen korkeakoulujen toimipisterakenteesta. Jotta tiedonkeruun tuloksena saatavat tiedot kertoisivat oikean kuvan korkeakoulun toimipisterakenteesta on oleellista, että korkeakoulu yhdistää yksittäisiä toimipaikkoja em. määritelmän mukaisella tavalla toimipisteiksi.

Toimipaikkatietoja kerätään Tilastokeskuksen tarpeisiin. Tilastokeskuksen tietotarve lähtee mahdollisimman yksityiskohtaisesta toimipaikkarakenteesta. Tilastokeskuksessa tiedonkeruusta saatavia tietoja hyödynnetään muun muassa työssäkäyntitilastossa ja yritysrekisterissä. Työssäkäyntitilasto ja yritysrekisteri tarvitsevat tietoja yliopistojen henkilöstön työsuhteista ja toimipaikoista. Tämän takia on erityisen tärkeää, että henkilöstötiedonkeruussa käytetään samoja toimipaikkakoodeja kuin toimipistetiedonkeruussa.

Tiedonkeruussa kohdat 3.4.1.1.–3.4.1.4. kerätään toimipistetarkkuudella ja kohdat 3.4.1.5.–3.4.1.11. kerätään toimipaikkatarkkuudella. Tiedonkeruulomakkeeseen tulee jokaisesta toimipisteestä yhtä monta riviä kuin toimipisteellä on toimipaikkoja. Yhtä toimipistettä koskevat rivit ovat identtisiä kohtien 3.4.1.1.–3.4.1.4. osalta ja rivien tiedot ovat toimipaikkakohtaisia kohtien 3.4.1.5–3.4.1.11. osalta.

Toimipistetiedonkeruun yhteydessä kerätään yliopistojen tutkimusasemista tiettyjä erityistietoja, ks. tiedonkeruun kohdat 3.4.1.12.–3.4.1.14.

Esimerkkikuva toimipistetiedonkeruusta

Toimipisteen nimi	Yliopisto				
	Keskustakampus		Ivalon toimipiste		
Toimipisteen koodi (3 numeroa)	444		421		
Toimipisteen toiminta (kyllä tai ei)					
Tutkintoon johtava opetus	1		1		
Tutkimustoiminta	2		1		
Muu (aikuisenkoulutus ja palvelutoiminta)	2		1		
Toimipaikka (vapaamuotoinen teksti)	Opiskelijakirjasto	Matkailulaitos	Sote-laitos	Apteekki	Turismikoulutus
Toimipaikan koodi (5 numeroa)	52500	63300	20000	23000	23100
Toimipaikan toimiala (1-numeroinen koodi)	1	5	5	5	5
Toimipaikan ensisijainen osoite	Kielokatu 7	Otavatie 4	Lääketie 5	Saariselkä 3	Saariselkä 3
Toimipaikan postinumero	70400	72500	50440	55200	55200
Toimipaikan kunta	Sodankylä	Sodankylä	Ivalo	Ivalo	Ivalo
Toimipaikan toimialan htv	55	543,2	744	14	23,5

3.4.1. Kerättävät tiedot

Tiedot kerätään vuosi, toimipistetason ja osin toimipaikkatasolla.

3.4.1.1. Yliopisto**Kuvaus**

Yliopiston koodi.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen 5-numeroinen oppilaitostunnus, ks. luku 4.1.

3.4.1.2. Toimipisteen nimi**Kuvaus**

Yliopistot nimeävät itse toimipisteensä ja antavat niille kolminumeroisen koodin. Mikäli toimipisteet ovat samoja kuin vuotta 2014 koskevassa tiedonkeruussa, käytetään samoja nimiä ja koodeja. Lopetettuja toimipistetunnuksia ei saa ottaa uudelleen käyttöön.

Toimipistetietojen tilastoinnissa käytetään kunkin toimipistekoodin tuoreimman tilastovuoden nimi-tietoa. Ts. mikäli toimipisteen koodi pysyy samana, mutta toimipisteen nimeä muutetaan, vaikuttaa tämän esim. Vipusen kautta tulevaisuudessa nähtäviin raportteihin myös aiempien tilastovuosien osalta.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen nimi. Vapaamuotoinen teksti, esim. "Linnanmaan toimipiste".

3.4.1.3. Toimipisteen koodi**Kuvaus**

Yliopiston kullekin toimipisteelle antama kolminumeroinen koodi.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluettelon mukainen 3-numeroinen koodi.

3.4.1.4. Toimipisteen toiminta**Kuvaus**

Tieto siitä järjestetäänkö toimipisteellä jotain seuraavaa toimintaa:

- Tutkintoon johtava opetus
- Tutkimustoiminta
- Muu (aikuiskoulutus ja palvelutoiminta)

Mikäli jossakin toimipisteeseen kuuluvalla toimipaikalla järjestetään em. ryhmien mukaista toimintaa, merkitään siitä tieto.

Tiedon muoto

Lomake jaetaan kolmeen kenttään, joissa kussakin koodisto:

- 1 kyllä (toimipisteessä on ko. toimintaa)
- 2 ei (toimipisteessä ei ole ko. toimintaa)

3.4.1.5. Toimipisteen toimipaikan nimi

Kuvaus

Yksi toimipiste voi koostua yhdestä tai useammasta toimipaikasta. Toimipaikalla tarkoitetaan tässä kyselyssä Tilastokeskuksen määritelmän mukaista toimipaikka, jonka mukaan toimipaikka on:

- yhden yrityksen tai yritystyyppisen yksikön omistama
- yhdessä paikassa sijaitseva
- pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluksia tuottava tuotantoyksikkö.

Toimipaikan määritelmän mukaisesti toimipaikka sijaitsee yhdessä sijaintipaikassa, eli usein yhdessä osoitteessa. Lähes samoissa osoitteissa sijaitsevat toiminnot voi yhdistää (esim. saman rakennuksen eri raput). Mikäli korkeakoulun tietojärjestelmät eivät kykene tuottamaan tietoja tarkalla osoitetasolla, korkeakoulu voi tarpeen mukaan kuitenkin myös yhdistää useassa osoitteessa sijaitsevia toimipaikkoja yhdeksi kokonaisuudeksi, jos toiminta näissä on samanlaista.

Mikäli toimipaikat ovat samoja kuin vuotta 2014 koskevassa tiedonkeruussa, käytetään samoja nimiä ja koodeja. Lopetettuja toimipaikkatunnuksia ei saa ottaa uudelleen käyttöön.

Toimipaikkatietojen tilastoinnissa käytetään kunkin toimipaikkakoodin tuoreimman tilastovuoden nimi-tietoa. Ts. mikäli toimipaikan koodi pysyy samana, mutta toimipaikan nimeä muutetaan, vaikuttaa tämän esim. Vipusen kautta tulevaisuudessa nähtäviin raportteihin myös aiempien tilastovuosien osalta.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluetellon mukainen nimi. Vapaamuotoinen teksti, esim. "Opiskelijakirjasto".

3.4.1.6. Toimipisteen toimipaikan koodi

Kuvaus

Yliopiston kullekin toimipaikalle antama 5-numeroinen koodi.

Tiedon muoto

Korkeakoulun itse toimittaman toimipisteluetellon mukainen 5-numeroinen koodi..

3.4.1.7. Toimipaikan toimiala

Kuvaus

Kullekin toimipaikalle merkitään yksi toimiala Tilastokeskuksen luokittelun perusteella. Korkeakoulujen osalta käytettävät toimiala ovat seuraavat:

- kirjasto
- puutarha
- apteekki
- eläinsairaala
- korkeakoulun perustoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta)
- harjoittelukoulut
- tutkimusasema

Lähtökohtaisesti korkeakoulujen toimipaikkojen toimiala on korkeakoulujen ydintoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta). Esimerkiksi keittiöhenkilöstö, hallintohenkilöstö, atk-henkilöstö jne. tekevät työtään jotta korkeakoulun ydintoiminta mahdollistuisi. Erillinen toimiala kirjataan silloin kun toimipaikan toiminnan voidaan ajatella olevan itsenäistä toimintaa korkeakoulun ydintoiminnasta. Tutkimusasemat nostettu erikseen korkeakoulun ydintoiminnasta niiden erityisluonteen takia.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen arvo:

1	kirjasto
2	puutarha
3	apteekki
4	eläinsairaala
5	korkeakoulun perustoiminta (koulutus, tutkimus ja taiteellinen toiminta)
6	harjoittelukoulut
7	tutkimusasema

3.4.1.8. Toimipaikan ensisijainen katuosoite

Kuvaus

Toimipisteen toimialan osoite. Vain yksi osoite per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen.

Tiedon muoto

Vapaamuotoinen teksti; kadun tai tien nimi, osoitenumero sekä tarvittaessa huoneiston tunniste (kirjain- ja numero-osa). esim. "Koulukatu 17".

3.4.1.9. Toimipaikan postinumero

Kuvaus

Toimipaikan postinumero. Vain yksi postinumero per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen. Tietoa ei ilmoiteta ulkomailta sijaitseville toimipaikoille.

Tiedon muoto

Itellan postinumerotiedoston mukainen 5-numeroinen postinumero, esim. "80130".

3.4.1.10. Toimipaikan kunta

Kuvaus

Toimipaikan sijaintikunta. Vain yksi kuntatieto per toimipaikka. Tietoa käytetään toimipaikan sijainnin paikallistamiseen.

Ulkomailla sijaiseville toimipaikoille merkitään kuntakoodiksi "200".

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen 3-numeroinen kuntakoodi, esim. "179".

<https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/kunta/001-2014/index.html>

3.4.1.11. Toimipaikan henkilökunnan henkilötyövuodet**Kuvaus**

Toimipaikan henkilökunnan henkilötyövuodet. Tarkoittaa henkilöstöä, jonka toimi- tai työpaikan pääasiallinen sijainti on ko. toimipaikassa. Kaikkien yliopiston toimipaikkojen henkilötyövuosien summan pitää olla sama kuin yliopiston henkilötyövuodet yhteensä.

Tiedon muoto

Neljän desimaalin tarkkuudella ilmaistu luku.

3.4.1.12. Tutkimusaseman henkilökunnan maksimimäärä**Kuvaus**

Tutkimusaseman henkilökunnan maksimimäärä kalenterivuonna. Myös osa-aikaisesti toimipisteessä työskentelevät lasketaan mukaan.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. "33".

3.4.1.13. Tutkimusaseman henkilökunnan minimimäärä**Kuvaus**

Tutkimusaseman henkilökunnan minimimäärä kalenterivuonna. Myös osa-aikaisesti toimipisteessä työskentelevät lasketaan mukaan.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. "10".

3.4.1.14. Tutkimusaseman yöpymisvuorokaudet**Kuvaus**

Tutkimusaseman yöpymisvuorokaudet.

Tiedon muoto

Kokonaisluku, esim. "10".

3.5. Täydennyskoulutuksen tiedonkeruu

Tiedonkeruulomake YO 5, täydennyskoulutus:

	A	B	C	D	E	F	G
1							
1	Yliopisto	Vuosi	Koulutuksia	Täydennyskoulutukseen osallistuneet miehet	Täydennyskoulutukseen osallistuneet naiset		
2	31313	2014	78	203	201		
3							
4							
5							

Täydennyskoulutuksen tiedonkeruut perustuvat vakiintuneisiin Kota-määritelmiin. Täydennyskoulutuksen tiedonkeruita tullaan tulevina vuosina tarkentamaan.

3.5.1. Kerättävät tiedot

Täydennyskoulutuksen tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.5.1.1. Koulutuksia

Kuvaus

Kalenterivuoden aikana käynnissä olleiden koulutusten lukumäärä.

Tiedon muoto

Tieto kokonaislukuna, esim. "78".

3.5.1.2. Osallistujia

Kuvaus

Osallistujamäärällä eli aloittajamäärällä tarkoitetaan kalenterivuoden aikana kurssin aloittaneiden henkilöiden lukumäärää. Sama henkilö voi esiintyä vuotta ja yliopistoa kohden useammin kuin kerran.

Tiedot kerätään erikseen naisista ja miehistä.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Täydennyskoulutukseen osallistuneet miehet
2. Täydennyskoulutukseen osallistuneet naiset

Tieto kokonaislukuna, esim. "203".

3.6. Tutkinnon osat avoimessa yliopisto-opetuksessa ja erillisinä opintoina

Tiedonkeruulomake YO 6A, avoin yliopisto-opetus:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
1	Yliopisto																
2	31313	2014	Koulutusala	70	50	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2700
3																	
4																	

Tiedonkeruulomake YO 6B, erilliset opinto-oikeudet:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	Yliopisto								
2	31313	2014	Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, miehet	82	40	8	9		
3									
4									

Avoimen yliopisto-opetuksen tiedonkeruissa tiedot kerätään avoimen yliopisto-opetuksen ja erillisten opintojen opiskelijoiden opiskelijamääristä sekä avoimena yliopisto-opetuksena tarjotuista opinnoista.

Tutkintoihin kuuluvat opinnot ovat yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) mukaan asianomaisen yliopiston koulutusvastuuseen kuuluvia, tutkintosäännön mukaisia ja tutkintovaatimuksissa määriteltyjä opintoja. Niitä eivät ole opinnot, joita yliopisto erilaisin hyväksilukemismenettelyin voi tapauskohtaisesti sisällyttää tutkintoihinsa.

Tiedot suoritetuista opintopisteistä kerätään erillisessä opintopistetiedonkeruussa (ks. kohta 3.2.).

3.6.1. Kerättävät tiedot

Tiedot kerätään vuosi, yliopisto ja osin koulutusalatatasolla. Tiedot kerätään kahdessa eri tiedonkeruulomakkeessa, kohdat 3.6.1.1. ja 3.6.1.4. omalla lomakkeella (lomake 6b) ja kohdat 3.6.1.2. ja 3.6.1.3. omalla lomakkeella (lomake 6a).

3.6.1.1. Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat (netto-opiskelijamäärä)

Kuvaus

Avoimessa yliopisto-opetuksessa opiskelleiden henkilöiden lukumäärä. Opiskelija voi esiintyä vain kerran yliopistoa kohden. Netto-opiskelijamäärään otetaan mukaan kaikki ne opiskelijat, joilla on opinto-oikeus tilastointivuonna riippumatta opinto-oikeuden alkuajasta.

Tiedot kerätään erikseen naisista ja miehistä.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, miehet
2. Avoimen yliopisto-opetuksen opiskelijat, naiset

Kuhunkin kohtaan merkitään tieto kokonaislukuna.

3.6.1.2. Avoimeen yliopisto-opetukseen osallistuneet (brutto-opiskelijamäärä)**Kuvaus**

Avoimen yliopisto-opetuksen uusien, kalenterivuonna alkaneiden opinto-oikeuksien lukumäärä. Tiedot luokitellaan koulutusalan mukaan, koulutuksen järjestäjän mukaan ja sen mukaan onko ao. opinto-oikeuden omaava henkilö tutkinto-opiskelija asianomaisessa yliopistossa. Vaihto-opiskelijat jotka suorittavat avoimen yliopisto-opetuksen opintopisteitä rinnastetaan tutkinto-opiskelijoiksi.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kymmenen kohtaa:

- 1a. Yliopiston itse järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 1b. Yliopiston itse järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 2a. Yliopiston yhteistyössä kansalais- tai työväenopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 2b. Yliopiston yhteistyössä kansalais- tai työväenopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 3a. Yliopiston yhteistyössä kansanopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 3b. Yliopiston yhteistyössä kansanopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 4a. Yliopiston yhteistyössä kesäyliopiston kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 4b. Yliopiston yhteistyössä kesäyliopiston kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 5a. Yliopiston yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa järjestämä opetus, asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija
- 5b. Yliopiston yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa järjestämä opetus, ei ole asianomaisen yliopiston tutkinto-opiskelija

Em. tiedot kerätään koulutusaloittain.

3.6.1.3. Tarjottujen opintopisteiden määrä**Kuvaus**

Tarjottujen opintopisteiden lukumäärä (yliopiston kalenterivuoden aikana avoimena yliopisto-opetuksena käynnistämä opetus opintopisteinä). Jos sama opintojakso toteutetaan useamman kerran, lasketaan opintopisteet jokaiselta toteutuskerralta.

Tiedon muoto

Tarjottujen opintopisteiden lukumäärä koulutusaloittain.

3.6.1.4. Erillisten opintojen opiskelijamäärä

Kuvaus

Erillisinä opintoina ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta opiskelleiden henkilöiden lukumäärä. Mukaan ei lasketa asianomaisen korkeakoulun tutkinto-opiskelijoita ko. lukukaudelta.

Erillisinä opintoina suoritettavissa opinnoissa yliopisto myöntää omaehtoisesti koulutukseen hakeutuvalla henkilöllä ajallisesti ja sisällöllisesti rajatun oikeuden suorittaa tutkintoihin kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta. Opinto-oikeus rajoittuu tuolloin siihen oppiaineeseen ja siihen arvosanaan tai opintokokonaisuuteen, jonka suorittamista varten oikeus on myönnetty.

Yliopistojen tutkinnoista annetun valtioneuvoston asetuksen (794/2004) 19 §:n mukaisia opettajankoulutuksen opintoja suorittavat opiskelijat lasketaan mukaan, silloin kun ne suoritetaan erillisinä opintoina. Sen sijaan joustavan opinto-oikeuden sopimuksen piiriin kuuluvia niin sanottuja JOO-opintoja suorittavia opiskelijoita ja ulkomaalaisia vaihto-opiskelijoita ei oteta huomioon.

Tiedot kerätään erikseen erillisiä opintoja suorittavista ja opettajankoulutuksen opintoja suorittavista.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kaksi kohtaa:

1. Erillisinä opintoina ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta opiskelleiden henkilöiden lukumäärä (ei sisällä opettajankoulutuksen opinto-oikeuden omaavia)
2. Erillisinä opintoina ilman tutkinnonsuorittamisoikeutta opettajankoulutuksen opintoja opiskelleiden henkilöiden lukumäärä.

3.7. Opettaja- ja tutkijavierailut

Tiedonkeruulomake YO 7, opettaja- ja tutkijavierailut:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1									
	Yliopisto	Vuosi	Koulutusala	Kohdema (lähtevät) tai lähtömaa (saapuvat)	Tutkijanuravaihe	Vierailutyöoppi	Vierailujen lkm		
2	31313	2014	90	124	2	1	1		
3	31313	2014	88	156	0	2	3		
4	31313	2014	88	276	4	3	5		
5	31313	2014	76	44	0	1	2		

Opettaja- ja tutkijavierailuissa kerätään tiedot sekä yliopiston henkilökunnan opettaja- ja tutkijavierailuista ulkomaisiin yliopistoihin, korkeakouluihin sekä tutkimusorganisaatioihin (ml. yritykset) että ulkomaalaisista yliopistoista, korkeakouluista sekä tutkimusorganisaatioista (ml. yritykset) Suomeen tehtävistä opettaja- tai tutkijavierailuista.

Vierailut jaotellaan lyhyisiin ja pitkiin vierailuihin. Lyhyt vierailu tarkoittaa vähintään viikon (viisi työpäivää) kestänyttä vierailua ja pitkä vierailu tarkoittaa yhden kuukauden tai kauemmin kestäneitä vierailuja. Tiedot jaotellaan myös vierailun ensisijaisen kohde/lähtömaan mukaan. Kohdema tarkoittaa maata johon vierailu

suuntautuu. Mikäli vierailu koostuu kahdesta toisistaan riippumattomasta vierailusta (samalla matkalla on kaksi erillistä osaa), ne voidaan laskea kahdeksi eri vierailuksi. Vierailun lähtömaa tarkoittaa sen korkeakoulun sijaintimaata, josta Suomeen vierailulle tullut henkilö saapuu.

Vierailuiksi lasketaan vain tutkimustyötä tai opetusta sisältävät vierailut. Esim. pelkkää konferenssiin osallistumista ei lasketa vierailuksi. Tiedot kerätään yliopistoon palvelussuhteessa olevilta sekä niiltä jatko-opiskelijoilta, jotka A) osallistuvat aktiivisesti jatkotutkinto-opetukseen opiskelijoina ja B) ovat saaneet säännöllistä apurahaa vähintään 6 yhtäjaksoista kuukautta.

Opettaja- ja tutkijavierailuiksi Suomeen lasketaan kuuluvaksi yliopistoissa vähintään yhden viikon (tarkoittaa viittä työpäivää) yhtäjaksoisesti työskennelleet ulkomaalaisista korkeakouluista tulleet vierailijat. Ei kuitenkaan pysyväisluonteisesti palkattuja ulkomaisia henkilöitä, eikä yliopistossa jatkotutkintoa suorittavia opiskelijoita. Pysyväisluontoisen palkkauksen raja on yli vuoden kestävä yhtäjaksoinen työskentely.

Tiedot kerätään per vierailu, yhdellä henkilöllä voi olla useita vierailuja per kalenterivuosi. Vierailu merkitään sillä kalenterivuodelle, jona se on alkanut.

Tiedot kerätään koulutusalan alustalla.

3.7.1. Kerättävät tiedot

Tiedot kerätään vuosi-, yliopisto- ja koulutusalan alustalla.

3.7.1.1. Vierailun kohde / lähtömaa

Kuvaus

Vierailun kohde/lähtömaa. Kohdemaata tarkoittaa maata johon vierailu suuntautuu. Mikäli vierailu koostuu kahdesta toisistaan riippumattomasta vierailusta, ne voidaan laskea kahdeksi eri vierailuksi. Vierailun lähtömaa tarkoittaa sen korkeakoulun maata, josta Suomeen vierailulle tullut henkilö saapuu.

Maa ei voi olla Suomi.

Tiedon muoto

Tilastokeskuksen valtiot ja maat 2012 -luokituksen mukainen 3-numeroinen arvo, esim. "840".

<https://www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/valtio/001-2012/index.html>

3.7.1.2. Vierailun tehneen henkilön tutkijanuravaihe

Kuvaus

Lähteneen henkilön tutkijanuravaihe. Tulevilla vierailijoilla merkitään nolllaksi.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo, esim. "1".

Koodi	Selite
0	Tuleva vierailija (ei tietoa)
1	I. porras (Tutkijakoulutettava/ Nuorempi tutkija, jne.)
2	II porras (Tutkijatohtori, jne.)
3	III porras (Yliopistonlehtori, jne.)

- 4 IV porras (Professori/Akatemiaprofessori/Tutkimusprofessori/Tutkimusjohtaja, jne.)
- 5 Tuntiopettaja

3.7.1.3. Vierailutyyppi

Kuvaus

Vierailutyypitieto kertoo onko vierailu lyhyt vai pitkä sekä onko vierailu Suomeen vai Suomesta. Ko. käsitteiden määritelmät ovat yllä.

Tiedon muoto

Seuraavan koodiston mukainen 1-numeroinen arvo:

Koodi	Selite
1	pitkä lähtevä
2	pitkä tuleva
3	lyhyt lähtevä
4	lyhyt tuleva

3.7.1.4. Opettaja ja tutkijavierailujen lukumäärä

Kuvaus

Opettaja- ja tutkijavierailujen lukumäärä.

Tiedon muoto

Tieto kokonaislukuna, esim. "1".

3.8. Tilatiedonkeruu

Tiedonkeruulomake YO 8, tilat:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Yliopisto	Vuosi	Yliopistokiinteistöyhtiön toimitilat, Suomen Yliopistokiinteistöt Oy	Yliopistokiinteistöyhtiön toimitilat, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy	Yliopistokiinteistöyhtiön toimitilat, Yliopistokiinteistöt Oy	Muut vuokratilat	Harjoittelukoulujen tilat				
2	31313	2014	47000	0	0	5000	10000				
3											
4											

Tilatiedonkeruussa kerätään tiedot yliopistojen käytössä olevista huoneistoneliömetreistä. Tiedot kerätään erikseen yliopistokiinteistöosakeyhtiöitten tiloista (osakeyhtiöittäin), muista vuokratiloista sekä erikseen tiedot harjoittelukoulujen käytössä olevista tiloista. Tiedonkeruussa sovelletaan valtionvarainministeriön

käynnistämän virastojen toimitilatie donkeruun tapaan Optimaze- järjestelmän mukaisesti tai vastaavasti määriteltyjä huoneistone liömetrialoja.

3.8.1. Kerättävät tiedot

Tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.8.1.1. Yliopistokiinteistöyhtiön toimitilat

Kuvaus

Yliopistojen käytössä olevat Suomen Yliopistokiinteistöt Oy:n, Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy:n omistamat tilat.

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa kohta jokaiselle yliopistokiinteistöt osakeyhtiölle.

1. Suomen Yliopistokiinteistöt Oy
2. Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy
3. Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy

Tiedot merkitään huoneistone liömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

3.8.1.2. Muut vuokratilat

Kuvaus

Yliopistojen käytössä olevat muut kuin yliopistokiinteistöt osakeyhtiöiden tilat.

Tiedon muoto

Tiedot merkitään huoneistone liömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

Suhde korkeakoulujen tietomalliin (XDW-malli)

Neliömäärien summa niistä korkeakoulun tiloista, joihin liittyy roolilla vuokranantaja Ulkoinen organisaatio joka ei ole organisaatiotyypiltään yliopistokiinteistöyhtiö.

3.8.1.3. Harjoittelukoulujen tilat

Kuvaus

Yliopistojen harjoittelukoulujen käytössä olevat tilat.

Tiedon muoto

Tiedot merkitään huoneistone liömetreittäin. Tiedot kokonaislukuina.

3.9. Harjoittelukoulut

Tiedonkeruulomake YO 9, harjoittelukoulut:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
1	Yliopisto	Vuosi	Harjoittelukoulun oppilaat, yhteensä	Harjoittelukoulun oppilaat, yhteensä	Harjoittelukoulun oppilaat, esiopetus	Harjoittelukoulun oppilaat, perusopetuksen vuodet 1-6	Harjoittelukoulun oppilaat, perusopetuksen vuodet 7-9	Harjoittelukoulun oppilaat, lukio	Harjoittelukoulun kokonaistuntimäärä	Harjoittelukoulun opettajajankoulutus tehtävien kokonaisviikkotunnit	
2	31313	2014	129	47	82	0	0	490	130		
3											

Erillisessä harjoittelukoulutiedonkeruussa kerätään tietoja harjoittelukoulujen oppilaista ja harjoittelukoulun toiminnasta. Harjoittelukouluihin liittyviä tietoja kerätään myös henkilöstötiedonkeruun (3.1.), opintopistetiedonkeruun (3.2.) ja tilatiedonkeruun (3.8.) yhteydessä.

3.9.1. Kerättävät tiedot

Tiedot kerätään vuosi ja yliopistotasolla.

3.9.1.1. Harjoittelukoulun oppilaat

Kuvaus

Oppilasmäärä kalenterivuonna kevät- ja syyslukukauden keskiarvona. Jaottelu seuraavasti:

- yhteensä
- esiopetus
- perusopetuksen vuodet 1-6
- perusopetuksen vuodet 7-9
- lukio

Tiedon muoto

Tiedonkeruulomakkeessa viisi saraketta kullekin, yksi em. ryhmälle, joihin merkitään tiedot kokonaislukuna.

3.9.1.2. Harjoittelukoulun kokonaistuntimäärä

Kuvaus

Syyslukukauden työsuunnitelmasta poimittu kokonaistuntimäärä viikkotunteina, joka on säännöllisen palkanmaksun perustana.

Tiedon muoto

Yhteensä vuosiviikkotunteja, kokonaisluku.

3.9.1.3. Harjoittelukoulun opettajankoulutustehtävien kokonaisviikkotunnit

Kuvaus

Opettajankoulutustehtävistä maksettavat vuosiviikkotunnit yhteensä. Harjoittelukoulun toimintamäärärahoilla maksettavista opettajankoulutustehtävistä maksettavat vuosiviikkotunnit yhteensä, (esimerkiksi ohjaus, koordinointi, didaktiikan opetus, demonstraatiokoulutus, täydennyskoulutus).

Tiedon muoto

Yhteensä vuosiviikkotunteja, kokonaisluku.

3.10. Taloustiedonkeruu

Yliopistojen uuden oikeudellisen aseman myötä yliopistojen taloudellinen raportointi ja taloustiedonkeruiden tietosisällöt muuttuivat vuodesta 2010 alkaen. Yliopistot laativat kirjanpitolain mukaisen tilinpäätöksen. Yliopistojen talousseuranta rakentuu pääosin tämän lakisääteisen tilinpäätösraportoinnin tuottamien tietojen pohjalle. Kirjanpitolain mukainen tilinpäätösraportointi tuottaa riittävät tiedot mm. yliopistojen kannattavuuden, omavaraisuuden ja maksuvalmiuden seurantaan. Osa tilinpäätöstiedoista toimitetaan opetus- ja kulttuuriministeriölle tilinpäätöstä tarkemmalla jaottelulla. Tilinpäätöstietojen lisäksi yliopistot toimittavat ministeriölle sen tarvitsemat muut taloustiedot.

Taloustiedonkeruulomakkeita on yhteensä kuusi: Tuloslaskelma ja sitä täydentävät taloustiedot (1), Tase (2), Toimintokohtaiset tuloslaskelmatiedot (3), Tutkimusmenot (4), Kustannustiedot (5) sekä liiketoiminnan tuloslaskelma (6). **Tiedonkeruulomakkeiden 1 ja 2 tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista,** mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitalinpäätöksen. Lomakkeissa 1, 2 ja 6 ilmoitetaan myös vertailuvuoden (2014) tiedot. Taloustietojen tiedonkeruuohjeissa mainitut sarakkeet kirjainkoodeineen viittaavat kyseisen tiedonkeruulomakkeen Excel-syöttöpohjan sarakkeisiin. Kaikissa tiedonkeruulomakkeissa sarakkeet A ja B ovat samansisältöisiä.

Kaikki taloustiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella (lomakkeet eivät hyväksy muita kuin kokonaislukuja). Ne tiedonkeruulomakkeiden sarakkeet, joihin ei tule tietoa jätetään tyhjiksi (= tietoa ei ole). Mikäli tuotto- tai kulutieto on olemassa, mutta se saa arvon nolla, merkitään sarakkeeseen nolla. Lomakkeissa 1, 2 ja 6 tiedot, joiden kohdalla näkyy tämän tiedonkeruuohjeen selitteessä merkintä (+/-) voivat saada joko positiivisen tai negatiivisen arvon. Muut luvut ovat lähtökohtaisesti positiivisia riippumatta siitä, onko kyseessä tuotto- vai kuluerä.

Tiedonkeruulomakkeilla kerättävien tietojen lisäksi yliopistojen tulee toimittaa tilinpäätösasiakirjat liitetietoineen sekä toimintakertomus tilikaudelta 2015 sähköisessä muodossa KOTA -järjestelmään asiakirjojen valmistuttua.

3.10.1. Tuloslaskelma ja sitä täydentävät tiedot

Tuloslaskelman tehtävänä on kuvata tuloksen muodostumista. Kirjanpitovelvollisten on laadittava tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksessa (1339/1997) esitettyjen tuloslaskelmakaavojen mukaisesti. Yliopistot laativat tuloslaskelmansa kirjanpitoasetuksen 1 luvun 3 §:ssä esitetyn aatteellisen yhteisön ja säätiön tuloslaskelmakaavan (ns. järjestökaavan) mukaisesti. Koska asetuksessa määritelty kaava on alaotsikoiltaan melko suppea, laativat yliopistot tuloslaskelmansa asetuksen kaavaa yksityiskohtaisempana.

Yliopistoa koskevat tuloslaskelmatiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä esitettyä yksityiskohtaisemmin. Tarkempia tietoja kysytään mm. avustustuotoista, varsinaisen toiminnan kuluista sekä

lahjoituksista. Lisäksi tiedonkeruuseen on sisällytetty tuloslaskelmaa täydentäviä tietoja, mm. summatiedot Varsinaisen toiminnan kuluista yhteensä sekä liiketoiminnan kulujen osuus em. kuluista. Lomakkeen lopussa kysytään lisäksi erikseen tiedot alv-kompensaatiototeumasta, harjoittelukoulujen rahoituksesta, apteekkimaksuista ja apteekkiveron kompensatiosta (kaksi viimeksi mainittua vain HY ja ISY) sekä yliopiston varsinaisen toiminnan liiketoiminnan tuottoihin ja muihin tuottoihin sisältyvästä ulkomaisesta rahoituksesta. Tuloslaskelmatiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen.

3.10.1.1. Tiedonkeruulomakkeella 1 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan **ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot**. Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista ns. konsernitunnuksen avulla (= K-kirjain + yliopiston nimi). **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2015 että tilikaudelta 2014 (vertailutieto).**

Sarakkeiden T, AF, AQ, AV, AX ja BL tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Yliopistokonsernista ei eritellä tarkemmin varsinaisen toiminnan tuottoja ja kuluja (sarakkeet D-Q ja V-AC) eikä lahjoitusten antajatahoja (AL-AN),

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 9 ja 10 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 11 ja 12 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alusvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2014 tai 2015. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

VARSINAINEN TOIMINTA: Sarakkeet C - AI

Varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan kirjanpitovelvollisen ilmoittaman tarkoituksensa ja toimialansa mukaista toimintaa. Tilinpäätöstietojen lisäksi ilmoitetaan tiedot varsinaisen toiminnan avustustuotoista rahoituslähteittäin, tarkemmat tiedot kulujen jakautumisesta sekä summatietona varsinaisen toiminnan kulut sekä liiketoiminnan kulut yhteensä.

Sarakkeet C - S

Yliopiston **Varsinaisen toiminnan tuotot**. Avustustuottojen (C-Q) erittely pohjautuu Tilastokeskuksen sektoriluokitukseen, mutta on osittain em. luokitusta tarkempi. Jäljempänä tekstissä esiintyvät S-alkuiset koodit viittaavat tähän luokitukseen.

Sarake C

Avustustuotot yhteensä. Konsernin osalta avustustuotoista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista D-Q eli tämä kohta täytetään (emoyliopiston osalta) syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden D-Q täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa C) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Huom. Investointimenojen kattamiseen saatu investointiavustus kirjataan omana eränään tuloslaskelman yleisavustuksissa. Lisäksi avustus kirjataan tuloslaskelman yleisavustusten ryhmästä menonsiirtona

investoinnin hankintamenon vähennykseksi. **Näin ollen kirjaus ei vaikuta tilikauden tulokseen.** Tutkimusrahoituslomakkeella (lomake 4) investointiavustukset kirjataan.

Sarake D

Kotimaiset yritykset, pl. rahoituslaitokset. Sisältää myös valtion ja kuntien pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä valtion ja kuntien liikelaitokset (Sektoriluokitus: S11).

Sarake E

Kotimaiset rahoituslaitokset (S12), myös Kuntarahoitus Oyj.

Sarake F

Kotimaiseen sektoriin kuuluvat kotitaloudet (S14). Kotitaloussektori muodostuu seuraavista alasektoreista: työnantaja- ja muut elinkeinonharjoittajien kotitaloudet, palkansaajakotitaloudet, omaisuustulojen ja tulonsiirtojen kotitaloudet (mm. opiskelija- ja eläkeläiskotitaloudet) sekä laitospotitaloudet.

Sarakkeet G-K

Ulkomainen rahoitus

G = suoraan EU:lta tuleva rahoitus, mukaan lukien sosiaali- ja aluekehitysrahastojen EU-osuudet (S212).

Rahoitus sisältää kansallisesta rahoituksesta valtion osuuden.

H = Euroopan unionin maista tuleva yritysrahoitus (S211: yritysrahoituksen osuus)

I = Euroopan unionin alueelta tuleva muu rahoitus (S211: muun rahoituksen osuus).

J = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen yritysrahoitus (S22: yritysrahoituksen osuus)

K = Muualta kuin Euroopan unionin maista tuleva ulkomainen muu rahoitus (S22: muun rahoituksen osuus), ml. kansainväliset järjestöt.

Sarakkeet L-P

Julkinen rahoitus (pl. OKM:n yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus, joka ilmoitetaan sarakkeessa BP)

L = Valtion rahoitus, pois lukien OKM:n yliopistolain mukainen rahoitus sekä Suomen Akatemian ja Tekesin rahoitus (S1311, pl. edellä mainitut rahoituslähteet). Sisältää myös valtion budjetin ulkopuolisista rahastoista muut kuin pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt. Sisältää OKM:n muut varsinaiseen toimintaan antamat avustukset. Sisältää toisilta yliopistoilta saadun rahoituksen.

M = Suomen Akatemian rahoitus

N = Teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskuksen (Tekesin) rahoitus

O = Kunnilta ja kuntayhtymiltä saatu rahoitus. Kunnilla ja kuntayhtymillä (S1313) tarkoitetaan esim. kuntien virastoja ja laitoksia, maakuntien liittoja, seutukuntayhtymiä sekä kuntia palvelevia voittoa tavoittelemattomia kuntayhteisöjä. Tähän ryhmään eivät kuulu kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt eivätkä liikelaitospotayhtymät (kuuluvat sarakkeeseen D).

P = Muulla julkisella hallinnolla tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt (S1314)

Sarake Q

Kotitalouksia palvelevien **voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen** rahoitus, esim. evankelis-luterilainen ja ortodoksinen kirkko sekä muut uskonnolliset yhteisöt, terveys-, koulutus- tai sosiaalipalveluita tarjoavat yhdistykset, säätiöt, rahastot, puolueet ja työntekijäjärjestöt. (S15)

Sarake R

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvat liiketoiminnan tuotot. Liiketoiminnan tuotoilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti verottajan elinkeinotoiminnaksi määriteltävän toiminnan tuottoja. Tässä kohdassa esitetään se liiketoiminta, jota ei ole eriytetty yliopiston varsinaisesta toiminnasta ja josta laaditaan tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettävä erillinen tuloslaskelma. Tällaista toimintaa ovat mm. tilaustutkimus, koulutuspalvelut (esim. yrityskoulutus, täydennyskoulutus), ulkopuolisille myydyt tutkimus- ja analyysipalvelut, painopalvelut sekä kirjojen ja julkaisujen myynti.

Sarake S

Muut varsinaisen toiminnan tuotot. Tällaisia tuottoja ovat esimerkiksi avoimen yliopiston maksut, erilaiset käyttökorvaukset, seminaarien osallistumismaksut, liiketoimintaan lukeutumaton tilaustutkimus, julkisoikeudellinen toiminta, liiketoimintaan kuulumattomat vuokratuotot, pääsylipputuotot sekä opiskelijoiden ateriatuet.

Sarake T

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet U-AE**Yliopiston Varsinaisen toiminnan kulut.****Sarakkeet U-X**

Tilinpäätöksessä **henkilöstökulut** esitetään tuloslaskelmassa yhtenä rivinä. Tiedonkeruussa henkilöstökulut esitetään kuitenkin jaoteltuna alla mainittuihin eriin. Henkilöstökulujen erittely esitetään virallisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöksen liitetiedoissa.

U = Henkilöstökulut yhteensä. Konsernin henkilöstökuluista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista V-X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. On kuitenkin hyvä tarkistaa sarakkeiden V-X täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakeessa U) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

V = Palkat ja palkkiot. Erään kirjataan tilikaudelta suoritettavat palkansaajalle maksetut palkat (pl. sairaus- ja äitiysloma-ajan palkkoja vastaan saadut sairausvakuutuskorvaukset, jotka vähennetään palkkasummasta) ja rahapalkkaan rinnastettavat luontoisedut sekä rahamääräisiin palkkoihin ja palkkioihin sisältyvät kaikki palkansaajan maksettavaksi tulevat maksut sekä mahdolliset irtisanomisen johdosta suoritettavat korvaukset.

W = Eläkemaksut. Eläkekuluihin kirjataan suoritettavat eläkkeet ja työeläkevakuutusmaksut sekä kattamattoman eläkevastuun määrän muutos. Jos kattamattoman eläkevastuun muutosta ei suoriteta eläkelaitokselle, sen vastakirjaus tehdään taseen erään "Eläkelainat".

X = Muut henkilösivukulut. Erään kirjataan sosiaaliturvamaksut, kansaneläkemaksut sekä muut pakolliset henkilösivukulut työeläkevakuutusmaksuja lukuun ottamatta.

Sarake Y

Tarvikkeilla ja tavaroilla tarkoitetaan arvoltaan vähäisiä koneita, kalustoa ja kuljetusvälineitä sekä muita tarvikkeita. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake Z

Palvelujen ostoihin luetaan ulkopuolisilta ostetut palvelut sekä palvelujen tuottajan laskuttamat tarvike- ja matkakulut. Tällaisia palveluita ovat esim. toimisto- ja atk-palvelut, koneiden ja laitteiden kunnossapito,

jätehuolto ja siivouspalvelut sekä kone- ja laitevuokrat, mikäli vuokraan sisältyy palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarakkeet AA-AB

Tiedonkeruussa ilmoitetaan erikseen **tilakustannukset** seuraavasti:

AA = Vuokrat

AB = Muut tilakustannukset, esim. vuokraan sisältyvät vesi- ja sähkömaksut.

Tilakustannuksia ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AC

Kone- ja laitevuokrat, joiden vuokraan ei sisälly palvelua. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

Sarake AD

Suunnitelman mukaiset poistot

Sarake AE

Muut varsinaisen toiminnan kulut. Sisältää matkakulut. Huom! Emoyliopiston ja konsernin osalta tämä luokka ei sisällä täysin samoja kulueriä, koska emoyliopisto erittelee 'muita kuluja' tarkemmin sarakkeissa Y-AC, minkä vuoksi tähän sarakkeeseen jäävät vain em. luokkiin kuulumattomat muut kulut. Konsernin osalta tämä sarake sisältää sarakkeiden Y-AC kuluerät.

Sarake AF

Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista. Vähemmistöosuudella tarkoitetaan konsernin tytäryhtiöiden ulkopuolisten omistajien omistamia osakkeita vastaavaa osuutta konsernin tilikauden tuloksesta. Vähemmistön osuutta vastaava osa tytäryrityksen tuloksesta esitetään konsernituloslaskelmassa omana eränään.

Sarake AG

Varsinaisen toiminnan kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Konsernin osalta lomake summaa vain sarakkeisiin U, AD, AE ja AF syötetyt tiedot.

Sarake AH

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut yhteensä. HUOM! Mikäli yliopisto ilmoittaa tällä lomakkeella liiketoiminnan tuottoja, tulee sen ilmoittaa tässä kohdassa kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet kulut. Liiketoiminnan tuotot ja kulut ilmoitetaan samansuuruisina myös lomakkeella 3.

Sarake AI

Varsinaisen toiminnan tuotto-/kulujäämä (+/-) saadaan vähentämällä tuotoista (C+R+S(+T)) kulut (AG, konsernin osalta kuluerät: U+AD+AE+AF). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edellä mainittujen sarakkeiden luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VARAINHANKINTA: Sarakkeet AJ - AW

Varainhankinta on toimintaa, jonka tarkoituksena on varojen hankkiminen yliopiston varsinaisen toiminnan menojen kattamiseksi.

Sarakkeet AJ-AQ**Varainhankinnan tuotot****Sarake AJ**

Keräystuotoilla tarkoitetaan rahankeräyksellä vastikkeetta rahan lahjoittajilta saatu rahaa. Rahankeräys edellyttää aina rahankeräyslupaa. (Rahankeräyslaki 5§, 255/2006).

Sarakkeet AK - AN

Tiedonkeruussa **lahjoitukset ja testamenttituotot** ilmoitetaan tuloslaskelmasta poiketen lahjoittajaryhmittäin eriteltynä. Lahjoituksilla tarkoitetaan lahjoittajan omasta aloitteesta ja ilman lahjoituksen saajan pyyntöä tai kehotusta saatuja lahjoituksia. Testamenttituotot muodostuvat yliopistolle testamentatuista rahamääräisistä lahjoituksista sekä testamenttien kautta lahjoituksena saadun omaisuuden tuotoista.

AK = Lahjoitukset yhteensä. Konsernista ilmoitetaan vain tämä tieto. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot emoyliopiston osalta automaattisesti sarakkeista AL-AN.

AL = Yrityksiltä saadut lahjoitukset

AM = Kotitalouksilta saadut lahjoitukset

AN = Muilta tahoilta saadut lahjoitukset

Muut kuin rahamääräiset vastikkeetta saadut lahjoitukset arvostetaan käypään arvoon. Nämä kirjataan varsinaisen toiminnan muiden tuottojen kautta.

Sarake AO

Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan tuotot

Sarake AP

Muut varainhankinnan tuotot

Sarake AQ

Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta (voitosta/tappiosta, +/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarakkeet AR-AV**Varainhankinnan kulut:**

AR = Keräystoiminnan kulut

AS = Lahjoituksiin ja testamenttien hoitoon liittyvät kulut

AT = Yliopiston varainhankintaan liittyvän liiketoiminnan kulut

AU = Muut varainhankinnan kulut

AV = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake AW

Varainhankinnan tuotto/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (varainhankinnan tuotot vähennettynä varainhankinnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA: Sarakkeet AX - BM

Sijoitustoiminnan tuotoilla rahoitetaan yleensä varsinaista toimintaa.

Sarakkeet AX-BE

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot jaotellaan seuraavasti:

AX = Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta) (+/-). Tieto koskee vain konsernia.

AY = Osinkotuotot

AZ = Korkotuotot

BA = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista saadut vuokratuotot.

BB = Myyntivoitot

BC = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennusten palautukset. Sijoituksen käyvän arvon noustessa, aikaisemmin kirjattu arvonalennus voidaan palauttaa.

BD = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan tuotot.

BE = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot, ml. sijoitusrahastojen voitonjakotuotot.

Sarakkeet BF-BL

Sijoitus- ja rahoitusomaisuuden kulut. Kuluja syntyy lähinnä ko. omaisuuserien hankkimisesta ja hoitamisesta. Kulut jaotellaan seuraavasti:

BF = Korkokulut. Vieraan pääoman korkoja varten saadut korkoavustukset merkitään korkokulujen vähennykseksi.

BG = Sijoitusomaisuuteen kuuluvista tiloista maksetut vastikkeet ja kiinteistön hoitokulut. Yliopiston tulee tapauskohtaisesti määrittellä, mitkä kulut kuuluvat varsinaiseen toimintaan ja mitkä sijoitus- ja rahoitustoimintaan.

BH = Myyntitappiot

BI = Sijoitusomaisuudesta kirjatut arvonalennukset (käypä arvo alittaa kirjanpitoarvon).

BJ = Sijoitus- ja rahoitustoimintaan kuuluvan liiketoiminnan kulut

BK = Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan kulut, ml. osakkeiden hoitokulut.

BL = Vähemmistöosuus (+/-). Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

Sarake BM

Sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotto-/kulujäämä (+/-). Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti edeltävien sarakkeiden luvuista (sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot vähennettynä em. toiminnan kuluilla). Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarakkeet BN - BO

Satunnaiset erät. Satunnaisilla tuotoilla (**BN**) ja kuluilla (**BO**) tarkoitetaan sellaisia tuottoja ja kuluja, jotka ovat kirjanpitovelvollisen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia, kertaluonteisia ja olennaisia tapahtumia.

Sarakkeet BP - BQ

Yleisavustukset ovat yleisesti yliopiston toimintaa varten saatuja kohdentamattomia avustuksia.

BP = OKM:n maksama yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus. Huom! ei sisällä alv-kompensaatiota. (ks. tarkemmin koodisto).

BQ = Muut yleisavustukset kuten esimerkiksi yliopistoapteekkiliiikkeen elinkeinotulosta maksaman tuloveron ja sen suorittaman apteekkimaksun korvaus Helsingin yliopistolle ja Itä-Suomen yliopistolle (ks. tarkemmin koodisto).

Sarake BR

Omakatteisten rahastojen muutos (+/-). Mikäli esimerkiksi lahjoitukseen tai testamenttiin liittyvien määräysten mukaan omakatteista rahastoa tulee kerryttää omaisuuden tuotolla, merkitään omaisuudesta kertyvät tuotot ja siitä aiheutuvat kulut siihen tuloslaskelman ryhmään johon ne luonteensa mukaan kuuluvat. Em. tuottojen ja kulujen erotuksen suuruinen rahastosiirto merkitään tähän kohtaan (omakatteisen rahaston lisäykseksi/vähennykseksi).

Sarake BS

Tilikauden tulos (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BS = AI + AW + BM + BN - BO + BP + BQ + BR$).

Sarakkeet BT - BU

Tilinpäätössiirroilla pyritään vaikuttamaan kirjanpitovelvollisen verotettavaan tuloon. Yliopistojen kohdalla tilinpäätössiirrot ovat tyypillisesti rahastojen muutoksia. Suunnitelman ylittävät ja alittavat poistot sekä vapaaehtoisten varausten muutokset kirjataan tuloslaskelmaan kuluiksi tai tuotoiksi samana tilikautena kuin ne vähennetään verotuksessa

BT = Poistoeron muutos (+/-). Suunnitelman mukaisen poiston ylittävä/alittava osa esitetään tässä erässä.

BU = Sidottujen rahastojen muutos (+/-). Siirrot rahastoihin ja rahastoista.

Sarake BV

Tilikauden tuloverot.

Sarake BW

Tilikauden ylijäämä (alijäämä) (+/-). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti ($BW = BS + BT + BU - BV$).

OKM:N TARVITSEMAT TÄYDENTÄVÄT TIEDOT (ei ilmoiteta konsernista)

Sarake BX

Yliopiston varsinaiseen toimintaan kuuluvista liiketoiminnan tuotoista (sarake R) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BY

Muista varsinaisen toiminnan tuotoista (sarake S) ulkomailta saadut tuotot yhteensä.

Sarake BZ

Yliopiston varsinaisen toiminnan (pl. liiketoiminta) arvonlisäverokulut yhteensä.

Sarake CA

Kompensoitavien arvonlisäverojen määrä tilikaudella (tilikauden alv-kompensaatioon oikeuttava toteuma). Yliopistolain mukaan yliopistoille korvataan arvonlisäverolain (1501/1993) 39 ja 40 §:ssä tarkoitettuihin

koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen tutkimukseen liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista. Kompensoitavista arvonlisäveroista tulee poistaa liiketaloudellisen toiminnan lisäksi myös sellaiset yliopistojen perustehtävien mukaiset arvonlisäverot, jotka on kompensoitu muuta kautta.

Sarake CB

VM:n rahoitukseen harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset) sisältyvä arvonlisävero. Huom. Arvonlisävero sisältyy jo VM:n yksikköhintaan.

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 29.12.2009/1705

32 § 3 mom.

Arvonlisäveron huomioon ottaminen yksityisen koulutuksen järjestäjän yksikköhinnoissa

Yksityisen perusopetuksen järjestäjän 11–18 §:ssä tarkoitettuja yksikköhintoja ja hintoja korotetaan siten, että korotus vastaa yksityisten perusopetuksen järjestäjien maksamien arvonlisäverojen osuutta yksityisille perusopetuksen järjestäjille aiheutuneista arvonlisäverottomista kustannuksista.

Sarake CC

Muiden rahoittajien kompensoimat arvonlisäverot tilikaudella (esim. Tekes, Suomen Akatemia, EU-rakennerahastot (ESR, EAKR), jne.)

Sarake CD

VM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella (kotikuntakorvaukset), pl. VM:n maksamat arvonlisäverot (ks. kohta CB). Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan.

Sarake CE

OKM:n rahoitus harjoittelukouluille tilikaudella. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan. Tarkoittaa yliopiston harjoittelukouluille kohdentamaa rahoitusta.

Sarake CF

Harjoittelukoulujen harjoittaman liiketoiminnan kulut. Vain ne yliopistot, joilla on harjoittelukoulu täyttävät tämän kohdan. (Jätetään tyhjäksi mikäli tällaista toimintaa ei ole. Huom! tällöin ei voi myöskään kirjata lomakkeeseen 3 Harjoittelukouluille liiketoiminnan tuottoja)

Sarake CG

Yliopistolle korvattu apteekkimaksu (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). Yliopistolain 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeestä suoritettua apteekkimaksua.

Sarake CH

Yliopistolle kompensoitava apteekkivero (koskee vain Helsingin ja Itä-Suomen yliopistoja). Yliopistolain 75 ja 92a §:ien mukaan valtio korvaa vuosittain yliopistolle määrän, joka vastaa yliopiston apteekkiliikkeen harjoittamisesta saadun elinkeinotulon perusteella maksettua yhteisöveroa.

3.10.2. Tase ja sitä täydentävät tiedot

Taseen tehtävänä on kuvata kirjanpitovelvollisen tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa. Yliopistot laativat taseensa kirjanpitoasetuksen 1: 6 §:n mukaisesti. Taseen tiedot toimitetaan myös yliopistokonsernista, mikäli yliopisto on velvollinen laatimaan konsernitilinpäätöksen.

OKM kerää samassa yhteydessä Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista (tiedonkeruulomakkeen sarakkeet CK-CP).

3.10.2.1. Tiedonkeruulomakkeella 2 kerättävät tiedot

Yliopistot merkitsevät samalle tiedonkeruulomakkeelle sekä yliopiston että yliopistokonsernin tiedot. Lomakkeella annetaan ensin yliopiston tiedot, sitten yliopistokonsernin tiedot. Yliopistokonsernin tiedot erotetaan yliopiston tiedoista oppilaitostunnuksen lisätyn K-kirjaimen avulla. **Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2015 että tilikaudelta 2014 (vertailutieto).**

Sarakkeiden F, BC ja BH tiedot koskevat vain yliopistokonsernia. Sarakkeet N, O, AA, AH, AN, BR ja CE jätetään konsernin osalta täyttämättä.

Lomakkeen lopussa (sarakkeet CK-CP) ilmoitetaan Tilastokeskuksen tarvitsemat tarkentavat tiedot omakatteisten rahastojen varoista. Tietoja käytetään kansantalouden tilinpidon laadinnassa ja niitä ei julkaista sellaisenaan.

Sarake A

Yliopiston tai yliopistokonsernin nimi.

Lomake on rakennettu siten, että riveillä 8 ja 9 voi ilmoittaa vain emoyliopiston tiedot, rivillä 10 ja 11 konsernin tietoja.

Sarake B

Tilikausi 1.1.-31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alusvetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2014 tai 2015. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

VASTAAVAA: Sarakkeet C - AR

Taseen Vastaavaa puolella esitetään yliopiston omaisuus eli varat. Taseessa varat on jaettu kahteen osaan: pysyviin vastaaviin ja vaihtuviin vastaaviin.

Sarakkeet C - T: Pysyvät vastaavat

Omaisuus, joka on tarkoitettu yliopiston pysyvään käyttöön ja tuottamaan tuloa useana eri tilikautena.

Sarakkeet C - H

Aineettomat hyödykkeet ovat nimensä mukaisesti immateriaalisia. Aineettomat hyödykkeet voivat olla sopimusperusteisia tai liittyä esimerkiksi teknologiaan, tutkimukseen, taiteeseen tai asiakkaisiin. Aineettomia hyödykkeitä ovat esimerkiksi rakennusoikeudet, lisensointisopimukset, käyttöoikeudet, tietokannat, patentit, sävellykset, näytelmät ja kirjalliset tuotokset.

C = Kehittämismenot

D = Aineettomat oikeudet, esim. patentit ja tekijänoikeudet

E = Liikearvo

F = Konserniliikearvo on se osuus konserniaktiivasta (jäännösarvosta), jota ei voida kohdistaa tytäryrityksen omaisuus- ja velkaerille. Konserniliikearvo poistetaan vaikutusaikanaan, yleensä enintään viiden vuoden kuluessa tai vaikutusaikanaan, jos sen vaikutusaika on tätä pidempi. Poistoaika voi olla enintään 20 vuotta. Tieto ilmoitetaan vain konsernista.

G = Muut pitkävaikutteiset menot

H = (Aineettomiin hyödykkeisiin liittyvät) Ennakkomaksut

Sarakkeet I-M

Aineellisia hyödykkeitä ovat mm. maa-alueet, rakennukset, koneet ja kalusto.

I = Maa- ja vesialueita ovat mm. maa- ja metsäalueet, rakennetut ja rakentamattomat tontit ja vesialueet

J = Rakennukset ja rakennelmat

K = Koneet ja kalusto

L = Muut aineelliset hyödykkeet

M = Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Sarakkeet N-S

Pysyvien vastaavien **sijoituksia** ovat yliopiston varojen sijoittamiseksi hankitut finanssiarvopaperit sekä yliopiston toimintaan liittyvät ja sitä edistävät arvopaperit, kuten tytäryhtiöosakkeet. Pysyviin vastaaviin sisältyvien sijoitusten arvonalennuskirjaus on tehtävä, jos sijoitusinstrumentin / kohteen käypä arvo alittaa vähintään 20 % ko. sijoituksen kirjanpitoarvon.

N = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

O = Sijoitusluonteiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Saman konsernin yrityksiä ovat mm. emo-, tytär- ja sisaryritykset. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

P = Osuudet omistusyhteisyhteisöissä

Q = Sijoitusluonteiset saamiset omistusyhteisyhteisöiltä

R = Muut osakkeet ja osuudet (pysyvään käyttöön hankitut)

S = Muut saamiset, ml. joukkovelkakirjalainasaamiset, jotka on tarkoitus pitää sijoituksena juoksuajan loppuun.

Sarake T

Omakatteisten rahastojen varat. Omakatteinen rahasto (ns. epäitsenäinen säätiö) on useimmiten lahjoitus- tai testamentti- tms. tuloista muodostettu rahasto. Yliopiston taseeseen voi sisältyä useita erillisiä varsin pieniä omakatteisia rahastoja, jotka yhdessä kuitenkin muodostavat huomattavan saldon. Omakatteisten rahastojen varat eritellään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarkemmin sarakkeissa CK-CP. **Tähän sarakkeeseen ei syötetä tietoja, vaan lomake summaa tähän kohtaan tiedot sarakkeista CK-CP.**

Sarakkeet U-AQ: Vaihtuvat vastaavat

Vaihtuvia vastaavia ovat vaihto-omaisuus ja rahoitusomaisuus. Vaihtuvat vastaavat tuottavat tuloa vain yhtenä tilikautena.

Sarakkeet U-Y

Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuna luovutettavaksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. Vaihto-omaisuuteen voidaan lukea myös aineettomia hyödykkeitä. Monivuotiset projektit käsitellään koodiston ohjeistuksen mukaisesti, esim. keskeneräisiin projektiin sitoutuneita menoja ei kirjata vaihto-omaisuuteen.

U = Aineilla ja tarvikkeilla tarkoitetaan tavaroiden valmistamista tai palvelujen tuotantoa varten hankittuja hyödykkeitä, jotka liittyvät hyödykkeen valmistamiseen (ml. koneiden ja laitteiden huolto) tai luovutettavien palveluiden tuottamiseen.

V = Keskenkäiset tuotteet voivat olla konkreettisia hyödykkeitä tai vielä luovuttamatta olevia aineettomia hyödykkeitä, joiden tuottamisesta aiheutuneet menot on aktivoitu (esim. tietotekniset sovellukset tai suunnittelutyö).

W = Valmiit tuotteet/tavarat

X = Muu vaihto-omaisuus.

Y = (Vaihto-omaisuuteen liittyvät) ennakkomaksut

(Sarakkeet Z-AQ)

Rahoitusomaisuuteen kuuluvat Saamiset, Rahoitusarvopaperit sekä Rahat ja pankkisaamiset.

Sarakkeet Z-AF

Pitkäaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua.

Z = Pitkäaikaiset myyntisaamiset

AA = Pitkäaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AB = Pitkäaikaiset saamiset omistusyhteisyryksiltä

AC = Pitkäaikaiset lainasaamiset

AD = Pitkäaikaiset laskennalliset verosaamiset

AE = Pitkäaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AF = Pitkäaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AG - AM

Lyhytaikaiset saamiset erääntyvät maksettavaksi yhden vuoden tai sitä lyhyemmän ajan kuluttua.

AG = Lyhytaikaiset myyntisaamiset

AH = Lyhytaikaiset saamiset saman konsernin yrityksiltä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AI = Lyhytaikaiset saamiset omistusyhteisyryksiltä

AJ = Lyhytaikaiset lainasaamiset

AK = Lyhytaikaiset laskennalliset verosaamiset

AL = Lyhytaikaiset muut saamiset, sisältää maksetut ennakot.

AM = Lyhytaikaiset siirtosaamiset

Sarakkeet AN - AP

Rahoitusarvopapereita ovat kaikki sijoitusluontoiset osakkeet, osuudet, joukkovelkakirjat ja muut vastaavat arvopaperisijoitukset. Taseen vaihtuviin vastaaviin sisältyvät rahoitusarvopaperit ja muut sijoitukset arvostetaan kirjanpitolain säännösten mukaisesti aina hankintahintaan tai tätä alempaan käypään arvoon.

AN = Osuudet saman konsernin yrityksissä. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

AO = Muut osakkeet ja osuudet, ml. pörssiosakkeet.

AP = Muut arvopaperit, mm. osakerahastot, sijoitusrahasto-osuudet sekä sijoitusluontoiset joukkovelkakirjalainasaamiset.

Sarake AQ

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ovat käteisiä kassavaroja ja pankkisaamiset pankkien ottolainauksilla olevia talletuksia. Pitkäaikaisesti esim. velan vakuudeksi sidottuja pankkitalletuksia ei ilmoiteta tässä erässä vaan tase-erässä Muut saamiset (sarake AE tai AL riippuen talletuksen erääntymisestä).

Sarake AR

Vastaavaa yhteensä. Sarakkeiden C-AQ summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden C-AQ luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

VASTATTAVAA: Sarakkeet AS -CJ

Taseen Vastattavaa -puoli kertoo, mistä lähteistä yliopiston varat on hankittu.

Sarakkeet AS-BB: Oma pääoma

Julkisoikeudellisen yliopiston oma pääoma muodostuu peruspääomasta, muusta omasta pääomasta ja arvonorotusrahastosta. Lisäksi omaan pääomaan voi sisältyä sekä vapaita että sidottuja rahastoja.

Sarake AS

Peruspääoma on yliopistoon pysyvästi sijoitettua pääomaa. Peruspääomaan kirjataan yliopiston perustamisvaiheessa sille luovutettu peruspääoma, yliopiston itsensä keräämä ulkopuolinen yliopiston peruspääomaan osoitettu rahoitus, valtion finanssisijoitukset, perustamisvaiheen jälkeen peruspääomaan kerätty pääoma sekä muusta omasta pääomasta siirretyt erät.

Sarake AT

Arvonorotusrahasto osoittaa määrää, jolla pysyvien vastaavien arvoa on laskennallisesti korotettu. Arvonorotus voidaan tehdä ainoastaan maa- tai vesialueisiin sekä pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Sarake AU

Käyvän arvon rahasto. Kirjanpitolaki antaa mahdollisuuden rahoitusvälineiden arvostamiseen käypään arvoon. Käytännössä käyvän arvon arvostusmahdollisuus koskee pörssissä tai muutoin julkisesti arvostettuja arvopapereita, joiden arvo on luotettavasti määriteltävissä markkinoilla. Tällöin käyvän arvon muutokset eli markkina-arvon arvonnousut ja -alennukset (+/-) merkitään tähän tase-erään. Mikäli tämä menetelmä valitaan, tulee valittua arvostusperiaatetta noudattaa johdonmukaisesti tilikaudesta toiseen.

Sarakkeet AV-AW

Sidotut rahastot ovat määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja, joiden pääoman tai pääoman tuoton käytöstä on voimassa rajoittavia erityismääräyksiä. Määrätarkoitukseen osoitettuja rahastoja ovat myös ns. omakatteiset rahastot, joiden varat on pidettävä erillään yliopiston muista varoista. Sidotut rahastot jaetaan kahteen erään:

AV = Omakatteiset rahastot (ns. epäitsenäiset säätiöt) ovat useimmiten lahjoitus-, testamentti- tms. tuloista muodostettuja rahastoja.

AW = Muut sidotut rahastot

Sarake AX

Vapaita rahastoja ovat lahjoitus-, testamentti- yms. tuloista muodostetut ns. nimikko- ja muistorahastot, joiden käyttöä ei ole rajoitettu erityismääräyksin sekä yliopistojen omien hallintoelimien päätöksellä muodostetut rahastot. Viimeksi mainitut ovat käytännössä osa yliopiston ylijäämän kautta muodostunutta omaa pääomaa. Vapaiden rahastojen siirrot tulee kirjata ainoastaan taseen kautta.

Sarakkeet AY-BA

Muu oma pääoma on yliopistolle sen toiminnan ylijäämästä osoitettua pääomaa ja perustamisvaiheessa yliopistolle luovutettua valtion omaisuutta, joka on siirretty sille muun oman pääoman ehdoin. Muussa omassa pääomassa esitetään perustamisvaiheessa edelliseltä vuodelta käyttämättä jääneet siirtomäärärahat, maksuvalmiusraha, vuoden 2009 tilinpäätöksen perusteella valtiolta yliopistolle siirtyvä netto-omaisuus, yliopiston itse keräämä ulkopuolinen toimintapääomaan osoitettu rahoitus, edellisiltä vuosilta kertyneet yli- ja alijäämät sekä tilikauden yli/alijäämä.

AY = Toimintapääoma

AZ = Edellisten tilikausien voitto (tappio) (+/-). Edellisiltä tilikausilta kertynyt yli- tai alijäämä merkitään erilliseksi oman pääoman eräksi, ellei sitä ole siirretty peruspääomaan tai muuhun oman rahaston pääomaan.

BA = **Tilikauden voitto** (tappio) (+/-) esitetään omana eränään taseen omassa pääomassa.

Sarake BB

Oma pääoma yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden AS-BA luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden AS-BA täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sarake BC

Vähemmistöosuudet tytäryritysten tuloksesta ja omasta pääomasta esitetään taseessa erilliseränä. Tieto koskee vain konsernia.

Sarake BD

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu poistoerojen muutoksista. Taseen poistoeron tulee olla positiivinen tai nolla. Jos taseen poistoeron yhteismäärä eri poistoerien yhdistämisen jälkeen on negatiivinen, vähennetään negatiivisuutta vastaava määrä poistoeron muutoksena tuloslaskelmassa.

Sarakkeet BE - BG

Pakolliset varaukset ovat tiedossa olevia vastaisia menoja tai menetyksiä. Menon tai menetyksen realisoituessa kirjataan toteutuneet menot kuluiksi tuloslaskelmaan ja pakollinen varaus oikaistaan vastaavan kulutilin vähennykseksi.

BE = Eläkevaraukset

BF = Verovaraukset

BG = Muut pakolliset varaukset

Sarake BH

Konsernireservi on konsernipassiivan kohdistamaton osa. Tieto koskee vain konsernia.

Sarakkeet BI-CI: Vieras pääoma

Vieras pääoma jaetaan pitkäaikaiseen ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan. Lyhytaikaista vierasta pääomaa ovat enintään yhden vuoden kuluttua erääntyvät velat ja pitkäaikaista yli vuoden kuluttua erääntyvät velat.

Sarake BI**Omakatteisten rahastojen velat****Sarakkeet BJ-BV****Pitkäaikainen vieras pääoma**

BJ = Pitkäaikaiset pääomalainat

BK = Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat

BL = Pitkäaikaiset vaihtovelkakirjalainat

BM = Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

BN = Pitkäaikaiset eläkelainat

BO = Pitkäaikaiset saadut ennakot

BP = Pitkäaikaiset ostovelat

BQ = Pitkäaikaiset rahoitusvekselit

BR = Pitkäaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

BS = Pitkäaikaiset velat omistusyhteisyrietyksille

BT = Pitkäaikaiset muut velat

BU = Pitkäaikaiset siirtovelat

BV = Pitkäaikaiset laskennalliset verovelat

Sarakkeet BW-CI**Lyhytaikainen vieras pääoma**

BW = Lyhytaikaiset pääomalainat

BX = Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat

BY = Lyhytaikaiset vaihtovelkakirjalainat

BZ = Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta

CA = Lyhytaikaiset eläkelainat

CB = Lyhytaikaiset saadut ennakot

CC = Lyhytaikaiset ostovelat

CD = Lyhytaikaiset rahoitusvekselit

CE = Lyhytaikaiset velat saman konsernin yrityksille. Tietoa ei ilmoiteta konsernista.

CF = Lyhytaikaiset velat omistusyhteisyrietyksille

CG = Lyhytaikaiset muut velat

CH = Lyhytaikaiset siirtovelat

CI = Lyhytaikaiset laskennalliset verovelat

Sarake CJ

Vastattavaa yhteensä. Sarakkeiden BB-CI summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden BB-CI luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein. Mikäli tämän sarakkeen summa poikkeaa sarakkeen AR (Vastaavaa yhteensä) summasta, näkyy tämän sarakkeen luku punaisena.

Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidon laadintaa varten tarvittavat tarkentavat tiedot**Omakatteisten rahastojen varat****Sarakkeet CK-CN**

CK = Omakatteisten rahastojen sijoitukset yhteensä. Sarakkeiden CL-CN summa. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakkeiden CL-CN luvuista. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa edellä mainittujen sarakkeiden täyttämisen jälkeen, että summatieto tässä sarakkeessa on oikein.

Sijoitukset eritellään kolmeen ryhmään seuraavasti:

CL = Rahasto-osuudet

CM = Muut osakkeet ja osuudet

CN = Muut arvopaperit

Sarake CO

Rahat ja pankkisaamiset

Sarake CP

Muut varat

3.10.3. Toimintokohtainen erittely varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista

Erittelemällä varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut toiminnoittain saadaan tarkempi kuva kirjanpitovelvollisen tuloksen muodostumisesta. Kirjanpitoasetuksen (1339/1997) mukaisesti julkisoikeudelliset yliopistot ja yliopistosäätiöt laativat toimintokohtaisen erittelyn varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista. Yliopistojen varsinaisella toiminnalla tarkoitetaan yliopistolain (558/2009 2 §:n) mukaisten tehtävien toteuttamista. Toimintokohtainen erittely esitetään tuloslaskelman liitetietona osana tilinpäätöstä.

Tiedot toimitetaan OKM:lle tilinpäätöksessä esitetyllä tarkkuudella täydennettynä varsinaisen toiminnan tuottojen ja kulujen summatiedoilla (ilmoitetaan heti lomakkeen alussa). Yhteiskuluista ei ilmoiteta tilinpäätöksessä esitettyä viimeistä nollariviä.

3.10.3.1. Tiedonkeruulomakkeella 3 kerättävät tiedot

Toimintokohtaiset tuotot ja kulut ilmoitetaan vain yliopistosta, ei yliopistokonsernista. Tiedot ilmoitetaan tilikaudelta 2015.

Yliopiston varsinaisen toiminnan tuotot ja kulut eritellään tuotto- ja kululajeittain. Lisäksi ilmoitetaan varsinaisen toiminnan yhteiskulut. **Tämän lomakkeen tietojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen varsinaisen toiminnan tuottojen ja kulujen kanssa.**

Opetus- ja kulttuuriministeriön yliopistolain 49 §:n mukainen rahoitus yliopistolaissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi (ml. rahoitus kansalliskirjaston ja harjoittelukoulujen toimintaan) yliopistoille käsitellään yleisavustuksena eikä sitä jaeta toiminnoille. OKM:n rahoitus ei näin ollen sisälly tässä lomakkeessa ilmoitettaviin yliopiston varsinaisen toiminnan tuottoihin.

Sarake A

Yliopiston nimi. Nimi haetaan valikosta vain ensimmäiselle riville, jonka jälkeen lomake täyttää automaattisesti saman tunnuksen muille riveille.

Sarake B

Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012.

Sarake C

Toiminnolla tarkoitetaan yliopiston päätoimintoja, jotka ovat koulutustoiminta, tutkimustoiminta, taiteellinen toiminta, muu yhteiskunnallinen toiminta sekä harjoittelukoulut ja Kansalliskirjasto. Yliopistot ilmoittavat toimintokohtaisten tietojen lisäksi tiedot toimintojen yhteiskuluista sekä toiminnot yhteensä -summatiedot. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, sillä kaikki toiminnot on merkitty valmiiksi tiedonkeruulomakkeeseen alla esitetystä järjestyksessä. Mikäli yliopistolla ei ole jotakin alla luetelluista toiminnoista, jätetään kyseisen toiminnon osalta tiedot täyttämättä.

- **Toiminnot yhteensä**, summatieto varsinaisen toiminnan tuotoista ja kuluista
- **Koulutustoiminta** muodostuu seuraavista osa-alueista:
  - Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat
  - Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suorittaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.
  - Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisältyvätön koulutus, esim. tilauskoulutus.
- **Tutkimustoiminta** muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.
  - Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisenssiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut
  - Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.
    - **Taiteellinen toiminta** on sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulutustoimintaan tai taiteelliseen jatkotutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisin kriteerein rekrytoidun opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.
    - **Muu yhteiskunnallinen toiminta** on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymätöntä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille.
  - Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity koulutukseen tai tutkimukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketieteellinen toiminta.
  - Yleistoiminnot, jotka eivät liity edellä mainittuihin yliopistojen ydintoimintoihin (koulutus, tutkimus, taiteellinen toiminta)
    - **Harjoittelukoulutoimintaa** on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja,

joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Opetusharjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.

- **Kansalliskirjasto** on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä. Kansalliskirjaston tehtävänä on kehittää ja tarjota kansallisia palveluja yliopistojen kirjastoille, yleisille kirjastoille, ammattikorkeakoulukirjastoille ja erikoiskirjastoille sekä edistää kirjastoalan kotimaista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Kansalliskirjasto toiminto muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä sekä muista tehtävistä.

- **Yhteiskulut** ovat kaikille toiminnoille yhteisiä kuluja, joita ei voida välittömästi kohdistaa millekään yksittäiselle toiminnolle, vaan ne vyörytetään toiminnoille laskennallisina erinä. Yhteiskuluista ilmoitetaan nimensä mukaisesti tiedonkeruulomakkeella vain kulut. Sarakkeeseen H summautuu sarakeista I-K yhteiskulut yhteensä (eli tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyssä toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa tämä summa näkyy rivillä "-siirretty toiminnanaloille")

Sarakkeet D-L

Ensimmäiselle riville voi syöttää tiedot vain sarakkeisiin A ja B. Muihin sarakkeisiin ei voi syöttää itse tietoja, vaan rivin tiedot summautuvat automaattisesti alempien rivien luvuista (pl. sarake L, jota ei täytetä ensimmäisen rivin osalta).

Riville 15 (Yhteiskulut) syötetään vain sarakkeiden I-K tiedot, sarakkeiden H ja L tiedot summautuvat riville automaattisesti.

Sarakkeet D-G

Varsinaisen toiminnan tuotot. 'Toiminnot yhteensä' -rivillä esitettyjen tuottojen tulee täsmätä tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen yhteensä -summien kanssa, esim. avustustuottojen tulee täsmätä tiedonkeruulomakkeen 1 (Tuloslaskelma) sarakkeen C kanssa ja liiketoiminnan tuottojen sarakkeen R kanssa.

D = Varsinaisen toiminnan tuotot yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakeista E-G.

E = Avustustuotot, vrt. tuloslaskelma sarake C (tai D-Q)

F = Liiketoiminnan tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake R

G = Muut tuotot, vrt. tuloslaskelma sarake S

Yhteiskuluista ei ilmoiteta nimensä mukaisesti näitä tietoja (lomakkeessa punaisella).

Sarakkeet H-L

Varsinaisen toiminnan kulut. 'Toiminnot yhteensä' -rivillä Kulut yhteensä -summan tulee täsmätä Tuloslaskelma -tiedonkeruun lomakkeella sarakkeessa AG esitettyjen kulujen kanssa.

H = Kulut yhteensä. Tähän sarakkeeseen ei täytetä tietoja, vaan sarakkeen tiedot summautuvat automaattisesti sarakeista I-L.

I = Henkilöstökulut

J = Poistot

K = Muut kulut

L = Osuus yhteisistä kuluista. Tieto ilmoitetaan vain varsinaisista toiminnoista (ei Yhteiskuluista).

Huom! Sarakkeen H ja L rivillä 15 näkyvän summan tulee olla sama (kulut yhteensä). Mikäli summa ei ole sama, näkyy tiedonkeruulomakkeen solu L15 punaisena (lomakkeen oikeassa alakulmassa).

3.10.4. Tutkimusrahoitus

Tutkimusrahoitus-tiedonkeruun avulla kuvataan tutkimukseen ja kehittämistoimintaan käytettyjä resursseja, eli yliopiston tilikauden aikana syntyneitä tutkimusmenoja vastaavaa rahoitusta. **Tutkimustoiminnan määritelmänä käytetään Tilastokeskuksen määritelmää tutkimuksesta ja siihen verrattavissa olevasta kehittämistyöstä**, joka perustuu OECD:n suosituksiin. Tutkimustoiminnalla ei siis tässä tarkoiteta samaa asiaa kuin tiedonkeruulomakkeen 3 toiminnolla tutkimustoiminta, joka koostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatko-tutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta.

Arvonlisäverot kirjataan mukaan, mikäli arvonlisävero on rahoittajan (EU-rakennerahastot, Suomen Akatemia, Tekes) tukikelpoinen kustannus. Saadut investointiavustukset kirjataan tutkimusrahoitukseen.

3.10.4.1. Tiedonkeruulomakkeella 4 kerättävät tiedot

Tiedot tilikauden aikana syntyneitä tutkimusmenoja vastaava rahoituksesta ilmoitetaan rahoituslähteittäin ja koulutusaloittain. Rahoituslähteet ilmoitetaan tarkemmalla jaottelulla kuin tuloslaskelmassa (tiedonkeruulomake 1). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.- 31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012.

Sarake C

Koulutusaloilla tarkoitetaan tässä opetushallinnon 1995 opintoaloja, joita nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista. Yliopiston tulee ilmoittaa tiedot koulutusvastuunsa piiriin kuuluvien koulutusalojen mukaisesti. Koulutusala valitaan tietoja syötettäessä lomakkeen alavetovalikosta.

Sarake D

Tilikauden tutkimusmenot yhteensä (D= E+F). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista E ja F eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden E ja F täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa D on oikein.

Tutkimusmenoiksi kirjataan tilikauden aikana syntyneet tutkimusmenot, ml. tutkimusinvestoinnit. Meno syntyy, kun suorite vastaanotetaan (esim. tutkimuslaite, tutkijan työpanos, tutkimukseen liittyvät matkat). **Tutkimustoiminta** määritellään seuraavasti (vastaa jo aikaisemmin KOTA -tiedonkeruussa käytettyä määritelmää):

Tutkimuksella ja siihen verrattavissa olevalla kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja tiedon käyttämistä uusien sovellusten löytämiseksi. Kriteerinä on, että toiminnan tavoitteena on tuottaa jotain olennaista uutta. **Tutkimus- ja kehittämistoimintaan sisällytetään perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittäminen.**

Perustutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ei ensisijaisesti tähtää käytännön sovellukseen. Perustutkimusta on esim. ominaisuuksien, rakenteiden ja riippuvuuksien

analyysit, joiden tavoitteena on uusien hypoteesien, teorioiden ja lainalaisuuksien muodostaminen ja testaaminen.

Soveltavalla tutkimuksella tarkoitetaan sellaista toimintaa uuden tiedon saavuttamiseksi, joka ensisijaisesti tähtää tiettyyn käytännön sovellukseen. Soveltavaa tutkimusta on esim. sovellusten etsiminen perustutkimuksen tuloksille tai uusien menetelmien ja keinojen luominen tietyn ongelman ratkaisemiseksi.

Kehittämistyöllä tarkoitetaan systemaattista toimintaa tutkimuksen tuloksena ja/tai käytännön kokemuksen kautta saadun tiedon käyttämiseksi uusien aineiden, tuotteiden, tuotantoprosessien, menetelmien ja järjestelmien aikaansaamiseen tai olemassa olevien olennaiseen parantamiseen.

Yliopiston tutkimustoiminta

Yliopiston tutkimustoiminnaksi katsotaan tutkimustoiminta, joka täyttää tutkimustoiminnan tuntomerkit ja jota harjoitetaan yliopiston t&k-henkilökuntaan kuuluvien henkilöiden toimesta.

Tutkimusta tekevät **jatkotutkinto-opiskelijat**, jotka ovat palvelus-, sopimus- tai vastaavassa suhteessa siihen yliopistoon, jossa he opiskelevat lasketaan mukaan tutkimushenkilökuntaan siltä osin kuin heidän tehtävänsä täyttävät tutkimustoiminnan tuntomerkit eli ovat t&k-toimintaa (tutkimusta ei ole: jatko-opintoihin liittyvät pakolliset opinnot ja harjoittelu, alempien vuosikurssien opiskelijoiden opettaminen ym.).

Tutkimustoimintaan lasketaan **opettajien/professorien** väitöskirjojen ohjaustyö, muiden tutkimusprojektien ohjaaminen sekä omat tutkimusprojektit. Jatkotutkinto-opiskelijoiden opettaminen (ml. menetelmäopinnot) ei ole tutkimustoimintaa.

Lisätietoa: Frascati Manual, OECD 2002.

Sarake E

Yliopiston oma tutkimusrahoitus tilikaudella sisältää yliopiston oman rahoituksen sekä OKM:n yliopistolain 49§:n mukaisen rahoituksen.

Sarake F

Ulkopuolinen tutkimusrahoitus yhteensä, sarakkeiden G-AE summa. Sisältää kaiken muun kuin sarakeessa E ilmoitetun tutkimusrahoituksen. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakeista G-AE eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa lomakkeen täyttämisen jälkeen, että summatieto sarakeessa F on oikein.

Sarakkeet G-W

Kotimainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet G-W

G = Suomen Akatemia

H = Muu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus

I = Teknologian ja innovaatioiden tutkimuskeskuksen (Tekesin) rahoitus

J = Muu työ- ja elinkeinoministeriön rahoitus

K = Ulkoasiainministeriön rahoitus

L = Oikeusministeriön rahoitus

M = Sisäasiainministeriön rahoitus

N = Puolustusministeriön rahoitus

O = Valtiovarainministeriön rahoitus

P = Maa- ja metsätalousministeriön rahoitus

Q = Liikenne- ja viestintäministeriön rahoitus

R = Sosiaali- ja terveysministeriön rahoitus

S = Ympäristöministeriön rahoitus

T = Kunnat ja kuntainliitot, esim. kunnan virastot ja laitokset, maakuntien liitot, kuntayhtymät, seutukuntayhtymät sekä kuntia palvelevat voittoa tavoittelemattomat kuntayhteisöt (pl. kuntien liikelaitokset ja pääasiassa liiketoimintaa harjoittavat yksiköt sekä liikelaitoskuntayhtymät).

U = Muulla julkisella rahoituksella tarkoitetaan työeläkelaitoksilta sekä muilta sosiaaliturvarahastoilta saatua rahoitusta. Muuhun julkiseen rahoitukseen luetaan mm. eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöt ja -kassat sekä työttömyysvakuutusjärjestelmää hoitavat yksiköt, esim. KELA, FINNVERA, SITRA ja Työsuojelurahasto

V = Kotimaiset rahastot ja säätiöt, ml. järjestöt, yhteisöt ja yksityiset henkilöt

W = Kotimaiset yritykset, ml. rahoituslaitokset

Sarakkeet X-AE

Ulkomainen tutkimusrahoitus yhteensä saadaan summaamalla sarakkeet X-AE

X = Ulkomainen yritysrahoitus

Y = Suoraan EU:lta tuleva puiteohjelmarahoitus tai muu laadullisesti kilpailtu EU-rahoitus

Z = EAKR-rahoitus. Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Myös INTERREG-rahoitus merkitään tähän kohtaan. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AA = ESR-rahoitus Sisältää EU-osuuden ja valtion rahoitusosuuden. Kuntaosuus tms. ilmoitetaan kyseisen rahoittajan sarakkeessa.

AB = muu edellisiin luokkiin sisällymätön EU-rahoitus

AC = Ulkomaiset rahastot ja säätiöt

AD = Kansainvälisiltä järjestöiltä saatu rahoitus

AE = Muu ulkomainen rahoitus. Tämä sarake sisältää kaiken muun ulkomaisen rahoituksen.

Sarake AF

Yliopiston omat varat

3.10.5. Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset

Tilinpäätösraportoinnin lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö tarvitsee myös koulutusalaakohtaisia kustannustietoja yliopistojen varsinaisesta toiminnasta. Tiedot yliopistojen varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toimintoittain ja toimintojen osa-alueittain sekä koulutusaloittain. Yliopistojen taloushallinto tulee järjestää kokonaiskustannusmallin mukaisesti siten, että koulutusalaakohtaiset tiedot on mahdollista tuottaa opetus- ja kulttuuriministeriölle.

3.10.5.1. Tiedonkeruulomakkeella 5 kerättävät tiedot

Tiedot varsinaisen toiminnan kustannuksista kerätään toimintoittain ja koulutusaloittain. Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ei kuitenkaan ilmoiteta koulutusala -tietoa. Toimintoittaisten yhteensä -summien tulee täsmätä tilinpäätöksen liitetiedoissa esitetyn toimintokohtaisen tuloslaskelman kulutietojen kanssa (tiedonkeruulomake 3). Tiedot ilmoitetaan euron tarkkuudella.

Tiedot ilmoitetaan tilikaudelta 2015.

Sarake A

Yliopiston nimi.

Sarake B

Tilikausi 1.1.- 31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2012. Tilikausi on merkitty valmiiksi lomakkeeseen.

Sarake C

Koulutusaloilla tarkoitetaan tässä opetushallinnon 1995 opintoaloja, joita nimitetään yleisesti koulutusaloiksi mm. valtioneuvoston asetuksessa yliopistojen koulutusvastuista. Yliopiston tulee ilmoittaa tiedot koulutusvastuunsa piiriin kuuluvien koulutusalojen mukaisesti. Harjoittelukouluista ja Kansalliskirjastosta ilmoitetaan kuitenkin ainoastaan Koulutusalat yhteensä -summatieto. Koulutusala valitaan tietoja syötettäessä lomakkeen alasetovalikosta.

Sarake D

Yliopiston varsinaisen toiminnan kokonaiskustannukset yhteensä sekä koulutusaloittaiset summatiedot ($D = E + I + L + M + P + Y$).

Sarakkeet E-H

Koulustustoiminta yhteensä (E) muodostuu alla luetelluista osa-alueista (F+G+H). Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista F-H eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden F-H täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa E) on oikein.

F = Perustutkintokoulutus: alempaan (kandidaatti) ja ylempään (maisteri) korkeakoulututkintoon tähtäävä koulutus sekä maisteriohjelmat, ml. lukukausimaksukokeiluun kuuluvat ohjelmat

G = Perustutkintojen osat: erilliset opinnot (erilliset opinto-oikeudet) sekä avoimessa yliopisto-opetuksessa suoritettavat opinnot. Perustutkintojen osia suorittaviksi katsotaan vain ne henkilöt, joilla ei ole tutkinnon suoritusoikeutta kyseisessä yliopistossa.

H = Muu koulutus: kaikki muu yliopiston tarjoama edellisiin ryhmiin sisällymätön koulutus, esim. tilauskoulutus.

Sarakkeet I-K

Tutkimustoiminta muodostuu tieteellisestä ja taiteellisesta jatkotutkintokoulutuksesta sekä tieteellisestä tutkimuksesta. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista J-K eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden J-K täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa I) on oikein.

I = Tutkimustoiminnan kustannukset yhteensä, josta

J = Tieteellinen ja taiteellinen jatkotutkintokoulutus: tutkintotavoitteiset tieteelliset ja taiteelliset jatko-opinnot (lisensiaatin ja tohtorin tutkinnot) ja niihin liittyvä taiteellinen toiminta sekä tutkijakoulut

K = Tieteellinen tutkimus: perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö, ml. jatkotutkintokoulutukseen liittyvä tutkimus.

Sarake L

Taiteellisella toiminnalla tarkoitetaan tässä sellaista taiteellista toimintaa, joka ei liity suoraan yliopiston koulustustoimintaan tai taiteelliseen jatko-tutkintokoulutukseen. Tällaista taiteellista toimintaa on esimerkiksi taiteellisin kriteerein rekrytoidun opetushenkilöstön harjoittama työsuunnitelmaan kuuluva taiteellinen toiminta, joka on rinnastettavissa tieteelliseen tutkimukseen.

Sarakkeet M-O

Muu yhteiskunnallinen toiminta (M) on muuta koulutukseen, tutkimukseen ja taiteelliseen toimintaan liittymätöntä toimintaa, jota ei voida yleiskustannusluonteisena vyöryttää edellä mainituille ydintoiminnoille. Lomake summaa sarakkeen M tiedot automaattisesti sarakkeista N-O eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden N-O täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa M) on oikein.

M = Muun yhteiskunnallisen toiminnan kustannukset yhteensä, joka muodostuu seuraavista osa-alueista:
N = Erillislakien mukaiset julkisoikeudelliset suoritteet, jotka eivät liity tutkimukseen tai koulutukseen, kuten oikeuskemian suorittamat oikeuskemialliset tutkimukset ja oikeushammaslääketieteellinen toiminta. Mikäli yliopistolla ei ole tällaista toimintaa, jätetään tämä sarake tyhjäksi.
O = Yleistoinnot, jotka eivät liity yliopiston ydintoimintoihin (koulutukseen, tutkimukseen eikä taiteelliseen toimintaan).

Sarakkeet P-X

Harjoittelukoulutoimintaa on yliopistoissa, joissa järjestetään opettajankoulutusta. Yliopistolain mukaisesti tällaisissa yliopistoissa tulee olla opetusharjoittelua ja opettajankoulutuksen kehittämistä varten tarpeellinen määrä harjoittelukouluja, joissa voidaan järjestää esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta. Harjoittelu voi tapahtua myös harjoittelukoulun ulkopuolella.

P = Harjoittelukoulutoiminnan kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Q ja U eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa sarakkeiden Q ja U täyttämisen jälkeen, että summatieto (sarakkeessa P) on tilinpäätöksessä esitetyn mukainen.

Harjoittelukoulujen suorat kustannukset kohdistetaan suoraan harjoittelukoulun toiminnan eri osa-alueille ja epäsuorat kustannukset kohdistetaan työtuntien perusteella, ellei kustannusten kohdentamiselle ole olemassa selkeää muuta perustetta (esim. toiminnon käytössä olevien tilojen pinta-ala kiinteistöön liittyvien kustannusten yhteydessä).

Harjoittelukoulutoiminta jakautuu seuraaviin osa-alueisiin:

Opetustehtävät (Q-T):

Q = Opetustehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista R, S ja T eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

R = Esiopetukseen liittyvät opetustehtävät

S = Perusopetukseen liittyvät opetustehtävät

T = Lukiokoulutukseen liittyvät opetustehtävät

Opettajankoulutus ja kehitystehtävät (U-X):

U = Opettajankoulutuksen ja kehitystehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista V, W ja X eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

V = Harjoittelukoulussa tapahtuva harjoittelu

W = Harjoittelukoulun ulkopuolella tapahtuva harjoittelu

X = Opettajankoulutuksen kehittäminen

Sarakkeet Y- AC

Kansalliskirjasto toiminto (Y) muodostuu yliopistolain 70 §:n mukaisista Kansalliskirjastotehtävistä (Z-AB) sekä muista tehtävistä (AC). Kansalliskirjasto on Suomen suurin ja vanhin tieteellinen kirjasto, joka vastaa

toimialallaan kansallisen kulttuuriperinnön tallettamisesta, ylläpidosta ja saatavuudesta. Kansalliskirjasto toimii Helsingin yliopiston yhteydessä.

Y = Kansalliskirjaston kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista Z ja AC eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin. Yliopiston tulee kuitenkin tarkistaa tietojen syöttämisen jälkeen, että summatieto sarakkeessa Y on oikein.

Z = Yliopistolain mukaisten Kansalliskirjastotehtävien kustannukset yhteensä. Lomake summaa tähän kohtaan tiedot automaattisesti sarakkeista AA ja AB eli tämä kohta täytetään syöttämällä tiedot näihin sarakkeisiin.

AA = Kansallisen kulttuuriperinnön tallettaminen, ylläpito ja saatavuus

AB = Kansalliset palvelut kirjastoille ja korkeakoulusektorille sekä kirjastoalan kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö

AC = Muilla tehtävillä tarkoitetaan ensisijaisesti HY:lle toteutettavaa tehtävää.

3.10.6. Tiedot liiketoiminnasta

Liiketoiminnan tiedot esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa seuraavaa kululajikohtaista tuloslaskelman muotoa (KPA 1339/1997 1:1 §) mukailleen.

Kaava 6: Liiketoiminnan tuloslaskelma kululajeittain

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOISSA ESITETTÄVÄ KULULAJIKOHTAINEN TULOSLASKELMAMUOTO				
(KPA 1339/1997 1:1§)	Tilikausi		Ed. tilikausi	
LIIKEVAIHTO		0,00		0,00
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)		+/-0,00		+/-0,00
Valmistus omaan käyttöön (+)		0,00		0,00
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	0,00		0,00	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-0,00		+/-0,00	
Ulkopuoliset palvelut	0,00	-0,00	0,00	-0,00
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	0,00		0,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	0,00		0,00	
Muut henkilösivukulut	0,00	-0,00	0,00	-0,00
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	0,00		0,00	
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset	0,00	-0,00	0,00	-0,00
Liiketoiminnan muut kulut		-0,00		0,00

LIIKEVOITTO (-TAPPIO)		0,00		0,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	0,00		0,00	
Tuotot osuuksista omistusyhteisyhteisöissä	0,00		0,00	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista				
Saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	0,00		0,00	
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	0,00		0,00	
Muilta	0,00		0,00	
Arvonlaskennalliset pysyvien vastaavien sijoituksista	-0,00		-0,00	
Arvonlaskennalliset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	-0,00		-0,00	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-0,00		-0,00	
Muille	-0,00	+/-0,00	-0,00	+/-0,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		0,00		0,00
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	-0,00	+/-0,00	-0,00	+/-0,00
VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		0,00		0,00
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-0,00		+/-0,00	
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	+/-0,00	+/-0,00	+/-0,00	+/-0,00
Tuloverot		-0,00		-0,00
Muut välittömät verot		-0,00		-0,00
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)		0,00		0,00

3.10.6.1. Tiedonkeruulomakkeella 6 kerättävät tiedot

Tiedot liiketoiminnasta kerätään tiedot yliopistojen taloushallinnan koodiston mukaisesti. Tiedot kerätään euron tarkkuudella.

Tiedot annetaan sekä tilikaudelta 2015 että tilikaudelta 2014 (vertailutieto).

Sarake A: Yliopiston nimi.

Sarake B: Tilikausi 1.1.–31.12.20XX kalenterivuoden tarkkuudella (YYYY), esim. 2013. Tilikausi valitaan tietoja syötettäessä tiedonkeruulomakkeen alavetovalikosta, josta on mahdollista valita tilikaudeksi vuosi 2014 tai 2015. Lomakkeelle syötetään ensin vertailuvuoden tiedot ja sitten tilinpäätösvuoden tiedot.

Sarake C: LIIKEVAIHTO**Sarake D:** Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)**Sarake E:** Valmistus omaan käyttöön (+)**Sarake F:** Liiketoiminnan muut tuotot**Sarake G:** Materiaalit ja palvelut**H:** Aineet, tarvikkeet ja tavarat**I:** Ostot tilikauden aikana**J:** Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)**K:** Ulkopuoliset palvelut**Sarake L:** Henkilöstökulut**M:** Palkat ja palkkiot**N:** Henkilöstösivukulut**O:** Eläkekulut**P:** Muut henkilösivukulut**Sarake Q:** Poistot ja arvonalentumiset**R:** Suunnitelman mukaiset poistot**S:** Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä**T:** Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset**Sarake U:** Liiketoiminnan muut kulut**Sarake V: LIIKEVOITTO (-TAPPIO)****Sarake W:** Rahoitustuotot ja -kulut**X:** Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä**Y:** Tuotot osuuksista omistusyhteyserityksissä**Z:** Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista**AA:** Saman konsernin yrityksiltä**AB:** Muilta**AC:** Muut korko- ja rahoitustuotot**AD:** Saman konsernin yrityksiltä**AE:** Muilta**AF:** Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista**AG:** Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista**AH:** Korkokulut ja muut rahoituskulut**AI:** Saman konsernin yrityksille**AJ:** Muille

Sarake AK: VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ

Sarake AL: Satunnaiset erät

AM: Satunnaiset tuotot

AN: Satunnaiset kulut

Sarake AO: VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA

Sarake AP: Tilinpäätössiirrot

AQ: Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)

AR: Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)

Sarake AS: Tuloverot

Sarake AT: Muut välittömät verot

Sarake AU: TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)

4. Luokitukset

4.1. Tilastokeskuksen oppilaitostunnus

Yliopistojen tunnuksina uusissa tiedonkeruissa käytetään Tilastokeskuksen 5-numeroista oppilaitostunnusta. Oppilaitostunnukset kattavat kaikki koulutusasteet ja tunnusten käyttö helpottaa yliopistotietojen käyttöä opetus- ja kulttuuriministeriön tietokannoissa.

Yliopistojen oppilaitostunnukset:

01901	Helsingin yliopisto
01903	Åbo Akademi
01904	Oulun yliopisto
01905	Tampereen yliopisto
01906	Jyväskylän yliopisto
01910	Svenska handelshögskolan
01913	Vaasan yliopisto
01914	Lappeenrannan tekn. yliopisto
01915	Tampereen tekn. yliopisto
01918	Lapin yliopisto
10076	Aalto yliopisto
10088	Itä-Suomen yliopisto
10089	Turun yliopisto
10103	Taideyliopisto

4.2. Koulutuslaluokittelu 1995

Koulutuslaluokittelu 1995 tarkoittaa yliopistojen tutkintoasetuksessa käytettyjä koulutusaloja, joiden virallinen nimitys on opetushallinnon opintoalaluokitus 1995. Yliopistojen tilastointi ja mm. tutkintotavoitteet perustuvat tälle koulutuslaluokittelulle.

Yliopistojen käytössä olevat koulutusalat:

75	Teologinen
76	Humanistinen
77	Taideteollinen
78	Musiikkiala
79	Teatteri- ja tanssiala
80	Kasvatustieteellinen
81	Liikuntatieteellinen
82	Yhteiskuntatieteellinen
83	Psykologia
84	Terveystieteet
85	Oikeustieteellinen
86	Kauppätieteellinen
87	Luonnontieteellinen
88	Maatalous metsätieteellinen
89	Teknillistieteellinen

90	Lääketieteellinen
91	Hammaslääketieteellinen
92	Eläinlääketieteellinen
93	Farmasia
94	Kuvataideala

4.3. Koulutuslaluokittelu 2002

Tarkoittaa opetushallinnon koulutuslaluokittelua 2002. Luokitus on uudistettu versio vuoden 1995 luokittelusta ja sitä käytetään pääsääntöisesti muiden koulutusmuotojen kuin yliopistokoulutuksen tilastoinnissa. Henkilöstötiedot kerätään myös koulutuslaluokittelu 2002 mukaisesti, jotta tiedot olisivat vertailukelpoisia mm. ammattikorkeakoulusektorin kanssa.

Koulutusala 2002 luokittelu:

1	Humanistinen ja kasvatusala
2	Kulttuuriala
3	Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
4	Luonnontieteiden ala
5	Tekniikan ja liikenteen ala
6	Luonnonvara- ja ympäristöala
7	Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
8	Matkailu-, ravitsemis- ja talousala

4.4. Tieteenalaluokitus

Tieteenalaluokitusta käytetään tutkimus- ja kehittämistoimintaa koskevissa tilastoissa. Tilastokeskuksen vuonna 2007 käyttöönottamaa tieteenalaluokitusta uudistettiin vuonna 2010 jakamalla luokkia pienempiin ja aikaisempaa tarkoituksenmukaisempiin kokonaisuuksiin.

Tieteenalaluokitus perustuvat OECD:n T&K toiminnan tilastoinnin tueksi julkaiseman ns. Frascati oppaan tieteenalojen FOS-luokitteluun.

Tieteenalaluokitus 2010

Luonnontieteet

111	Matematiikka
112	Tilastotiede
113	Tietojenkäsittely ja informaatiotieteet
114	Fysiikka
115	Avaruustieteet ja tähtitiede
116	Kemia
1171	Geotieteet
1172	Ympäristötiede
1181	Ekologia, evoluutiobiologia
1182	Biokemia, solu- ja molekyylibiologia
1183	Kasvibiologia, mikrobiologia, virologia

- 1184 Genetiikka, kehitysbiologia, fysiologia
119 Muut luonnontieteet

Tekniikka

- 211 Arkkitehtuuri
212 Rakennus- ja yhdyskuntatekniikka
213 Sähkö-, automaatio- ja tietoliikennetekniikka, elektroniikka
214 Kone- ja valmistustekniikka
215 Teknillinen kemia, kemian prosessitekniikka
216 Materiaalitekniikka
217 Lääketieteen tekniikka
218 Ympäristötekniikka
219 Ympäristön bioteknologia
220 Teollinen bioteknologia
221 Nanoteknologia
222 Muu tekniikka

Lääke- ja terveystieteet

- 3111 Biolääketieteet
3112 Neurotieteet
3121 Sisätaudit
3122 Syöpätaudit
3123 Naisten- ja lastentaudit
3124 Neurologia ja psykiatria
3125 Korva-, nenä- ja kurkkutaudit, silmätaudit
3126 Kirurgia, anestesiologia, tehohoito, radiologia
313 Hammaslääketieteet
3141 Terveystiede
3142 Kansanterveystiede, ympäristö ja työterveys
315 Liikuntatiede
316 Hoitotiede
317 Farmasia
318 Lääketieteen bioteknologia
319 Oikeuslääketiede ja muut lääketieteet

Maatalous- ja metsätieteet

- 4111 Maataloustiede
4112 Metsätiede
412 Kotieläintiede, maitotaloustiede
413 Eläinlääketiede
414 Maatalouden bioteknologia
415 Muut maataloustieteet

Yhteiskuntatieteet

- 511 Kansantaloustiede
512 Liiketaloustiede
513 Oikeustiede

5141	Sosiologia
5142	Sosiaali- ja yhteiskuntapolitiikka
515	Psykologia
516	Kasvatustieteet
517	Valtio-oppi, hallintotiede
518	Media- ja viestintätieteet
519	Yhteiskuntamaantiede, talusmaantiede
520	Muut yhteiskuntatieteet

Humanistiset tieteet

611	Filosofia
6121	Kielitieteet
6122	Kirjallisuuden tutkimus
6131	Teatteri, tanssi, musiikki, muut esittävät taiteet
6132	Kuvataide ja muotoilu
614	Teologia
615	Historia ja arkeologia
616	Muut humanistiset tieteet

4.5. Julkaisutyyppit

4.5.1. A Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit

A1 Alkuperäisartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä (Journal article-refereed, Original research)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän.
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista.
- Artikkelit on vertaisarvioitu.
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN-tunnus.

Luokkaan sisältyy mm.:

- Alkuperäistutkimuksen tuloksia esittelevät artikkelit. Myös julkaisufoorumilistalla mainituissa ammattilehdissä julkaistut alkuperäistutkimusta esittelevät artikkelit.

Esim I

“A cell spot microarray method for production of high density siRNA transfection microarrays”.

<http://dx.doi.org/10.1186/1471-2164-12-162>

Esim II

”Terveysliikunnan lukutaidon yhteys vapaa-ajan liikunta-aktiivisuuteen ja fyysiseen kuntoon työikäisillä miehillä”

<http://lts.fi/julkaisut/liikunta-ja-tiede/liikunta-ja-tiedelehti-12011/terveysliikunnan-lukutaidon-yhteys-vapaa>

Luokkaan eivät sisälly:

- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1). Mikäli jokin em. artikkelityypeistä on vertaisarvioitu, se voidaan sisällyttää luokkaan A1.
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

Esim: ”Käsite ”monitydyttymättömät rasvahapot” on johtanut harhaan”,

<http://kehittyvaelintarvike.fi/teemajutut/kasite-monitydyttymattomat-rasvahapot-on-johtanut-harhaan>

-> Artikkelit ammattilehdessä (D1)

Huom!

Em. kriteerit täyttävät aikakauslehtien erikoisnumeroissa ilmestyneet artikkelit merkitään joko luokkaan A1 tai A3. Konferenssijulkaisun artikkelia, joka on ilmestynyt aikakauslehden erikoisnumerossa merkitään joko luokkaan A1 tai A4.

**A2 Katsausartikkeli tieteellisessä aikakauslehdessä
(Review article, Literature review, Systematic review)**

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän, lukuun ottamatta vaatimusta uuden tiedon tuottamisesta.
- Perustuu aikaisempiin julkaisuihin aihepiiristä. Katsausartikkeleita esiintyy erityisesti lääke- ja terveystieteiden parissa.
- Perustuu keskeisimpään alkuperäisartikkeliaineistoon.
- Artikkelit on vertaisarvioitu.
- Artikkelin julkaisuseella lehdellä on ISSN-tunnus.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Alkuperäisjulkaisujen tai muiden tutkimuksissa esitettyjen tulosten pohjalta luodut katsaukset joltakin tietyltä tieteenalalta.

Esim: Metabolism of Ophthalmic Timolol: New Aspects of an Old Drug

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1742-7843.2011.00694.x/abstract;jsessionid=CCE0E5284476BBA62BBE8CAA368E114A.d04t03>

Luokkaan eivät sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter), kommentit (comments) (luokka B1)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

**A3 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa
(Book section, Chapters in research books)**

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän.
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista.
- Kirjan toimituskunta tai vastaava on vertaisarvioinut artikkelin.
- Kirjalla on ISBN-numero.
- Jos artikkeli on kirjan tai lehden johdanto tai esipuhe, tekijällä tulee olla siinä tutkimuksellinen panos

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisissä kokoomateoksissa julkaistut artikkelit
- Tieteellisissä vuosikirjoissa tai vastaavissa julkaistut artikkelit

Luokkaan eivät sisälly:

- Vertaisarvioimattomat kirjan tai muun kokoomateoksen osat (luokka B2)
- Artikkelit ammatillisissa kokoomateoksissa, ml. lyhyet ensyklopediatekstit (luokka D2)

**A4 Artikkeli konferenssijulkaisussa
(Conference proceedings)**

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän.
- Julkaistu säännöllisesti toistuvan tieteellisen konferenssin painetussa tai muuten julkisesti saatavilla olevassa julkaisussa. Esim. pelkästään konferenssin osallistujille jaettu julkaisu taikka ainoastaan verkossa rajoitetusti saatavilla olevat julkaisut eivät ole julkisesti saatavilla. CD-rom tai usb-muistitikku -muodossa jaettavilla julkaisuilla ISBN-tunnuksen olemassaolo tarkoittaa julkaisun julkisuutta.
- Artikkelin julkaisueella konferenssijulkaisulla on ISSN- tai ISBN-tunnus
- Täydellinen kirjallinen versio konferenssi-esitelmästä (full paper), ei pelkästään abstrakti.
- Artikkelin on vertaisarvioitu koko käsikirjoituksen, ei pelkästään abstraktin perusteella.
- Kertaluonteisista konferensseista koostettujen kokoomateosten vertaisarvioitut artikkelit kirjataan luokkaan A3 ja lehtien erikoisnumeroiden vertaisarvioitut artikkelit luokkiin A1-A2.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisen seminaarin kutsutuista esitelmistä tai postereista tehdyt artikkelit

Esim: Nuclear PDFs at NLO - status report and review of the EPS09 results

<http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0375947411001199>

Luokkaan eivät sisälly:

- Muut kuin vertaisarvioitut alkuperäisartikkelit konferenssijulkaisussa
- Konferenssiesitelmien abstraktit, laajennetut abstraktit (extended abstract), posterit tai powerpointesitykset
- Lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Vertaisarvioimattomat konferenssijulkaisut (luokka B3)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)
- Artikkelit ammatillisissa konferenssijulkaisussa (luokka D3)
- Artikkelit yksittäisen (ei säännöllisesti toistuvan) konferenssin, seminaarin tai tapahtuman pohjalta tehdyssä kokoomateoksessa (luokka A3).

Esim: Li TW, Jones PA. Methylation changes in early embryonic genes in cancer [abstract].

<http://www.aacrmeetingabstracts.org/cgi/content/abstract/2006/1/7-c>

-> Abstrakti, ei täydellinen kirjallinen versio (full paper)

4.5.2. B Vertaisarvioimattomat tieteelliset kirjoitukset

B1 Kirjoitus tieteellisessä aikakauslehdessä

(Unrefereed journal articles)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat kirjoitukset tieteellisissä aikakauslehdissä. Artikkelien lisäksi luokkaan kuuluvat lyhyet tutkimuselostukset (case report) tai lyhyet katsausartikkelit, pääkirjoitukset (editorial), kirja-arvostelut (book review), keskustelupuheenvuorot (discussion, letter) ja kommentit (comments) tieteellisissä aikakauslehdissä.
- Aikakauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä.
- Artikkelin julkaisseella lehdellä on ISSN- tunnus.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit
- Lyhyet tutkimuselostukset tai lyhyet katsausartikkelit
- Pääkirjoitukset, kirja-arvostelut, keskustelupuheenvuorot, kommentit, jne. tieteellisissä aikakauslehdissä

Luokkaan eivät sisälly:

- Alkuperäisartikkelit tai muut alkuperäisartikkeleihin verrattavissa olevat vertaisarvioidut artikkelit (luokka A1)
- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)

B2 Kirjan tai muun kokoomateoksen osa

(Book section)

- Luokkaan kuuluvat vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa.
- Artikkelin julkaisseella lehdellä/sarjalla on ISSN-tunnus ja kokoomateoksella on ISBN-tunnus.
- Jos artikkeli on kirjan tai lehden johdanto tai esipuhe, tekijällä tulee olla siinä tutkimuksellinen panos.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Vertaisarvioimattomat artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa
- Tutkimuslaitosten kustantamissa kokoomateoksissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkelia kuin raporttia tai selvitystä
- Valtion virastojen kustantamissa kirjoissa julkaistut artikkelit, jotka ovat lähempänä tieteellistä artikkelia kuin raporttia tai selvitystä

Luokkaan eivät sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa (luokka A3)

- Artikkelit ammatillisissa kokoomateoksissa (luokka D2)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Lyhyet esipuheet tai johdannot

B3 Vertaisarvioimaton artikkeli konferenssijulkaisussa (Unrefereed conference proceedings)

- Julkaistu painetussa tai muuten julkisesti saatavilla olevassa konferenssijulkaisussa. Esim. pelkästään konferenssin osallistujille jaettu julkaisu taikka ainoastaan verkossa rajoitetusti saatavilla olevat julkaisut eivät ole julkisesti saatavilla. CD-rom tai usb-muistitikku -muodossa jaettavilla julkaisuilla ISBN-tunnuksen olemassaolo tarkoittaa julkaisun julkisuutta.
- Artikkelin julkaisseella konferenssijulkaisulla on ISSN- tai ISBN-tunnus
- Täydellinen kirjallinen versio konferenssi-esitelmästä (full paper), ei pelkästään abstrakti

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieteellisen seminaarin kutsututuista esitelmistä tai postereista tehdyt artikkelit, jotka eivät ole käyneet läpi vertaisarviointia.

Luokkaan eivät sisälly:

- Konferenssiesitelmien abstraktit, laajennetut abstraktit (extended abstract), posterit tai powerpointesitykset
- Lyhyet tutkimuselostukset tai lyhyet katsausartikkelit (luokka B1)
- Vertaisarvioidut konferenssijulkaisut (luokka A4)
- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka eivät perustu alkuperäistutkimukseen (luokka D1)
- Artikkelit ammatillisissa konferenssijulkaisuissa (luokka D3)

4.5.3. C Tieteelliset kirjat (monografiat)

C1 Kustannettu tieteellinen erillisteos (Book)

- Täyttää tieteellisen julkaisun määritelmän
- Koostuu pääosin julkaisemattomasta materiaalista. Kirjojen uudet painokset otetaan huomioon, mikäli kirjaa muokattu merkittävästi edelliseen painokseen nähden.
- Kirjalla yksi tekijä tai useampi tekijä jotka ovat vastuussa koko kirjasta.
- Kirjalla on ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kaupallisten kustantajien julkaisemat tieteelliset erillisteokset
- Tieteellisten seurojen tai vastaavien sarjoissa ilmestyneet tieteelliset erillisteokset

Luokkaan eivät sisälly:

- Uudet painokset, mikäli tekstiä ei ole merkittävästi muokattu.
- Kirjan ja kokoomateoksen toimittaminen (mahdollisesti luokka C2)
- Käännökset (mahdollisesti luokka C2)
- Kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)

- Yleistajuiset monografiat (luokka E2)
- Väitöskirjat tai muut opinnäytetyöt (luokka G)

C2 Toimitettu teos

(Book (editor))

- Toimitettu, useista eri kirjoittajien artikkeleista koostuva tieteellinen kirja tai lehden erikoisnumero.
- Tekijät ovat vastanneet kirjan toimitustyöstä ja näiden nimet esiintyvät kirjan toimittajina.
- Luokkaan merkitään pelkästään toimitustyö. Toimittajien tekemä mahdollinen johdanto tai esipuhe merkitään julkaisutyyppeihin A3 tai B2.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Toimitustyö tieteellisessä kokoomateoksessa

Luokkaan eivät sisälly:

- Käännökset
- Toimitetut oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (mahdollisesti luokka D6)
- Toimitetut yleistajuiset kirjat (mahdollisesti E3)

4.5.4. D Ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut

D1 Artikkelit ammattilehdessä

- Suunnattu ammatilliselle yhteisölle.
- Aikakauslehdessä on toimituskunta, mutta lehden ei välttämättä tarvitse noudattaa vertaisarviointikäytäntöjä.
- Artikkelin julkaisuseella lehdellä on pääsääntöisesti ISSN-tunnus.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit, jotka on julkaistu ammattilehdessä. Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen
- Myös julkaisuforumiluokituksessa tasoille 1-3 luokitelluissa ammatillisissa lehdissä julkaistut muut kuin vertaisarvioidut artikkelit

Esim. I

”Perimä, käsittely ja pH-arvo vaikuttavat sianlihan laatuun”

<http://kehittyvaelintarvike.fi/teemajutut/perima-kasittely-ja-ph-arvo-vaikuttavat-sianlihan-laatuun->>

Artikkeli ammattilehdessä

Esim. II

”Onko probiooteista apua laihtuksessa? : Suolistomikrobiston muokkaaminen kiehtoo lihavuustutkijoita”

[https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/fi/publications/onko-probiooteista-\(e0be5026-9625-4699-bfa5-1f306e7a135d\).html](https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/fi/publications/onko-probiooteista-(e0be5026-9625-4699-bfa5-1f306e7a135d).html)

-> Julkaistu julkaisuforumiluokituksessa tasolle 1 luokitellussa Duodecim lehdessä, mutta artikkeli on pääkirjoitus, ei vertaisarvioitu artikkeli.

Luokkaan eivät sisälly:

- Alkuperäisartikkelit (luokka A1).
- Julkaisuforumiluokituksessa tasoille 1-3 luokitelluissa ammatillisissa lehdissä julkaistut vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit. (luokka A1 tai A2).

- Katsausartikkelit (luokka A2)
- Artikkelit kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Yleistajuiset artikkelit, sanomalehtiartikkelit (luokka E1)

Esim. I

Kuljettajan sairaus kuolonkolarien aiheuttajana

[https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/fi/publications/kuljettajan-sairaus\(bb2a2003-3f33-4de5-9b01-93739469b0fb\).html](https://tuhat.halvi.helsinki.fi/portal/fi/publications/kuljettajan-sairaus(bb2a2003-3f33-4de5-9b01-93739469b0fb).html)

-> Julkaisufoorumitasolle 1 luokitellussa ammatillisessa lehdessä julkaistu vertaisarvioitu tieteellinen artikkeli. Merkitään luokkaan A1.

D2 Artikkelit ammatillisessa kokoomateoksessa (ml. toimittajan kirjoittama johdantoartikkeli)

- Tarkoittaa artikkeleita ammatillisissa käsi- tai opaskirjoissa, ammatillisissa tietojärjestelmissä tai ammatillisissa kokoomateoksissa, oppikirja-aineistoja, taikka lyhyitä ensyklopediatekstejä.
- Pääasiallinen lukijakunta on alalle koulutettua ja soveltaa tietoa käytännön työssään. Usein kotimaisia.
- Jos artikkeli on kirjan tai lehden johdanto tai esipuhe, tekijällä tulee olla siinä tutkimuksellinen panos.
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Ammattiyhteisön sovellettaviksi suunnatut artikkelit jotka on julkaistu ammatillisessa käsi- tai opaskirjassa tai ammatillisessa tietojärjestelmässä. Artikkelien ei tarvitse perustua alkuperäistutkimukseen.
- Ammatilliseen käyttöön tarkoitetut oppikirja-aineistot.

Luokkaan eivät sisälly:

- Artikkelit tieteellisissä kokoomateoksissa (luokka A3)
- Artikkelit konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)
- Kokonaiset oppikirjat, ammatilliset käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Toimitustyö ammatillisessa kokoomateoksessa (luokka D6)

D3 Artikkelit ammatillisessa konferenssijulkaisuissa

- Julkaistu painetussa tai muuten julkisesti saatavilla olevassa konferenssijulkaisuissa. Esim. pelkästään konferenssin osallistujille jaettu julkaisu taikka ainoastaan verkossa rajoitetusti saatavilla olevat julkaisut eivät ole julkisesti saatavilla. CD-rom tai usb-muistitikku -muodossa jaettavilla julkaisuilla ISBN-tunnuksen olemassaolo tarkoittaa julkaisun julkisuutta.
- Täydellinen kirjallinen versio konferenssi-esitelmästä (full paper), ei pelkästään abstrakti.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Artikkelit, jotka ovat ilmestyneet ammatillisissa konferenssijulkaisuissa.

Luokkaan eivät sisälly:

- Konferenssiesitelmien abstraktit, laajennetut abstraktit (extended abstract), posterit tai powerpoint-esitykset
- Artikkelit tieteellisissä konferenssijulkaisuissa (luokka A4)
- Julkaistut kehittämis- tai tutkimusraportit taikka -selvitykset (luokka D4)

- Lyhyet esipuheet tai johdannot

Esim.

“A Place for Space – Pedagogy as a Bridge between Declarations and Realization”

<http://www.eera-ecer.de/ecer-programmes/conference/6/contribution/16764/>

-> Extended abstract, ei täydellinen kirjallinen versio (full paper).

D4 Julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka -selvitys

- Tieteellisen työhön / tutkimus- ja kehitystyöhön perustuva julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka selvitys, joka on yleisesti saatavilla.
- Kustantaja yleensä ei-tieteellinen, yleensä julkinen taho kuten ministeriö tai valtion tutkimuslaitos.
- Kehittämis- tai tutkimusraportteja ei ole suunnattu ensisijaisesti tietyille ammattiyhteisölle, vaan virkamiesten tms. käyttöön.
- D4 julkaisutyyppin julkaisuja kohdellaan aina monografiatyyppisinä raportteina vaikka se koostuisikin useasta osa-artikkelista. Tällöin julkaisun tekijät merkitään seuraavasti: Julkaisun nimeksi (3.3.1.10) merkitään koko raportin nimi, julkaisun tekijöiksi (3.3.1.4 ja 3.3.1.6) merkitään kaikki kirjoittajat, emojulkaisun nimi (3.3.1.20) ja emojulkaisun toimittajiksi (3.3.1.20) jätetään tyhjäksi. Muut viitetiedot merkitään normaalisti. Tällä menettelyllä halutaan varmistaa korkeakoulujen tasapuolinen kohtelu julkaisumäärien tilastoimisessa.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Sopimustutkimuksena tehdyt selvitykset
- Julkaistut tutkimus / tutkimus- ja kehitystyöraportit
- Ns. white paperit
- Working papers- ja discussion papers –tyyppiset julkaisut.

Luokkaan eivät sisälly:

- Pelkästään sisäiseen käyttöön tarkoitettut raportit.
- Artikkelit kirjoissa tai kokoomateoksissa (luokka A3 tai B2)
- Kaupallisten kustantajien julkaisemat tieteelliset erillisteokset (luokka C1)
- Tieteellisten seurojen tai vastaavien julkaisemat tieteelliset erillisteokset (luokka C1)
- Artikkelit ammatillisissa kokoomateoksissa (luokka D2), ts. julkaisut joiden pääasiallinen kohderyhmä on ammatillinen yleisö.
- Oppikirjat, ammatillinen käsi- tai opaskirjat taikka sanakirjat (luokka D5)
- Yleistajuiset monografiat (luokka E2)

D5 Ammatillinen kirja

- Tarkoittaa kustannettuja ammatillisia kirjoja, oppikirjoja, ammatillisia käsi- tai opaskirjoja taikka sanakirjoja.
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kustannetut oppikirjat tai ammatilliset käsi tai opaskirjat
- Sanakirjat

Luokkaan eivät sisälly:

- Pelkästään yksittäisiä kursseja varten tehdyt luentomonisteet, verkkoaineistot tai vastaavat

D6 Toimitettu ammatillinen teos

- Toimitettu, useista eri kirjoittajien artikkeleista koostuva kustannettu ammatillinen kokoomateos
- Tekijät ovat vastanneet kirjan toimitustyöstä ja näiden nimet esiintyvät kirjan toimittajina.

4.5.5. E Suurelle yleisölle suunnatut julkaisut**E1 Yleistajuinen artikkeli, sanomalehtiartikkeli**

- Artikkelit, katsaukset ja pääkirjoitukset suurille yleisölle suunnatuissa julkaisuissa.
- Kirjoituksella täytyy olla yhteys kirjoittajan työhön.
- Luokkaan eivät sisälly lyhyet kommentit tai lyhyet yleisönosastokirjeet. Pitkät puheenvuorot, joissa henkilö esiintyy usein organisaationsa nimellä otetaan huomioon tiedonkeruussa (esim. Helsingin sanomien vieraskynäkirjoitukset, Talouselämän Tebatti-puheenvuorot).

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Julkaistut yleistajuiset artikkelit yleisesti saatavilla olevissa suurelle yleisölle suunnatuissa sanomalehdissä tai aikakauslehdissä.
- Yleistajuiset artikkelit toimitetuissa sähköisissä julkaisualustoissa (esim. alusta.uta.fi, portti.avointiede.fi).

Luokkaan eivät sisälly:

- Artikkelit ammattilehdissä (luokka D1)
- Artikkelit, jotka kirjoittaja on kirjoittanut työskennellessään sanomalehdessä tai aikakauslehdessä.

E2 Yleistajuinen monografia

- Kustannetut ei-tieteelliset yleistajuiset teokset. Ei omakustanteita.
- Kirjoituksella täytyy olla yhteys kirjoittajan työhön.
- Kirjalla on pääsääntöisesti ISBN-numero.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Kustannetut ei-tieteelliset yleistajuiset teokset.

Luokkaan eivät sisälly:

- Ammatilliset käsi- tai opaskirjat (luokka D5)

E3 Toimitettu yleistajuinen teos

- Toimitettu, useista eri kirjoittajien artikkeleista koostuva kustannettu yleistajuinen kokoomateos
- Tekijät ovat vastanneet kirjan toimitustyöstä ja näiden nimet esiintyvät kirjan toimittajina.

4.5.6. F Julkinen taiteellinen ja taideteollinen toiminta

Luokan F julkaisuista ei ilmoiteta metatietoja vaan ainoastaan lukumäärätietoja.

F1 Erillisjulkaisu

- Taidejulkaisu, joka on itsenäinen kokonaisuus olematta toisen taideteoksen osa tai joka ei sisällä muita itsenäisen taiteellisen julkaisun asemaan asetettavia osia.

F2 Julkinen taiteellinen teoksen osatoteutus

- Taidejulkaisu voi olla kiinteässä, irrottamattomassa suhteessa yhteisjulkaisuun, mutta kyseisen taiteenalan käytännön mukaan sitä voidaan arvostaa erillisenä (esim. näytelmän lavastus, yhteisnäyttelyssä oleva maalaus, kamarimuusikon osuus konsertissa, näyttelijän roolisuoritus).
- Tähän kategoriaan merkitään myös julkaisun kokoamiseen liittyvä työ eli kokonaisuuteen kuuluvien osien valinta, kokonaisuuden yleisten taiteellisten periaatteiden määrittäminen ja osajulkaisujen työstäminen yhdessä niiden tekijöiden kanssa siten, että ne sopivat kokonaisuuteen (esim. näyttämöteoksen ohjaus, konserttikokonaisuuden taiteellinen johtaminen/tuottaminen).

F3 Ei-taiteellisen julkaisun taiteellinen osa

- Taiteellinen osa julkaisua, jonka konteksti ei ole ensisijaisesti taiteellinen mutta joka on kuitenkin kyseisen taideyhteisön taiteena arvostama (esim. markkinoille tuodun tuotteen muotoilu- tai suunnitteluratkaisu, vaativa sävellystyö mainosfilmiin).

4.5.7. G Opinnäytteet

G1 Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö, kandidaatintyö

G2 Pro gradu, diplomityö, ylempi amk-opinnäytetyö

G3 Lisensiaatintyö

- Julkaistut artikkelilisensiaatintyöt merkitään, vaikka lisensiaatintyön artikkelit olisi jo merkitty luokassa A.

G4 Monografiaväitöskirja

- Yliopiston sarjoissa ja yliopiston laitossarjoissa julkaistut monografiaväitöskirjat, kustannetut monografiaväitöskirjat tai omakustanteena julkaistut monografiaväitöskirjat.

G5 Artikkeliväitöskirja

- Julkaistut artikkeliväitöskirjat merkitään, vaikka väitöskirjan artikkelit olisi jo merkitty luokassa A.

4.5.8. H Patentit ja keksintöilmoitukset

Patenteista ja keksintöilmoituksista ei ilmoiteta metatietoja vaan ainoastaan lukumäärätietoja.

H1 Myönnetty patentti

Patentti on yhteiskunnan keksijälle myöntämä yksinoikeus keksinnön ammattimaiseen hyödyntämiseen, jonka vastineeksi keksijän on sallittava keksintönsä julkaiseminen. Patentin voi saada teollisesti käyttökelpoiseen keksintöön, joka on uusi ja eroaa olennaisesti aikaisemmista. Ulkomaalaisista patenteista

merkitään vain yksi myönnetty patentti per keksintö. Ts. eri alueille/maihin myönnettyjä patenteja ei merkitä erikseen.

H2 Keksintöilmoitus

Keksintöilmoituksella tarkoitetaan kirjallista ilmoitusta (keksintöilmoituslomake) korkeakoululle, joka keksijän on tehtävä viipymättä, kun hän on tehnyt korkeakoulukeksintölain (369/2006) soveltamisalaan kuuluvan keksinnön.

Keksintöilmoituksista ilmoitetaan erikseen seuraavat lukumäärät:

- keksintöilmoitusten määrä (H21)
- näistä jatkotyöstettyjen osuus (H22)
- korkeakoulun itselleen ottamien hyödyntämisoikeuksien määrä (H23)
- eteenpäin siirretyt hyödyntämisoikeudet (H24)

4.5.9. I Audiovisuaaliset aineistot ja tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat

Luokan I julkaisuista ei ilmoiteta metatietoja vaan ainoastaan lukumäärätietoja.

I1 Audiovisuaalinen aineisto

- Sellaiset julkaistut audiovisuaaliset aineistot, joita ei julkaisun sisällön perusteella tilastoida muissa kohdissa.
- Tekijä yleensä toimittaja tai aineiston tuottanut henkilö.
- Useassa osassa esitettävä tai jatkuvajuoninen kokonaisuus merkitään vain kerran.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tutkimuksen tuloksia dokumentoivat audiovisuaaliset esitykset, televisio- ja radio-ohjelmat.
- Monimediajulkaisut, esim. Elokuvan taju-sivusto.

Luokkaan eivät sisälly:

- Televisio tai radiohaastattelut
- Taiteellinen audiovisuaalinen aineisto (luokka F)
- Audiovisuaaliset opetusmateriaalit, esim. pelkästään yksittäisiä kursseja varten tehdyt verkkoaineistot tai vastaavat. Laajemmat opetusmateriaalit, joissa päätuote kirja luokkaan D5.
- Henkilön omaehtoisesti internetiin lataamat aineistot
- Mainos- tai promootiomateriaalit

I2 Tieto- ja viestintätekniiset sovellukset

- Kaupallisena tai vapaana ohjelmistona julkaistu tieto- ja viestintätekniinen ohjelma tai ohjelmisto.

Luokkaan sisältyvät mm.:

- Tieto- ja viestintätekniiset ohjelmat ja ohjelmistot

Esim: "TeamUP" https://reseda.taik.fi/Taik/jsp/taik/Publication_Types.jsp?id=17111033

Luokkaan eivät sisälly:

- Taiteellinen tieto- ja viestintätekniinen aineisto (mahdollisesti luokka F)
- Multimediajulkaisut (mahdollisesti luokka I1)

4.6. Henkilötyövuoden laskenta

Henkilötyövuoden laskennassa sovelletaan alla kuvattua Valtiokonttorin laskentatapaa. Ohjetta ei ole muokattu yliopistojen uuden aseman mukaiseksi.

Henkilötyövuosilla tarkoitetaan säännöllistä normaalia vuosityöaika, johon ei lasketa ylityitä eikä muuta normaalin työajan ylittävää työaika. Palkallinen ja osapalkallinen sairausaika eivät pienennä henkilötyövuotta. KOKOAIKAISEN HENKILÖN HENKILÖTYÖVUODEN MÄÄRÄ ON AINA ENINTÄÄN YKSI. Tätä henkilötyövuosikäsitettä käytetään esimerkiksi silloin kun lasketaan erilaisia henkilöstökustannuksia henkilötyövuotta kohti.

Henkilötyövuoden laskennassa noudatetaan seuraavaa laskutapaa (selostettu myös Käsikirjassa valtion organisaatioille Henkilöstövoimavarojen hallintajärjestelmä, Henkilöstötilinpäätös, Valtion työmarkkinalaitos, Oy Edita Ab 2001):

$$HTV = \text{pkpv} / 365 * k$$

jossa HTV = henkilön henkilötyövuoden arvo ko. vuonna

pkpv = henkilön palkallisten palveluksessaolopäivien lukumäärä kalenteripäivinä (palveluksessaolopäivistä vähennetään palkattomat päivät)

365 = vuoden kalenteripäivien lukumäärä vuonna 2010

k = (sta/nsta) = henkilön kokoaikaisuutta kuvaava kerroin, jossa

sta = henkilön **todellinen säännöllinen työaika tunteina** käytetään aikajaksoa (p/vko/2-vko/3-vko), jona henkilön säännöllinen työaika määräytyy

nsta = henkilön **työaikaperusteen mukainen**, keskimääräinen säännöllinen, teoreettinen kokoaikainen työaika tunteina vastaavana ajanjaksona (p/vko/2-vko/3-vko).

Esimerkki kertoimen laskemisesta:

Jos henkilö on **kokoaikainen** ja tekee normaalia **virastotyöaika** (36,25 tuntia/vko) kerroin on
 $k = (36,25 \text{ tuntia} / 36,25 \text{ tuntia}) = 1.$

Jos virastotyöaika tekevä henkilö on **osa-aikainen** ja tekee viikossa keskimäärin 20 tuntia, niin kerroin on

$$k = (20 \text{ tuntia} / 36,25 \text{ tuntia}) = 0,55$$

Esim. työaikalain 6 tai 7 §:n työaika tekevillä säännöllinen työaika on 38,25 tuntia/vko.

Toinen oikea tapa henkilötyövuosien laskennassa on käyttää todellisia palkallisia työpäiviä tai jopa työtunteja. Tällöin kaavassa:

pkpv = todella tehtyjen palkallisten työpäivien (työtuntien lukumäärä) ja kalenteripäivien (365) tilalla käytetään ko. vuoden työpäivien (253) tai työtuntien todellista lukumäärää.

Palvelussuhteen koko- ja osa-aikaisen ajan henkilötyövuosikertymä lasketaan yhteen silloin, kun henkilö on ollut saman palvelussuhteen lajin sisällä sekä osa- että kokoaikaisena. Rinnakkaisista osa-aikaisista palvelussuhteista yhteenlaskettu henkilötyövuosi voi olla enintään yksi ja niistä tehdään aina oma ilmoitus.

Tuntipalkkaiset (virka- ja työsopimussuhteiset aikapalkkaiset sekä tuntipalkka-alan työehtosopimusten piiriin kuuluvat):

Tähän lasketaan vuositasolla aikapalkkauksen tunnit + urakkapalkkauksen tunnit jaettuna työaikalain alaisen vuositunneilla (1935 tuntia) ja virastotyöaikaa noudattavilla jakajana on 1834 tuntia.

Henkilön työaikaperusteen työaikana käytettävä luku (kaavassa nsta) päätellään työaikaperusteesta, mutta joissakin tapauksissa se pitää ilmoittaa järjestelmään erikseen. Jos henkilön työaika on muu kuin teoreettinen työaika, käytetään sitä.

Henkilötyövuosikertymä voidaan laskea erikseen työsopimussuhteelle kertoimen sekä palkallisten palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Työaikaperusteen teoreettinen viikkotyöaika:

Työaikalain ulkopuolella oleva, johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain piirissä oleva, virastotyö, työaikasopimus	36,25
Työaikalain 6 §, viikkotyö, työaikasopimus	38,25
Työaikalain 7 §, jaksotyö, työaikasopimus	38,25
Talonmies, työaikasopimuksen 31 §	38,25
Moottoriajoneuvon kuljettaja, työaikalaki, työaikasopimus	38,25
Muu sovittu työaika, käytetään esim. sairaalalääkäreillä	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, ei sovittua työaikaa (ei saa käyttää johtavassa asemassa olevilla)	36,25
Työaikalain ulkopuolella oleva, muu kuin johtavassa asemassa oleva, virastotyö, työaikasopimus (ulkomaan edustustot)	36,25

Esimerkki henkilötyövuoden laskemisesta:

Henkilö on ollut viraston palveluksessa osa-aikaisessa palvelussuhteessa 17.10. - 31.12.2010 välisen ajan. Henkilön työaika oli 7,25 tuntia viikossa.

Tässä esimerkissä henkilöllä on palkallisia päiviä 17.10 - 31.12.2010 (sunnuntait mukaan lukien) 76 kpl. Näistä tiedoista lasketaan työpäivien suhdeluku: 76 jaettuna 365:lla = 0,2082.

HTV:n laskemisessa on otettava myös huomioon henkilön kokoaikaisuus eli missä suhteessa hänen työaikansa on verrattuna kokoaikaisen työaikaan. Tässä esimerkissä henkilö on tehnyt 7,25 tuntia viikossa. Jos hän kokoaikaisena tekisi 36,25 tuntia viikossa lasketaan työaikojen suhdeluku: 7,25 jaettuna 36,25:llä = 0,2000.

HTV lasketaan kertomalla päivien suhdeluku työaikojen suhdeluvulla. Eli esimerkissä 0,2082 kertaa 0,2000 = 0,0416.

Jos henkilö olisi tehnyt kokoaikaisena täyttä työaikaperusteensa työaikaa, olisi työaikojen suhde ollut tasan yksi ja HTV olisi silloin ollut 0,2082.

Opetushenkilöstö, joiden työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta:

Henkilötyövuosikertymän laskemiseksi **opettajille, joilla ei ole opetusvelvollisuutta** tarvitaan **kokoaikaisuuskerroin**. Kerroin saadaan jakamalla henkilön todellinen säännöllinen viikkotyöaika kokoaikaisen henkilön teoreettisella viikkotyöajalla.

Työaikaperusteen teoreettinen työaika opettajilla:

38 =	Työaikaan ei sisälly opetusvelvollisuutta, eikä oppilaitoksessa noudateta kokonaistyöaikaa	36,25
39 =	Työaikaan ei sisälly erikseen määriteltyä opetusvelvollisuutta ja oppilaitoksessa noudatetaan kokonaistyöaikaa	36,25

Opettajien, joilla on opetusvelvollisuus, henkilötyövuoden laskeminen:

Opettajien, jotka ovat opetusvelvollisia (työaikaperuste on 40), mutta eivät tee täyttä opetusvelvollisuutta, henkilötyövuosikertymän laskeminen voidaan tehdä joko:

1. Maksuprosentin / maksuosuuden avulla:

Jos palkanlaskentajärjestelmässä on käytössä maksuprosentti/maksuosuus, joka ilmaisee suoraan palkan täysimääräisyyden, maksuprosentin/maksuosuuden mukainen määrä henkilötyövuosikertymäksi lasketaan palkallisista päivistä.

2. Täysimääräisyyskerroimen avulla:

Opettajien henkilötyövuosikertymän laskemiseksi ei käytetä kokoaikaisuuskerrointa, vaan lasketaan **täysimääräisyyskerroin**, joka ilmaisee, kuinka paljon tietyltä ajalta ansaittu palkka ikä- ja kalliinpaikanlisineen on saman ajan täydestä maksupalkkaluokan mukaisesta kokoaikaisessa palvelussuhteesta maksettavasta taulukkopalkasta (ikä- ja kalliinpaikanlisineen).

Tietyn ajan täyden palkan laskemiseen on käytettävä kuukausipalkan perusteella saatavaa päiväpalkkaa, joka voi olla eri kuukausina eri suuri kuukauden kalenteripäivistä riippuen. Täten täysimääräisyyskerroin on laskettava jokaiselle kuukaudelle erikseen. Jos päiväpalkka muuttuu kesken kuukauden, myös täysimääräisyyskerroin muuttuu.

Kun täysimääräisyyskerroin on saatavissa, henkilötyövuosikertymä voidaan laskea sen sekä palvelussuhdepäivien ja koko vuoden kalenteripäivien avulla.

Opettajien henkilötyövuoden laskentaperusteena pidetään palkan täysimääräisyyttä. (Palkka tarkoittaa tässä maksupalkkaluokan mukaista palkkaa ikä- ja kalliinpaikanlisineen.)

Jos opettajalle on maksettu **taulukon mukainen palkka täysimääräisenä koko kuukaudelta**, on hänen henkilötyövuotensa arvo ko. kuukaudelta 1/12 vuotta.

Jos henkilö on **osa-aikainen**, lasketaan hänen henkilötyövuotensa maksetun palkan suhteessa taulukkopalkkaan, jota hänelle maksettaisiin, jos hän olisi ollut kokoaikainen.

Jos **henkilö on ollut osan vuodesta palkattomalla virkavapaalla tai palkattomalla lomalla**, vähennetään henkilötyövuotta samassa suhteessa.

Jos opettaja on ollut osan vuotta muissa kuin opetustehtävissä, henkilötyövuosikertymät lasketaan opetustehtävistä erikseen ja muista tehtävistä erikseen.